

Lösnummerpris 35:-
(inkl moms)

NR 4 okt 1985

Flugfiske i Norden

Höstharr och danska "krokodiler"
Sy en väst och väv en nymf!

EXTRA I DETTA NUMMER:
NORDISK ORDLISTA
RIV UR OCH SPAR!

BORON • MAGNESIUM • GRAFIT

Moderna material till moderna flugfiskare

KINGFISHER LONG BOW

Nyheter i boron!

Nu är vi äntligen nöjda! Under två års intensiva tester har vi i samarbete med tillverkaren av vår populära Black Habit-serie, utvecklat denna nya, fantastiska spöserie i boron.

Aktionstypen är givetvis "Progressive Compound Taper." I kombination med boronmaterialets egenskaper ger det en distinkthet och känsla som vi tidigare inte erfarit.

Long Bow har rörbyggd, vackert rubinfärgad klinga med matchande lindningar.

Spöoglorna på underdelen är av allox- och de övriga av snaketyp.

Rullfäste i ädelträ med överkantsfästning.

Och i ändbutten finns spöets specifikation snyggt ingraverat. Levereras i tub.

Välj ditt Long Bow – Get Boronized –

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Cheyenne	8'	3-4	85 g
Navaho	8,5'	5-6	95 g
Cherokee	9'	5-6	100 g
Apache	9,5'	6-7	120 g
Comanche	10'	6-7	130 g
Sioux	10'	8	140 g
Dakota	14'	10-11	350 g

RYOBI MG

Flugrullar i Magnesium

Lätthet, precision och styrka kännetecknar Ryobis flugrullar i magnesium.

Rullarna har enkelt utbytbar, utanpåliggande spole som medger fingerbromsning. I kombination med den steglöst justerbara bromsen ger det dig perfekt kontroll vid drillning av stor fisk. Rullarna är vändbara för såväl höger- som vänsterhandsvevning och levereras i praktiska och snygga fodral.

Se bl a årets nyhet 357 MG hos din handlare.

	Vikt	Linkap./backing
Ryobi 255 MG	70 g	DT5/ 50 m.
Ryobi 355 MG	85 g	DT7/100 m.
Ryobi 355 MGS	Som ovan	men ljudlös
Ryobi 357 MG	105 g	DT8/100 m.
Ryobi 455 MG	115 g	WF10/100 m.

Agent

SPORTAG
Malmö

KINGFISHER BLACK HABIT

Den kompletta spöserien i grafit!

Varför har Black Habit blivit så populär hos flugfiskarna? Vi tror att den främsta anledningen är aktionen. "Progressive Compound Taper" – en aktionstyp där kraften i klingan ökar med belastningen. Man ökar kastlängden och precisionen!

Hög finish, trårullfästen och små finesser som spöets namn ingraverat i rullfästets bakkant, bidrar givetvis till populariteten.

Hälsa på hos din handlare! Vi tror säkert att något spö passar just dig och ditt fiske.

– Och framförallt din plånbok!

Namn	Längd	AFTM	Vikt
Black Midge	7'6"	4	85 g
Black Ant	8'	5	90 g
Black Spider	8'6"	6	95 g
Black Quill	9'	5	100 g
Black Palmer	9'	7	105 g
Black Demon	9'6"	8	115 g
Black Pennell	10'	6	120 g
Black Ghost	10'	8	125 g
Black Dose	11'	8	185 g
Black Doctor	14'	10	350 g
Black Ranger	16'	11	430 g

INNEHÅLL i detta nummer:

Sid

<i>Ledaren: Sportfiskeböcker för vår tid</i>	5
<i>Sista harrfisket. När kylan biter och naturen rodnar inträffar harrfiskets höjdpunkt...</i>	6
<i>Hur gick det sedan? Vi följer upp vår allra första artikel om ett stycke av en å...</i>	10
<i>Lax för vem? Den sagoomspunna laxen – hur ska den räddas?</i>	16
<i>Prova repeter-kastet! Ny kast- och fisketeknik för stilla-vatten-regnbågar</i>	19
<i>Danska "krokodiler". Följ med på fascinerande gäddsafari i danska vatten!</i>	22
<i>Kolzer Spent Wing. Flugan som gjorde susen ovanför polcirkeln...</i>	26
<i>Väv en nymf! Annorlunda metod att efterlikna den stora trollsländenympfen</i>	30
<i>Korta spön för långa resor. Om flerdelade spöns för- och nackdelar</i>	34
<i>Tänkt och tyckt. Läsarnas syn på FiN:s fiskevattensreportage, bla</i>	36
<i>Bokbiten. Vi granskar nyutkommen fiskelitteratur</i>	38
<i>Sy en väst. Tips på en bra miniväst, du kan göra själv</i>	39
<i>Nytt på marknaden. FiN testar och granskar</i>	40
<i>3 favoriter. Tre spännande läsarflugor presenteras</i>	42
<i>Tipsrutan. Så limmar du stövlar på latexvadarna</i>	44
<i>Släng inte den gamla fluglinan! Använd den till flugor istället...</i>	46
<i>Tipsrutan. Trä en flytkrage på myggpuppan!</i>	47
<i>Köp, sälj och byt. Fynda bland våra läsarannonser</i>	48
<i>Tankar på strandkanten. Kan knölsvanar tänka – och hämnas...?</i>	50
<i>Obs! Speciellt i detta nummer: Mitt i tidningen fyra sidor med FiN:s ordlista för nordiska flugfiskare. Att riva ur och spara!</i>	

Omslagsbilden:

Hallandsöring
Foto: Hans Ferlin

STOPP!

SKA DU KÖPA NY FLUGRULLE?

Ett gott råd, vänta till december. Då öppnar vi paketet och visar den mest funktionella och på alla punkter bästa flugrulle som hittills har konstruerats!

LOOP
TACKLE DESIGN

Svensk patent och tillverkning.
Endast genom Karpens.

Förutom våra fasta kasttekniskolor och flugfiskeskolor kan klubbar eller andra grupper boka in Göran Andersson för kastträning, spöbyggnad etc. på egen ort. Ring oss för info och bokning snarast inför hösten och vintern.

Postorderkatalog nr. 3: via 10:- i sedel eller postgiro 437 25 65-4.

Karpens Flugfiske & Fritid AB

Box 19136
103 32 STOCKHOLM
Butik: Valhallavägen 46, Stockholm
Tel: 08-15 58 50
Öppet: Må-fre 10.30-18.00 (onsdagar till 20.00)
Lör 10.30-13.00

Laxlinan!

Här är äntligen en lina som är specialgjord för lax- och havsöringsfiske: En *Longbelly Intermediate*! En lina som kan sjunka eller flyta beroende på hur Du "greasar" den. En lina som ger Dig kontakt med flugan på ett bättre sätt och som kastar bättre i vind än din vanliga flytlina.

Tapering och "belly"-längd varierar något från en lina till en annan för att bättre passa till moderna spön och driven kastteknik. AFTM 7, 8 och 9 är utmärkta för havsörings- eller lättare laxfiske med enhandsspön och lättare tvåhands. Nr 10 och 11, som är de tyngsta klasserna, är tänkta för kraftiga tvåhandsspön och har därför längre skjutlina än de andra.

AFTM-klass	Tip	Framtapering	Belly	Baktapering	Skjutlina
7	0,6	2,4	10,5	0,9	12,6
8	0,6	2,7	11,4	0,9	11,4
9	0,6	3,0	12,3	0,9	10,2
10	0,6	3,0	12,3	0,9	14,7
11	0,6	3,0	12,3	0,9	14,7

PRIS I SVERIGE:

klass 7-9 190:00

klass 10-11 220:00

PRIS I NORGE:

klass 7-9 198:00

klass 10-11 228:00

Sverige:

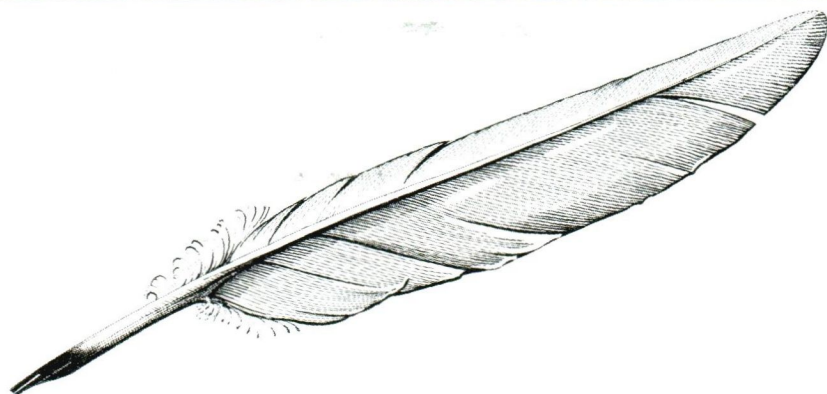
FLY-DRESSING

Box 2003 561 02 HUSKVARNA
tel 036/13 41 97

Norge:

The FLYFISHER

Balders gt 26 OSLO 2
tel 02/44 58 64

Sportfiskeböcker för vår tid

I alla år har vi hämtat kunskap och inspiration ur böckernas värld. Vi har läst Halford, Skues och andra flugfiskets giganter för att pröva deras teknik och idéer vid vårt eget fiske, och vi har på fantasins vingar följt med Viscount Grey of Fallodon, Robert Traver eller Hans Lidman till deras förlovade öringland. Men öringlandet är inte lika förlovat längre, och de böcker vi idag borde läsa är av ett helt annat slag. De är inte flugfiskelitteratur i vanlig bemärkelse, men ändå innehåller de kunskaper nog så viktiga i den verklighet, som möter oss redan idag – och som vi i allt högre utsträckning kommer att möta i morgon.

Under sommaren har två sådana böcker kommit ut. De kompletterar varandra på ett förtjänstfullt sätt, och gör det möjligt för oss att gå in i debatten om hur vi ska utnyttja våra vattenresurser. De ger kunskap och argument att bemöta den allmänna opinionen i fiskets sakfrågor – så att vi också i framtiden ska ha en chans att blöta våra flugor. Idag är nämligen kunskap om fiskets situation som sport och rekreation i ett expansivt, hög-ekonomiskt reglerat samhälle med vattenutbyggnad och miljöförstöring betydligt viktigare än vår kunskap om den exakta färgen på flugan...

Den ena boken är skriven av FiN-medarbetaren Steen Ulnits och utgiven på Skarvs förlag. Den heter "Fisken og Vandet" och har underrubriken "Håndbog for lystfiskere og andre miljøbevidste". Även om boken i första hand utgår från danska förhållanden, så ligger den allmänna fiskevårdsproblematiken till grund för de fakta fiskeribiologen Steen Ulnits redovisar. Utan kunskap står vi oss slätt i den allmänna debatten. Andra står för argumentationen. Steen Ulnits ger oss kunskaper en bra bit över basnivå. Därför är hans bok en viktig bok.

Fisken og Vandet kommer från en skribent knuten till Århus Universitet i Danmark. Från Göteborgs Universitet kommer den andra boken, närmare bestämt från docenten Ingemar Norling vid sagda universitets institution för socialt arbete. Boken heter "Sportfiske för alla" och är en sammanställning av Ingemar Norlings forskning kring sportfiskets samhällsbetydelse både här hemma och utomlands. Den är utgiven av Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund i deras serie Fiskeboken.

När Steen Ulnits tar upp fiskeproblematiken ur biologi- och miljösynpunkt, så belyser Ingemar Norling vår sport som rekreation, och vad den betyder ur samhälls synpunkt. Inte minst pekar han på sportfisket som en stor, närmast outnyttjad ekonomisk resurs. Han visar också på hur andra länder med bättre förståelse för fisket som turistnäring har skapat värdefulla arbetstillfällen. Sportfisket blir en näring, som tillför samhället stora skatteintäkter, vilket i sin tur ökar det offentliga intresse för sporten. Detta i sin tur för med sig en bättre vård av våra vattenresurser – och en debatt, där vi plötsligt blir rumsrena och får debattera på lika villkor. Sportfisket tas på allvar.

I en demokrati kan makthavarna aldrig i längden gå emot den allmänna opinionen. Prioriteringar görs istället beroende på hur högröstad opinionen är. Men för att höja rösten måste opinionen ha kunskap och kalla fakta – annars tiger den still. Det gäller också oss flugfiskare. Utan kunskap diskuterar vi flugornas stjärtspröts vara eller icke vara – med kunskap diskuterar vi flugfiskets vara eller icke vara!

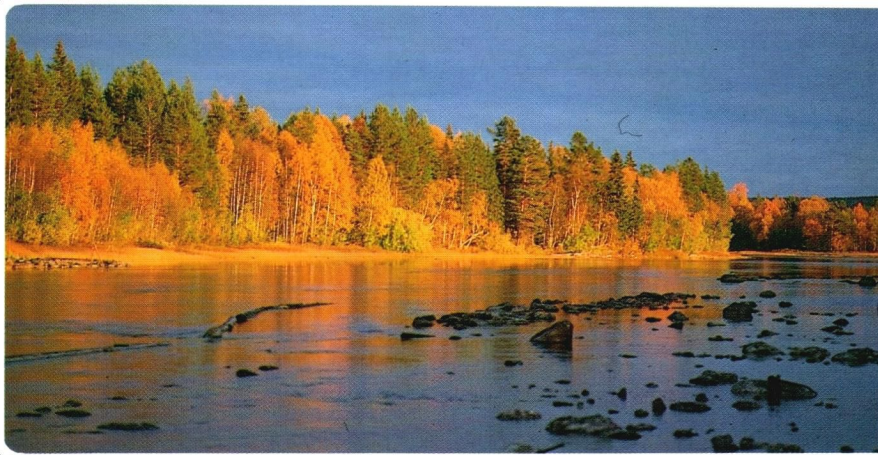
Två nya böcker har kommit på marknaden. Ingen av dem är att betrakta som traditionella flugfiskeböcker. Ändå tror jag mig våga gissa, att dessa båda böcker kan komma att påverka vårt flugfiske i framtiden lika mycket – eller mer – än många av de gamla klassikerna.

Det har kommit två böcker, som ger oss kunskap och argument. Den ena hjälper oss rida på ett nyvaknat politiskt miljömedvetande i samhället. Den hjälper oss förklara vad som sker och varför. Den ger oss argument och möjlighet att påverka.

Den andra boken hjälper oss angripa samhällsmedvetandet med dess egen terminologi, den sociala och ekonomiska. Hur mäter man värdet av ett kraftverk mot möjligheten att kasta på vakande fisk? Hur mäter man yrkesfiske mot sportfiske? Vad betyder turistnäringen för en avfolkningsbygd mätt i rena pengar? Vilken är sportfiskets plats i samhällsekonomin?

För att kunna påverka samhällsdebatten måste vi tala samhällets språk, och för att driva våra argument behöver vi kunskap. Därför behöver vi i allra högsta grad den här typen av fiskelitteratur.

Gunnar Johnson

"Öringen är sportfiskarens fisk om våren och försommaren, när varje lätt bris är laddad med en parfumerad inbjudan att se naturen från dess ljuvaste sida. Harren däremot är en fisk för det åldrande året, för den tid då höstdagens morgonsilver blandas med skogarnas färg av rödbrunt och bärnsten, som ingenting annat väntar på än det förtrollande middagsljuset för att blomma ut i guldfärg" T.E. Pritt. The book of the grayling, 1888.

Sista harrfisket är årets höjdpunkt!

Av Lars-Åke Olsson

Hugget kom omärkligt, som vanligt när man fiskar våtfluga uppströms. Linan och tafsens saktade farten, stannade kanske till. Jag lyfte spöspetsen och kände hur kroken fick fäste. Det var som att fastna i en stock, men här fanns inga stockar. Spöet böjdes i en kraftig båge och fisken gled utåt, nedåt i strömmen och tog med sig några meter lina. En stor harr – igen!

Den ledde mig ett tjugotal meter nedströms och stannade till. När jag pressade den visade den upp sig i två kraftiga hopp och när den nästa gång försökte styra utåt blev inte svängen så stor som förra gången. Den försökte på harrars vis släppa sig nedströms, men den blev lojare och lojare, och jag kunde så småningom leda in den i det lugna vattnet bakom stenraden. Där kom den vajande från sida till sida in över håven och jag lyfte upp den.

En lång fisk, grönsvart på ryggen och en bit ned efter sidorna. Färgen gick sedan över i matt silver eller tenn. Ryggfenan var färgad i rött och lila och mycket stor. Huvudet var litet och kroppen fram till en bit bakom ryggfenan var kraftig. Det var ett perfekt exemplar av harr och vägde 9,5 hg. Det var den tredje harren på 10

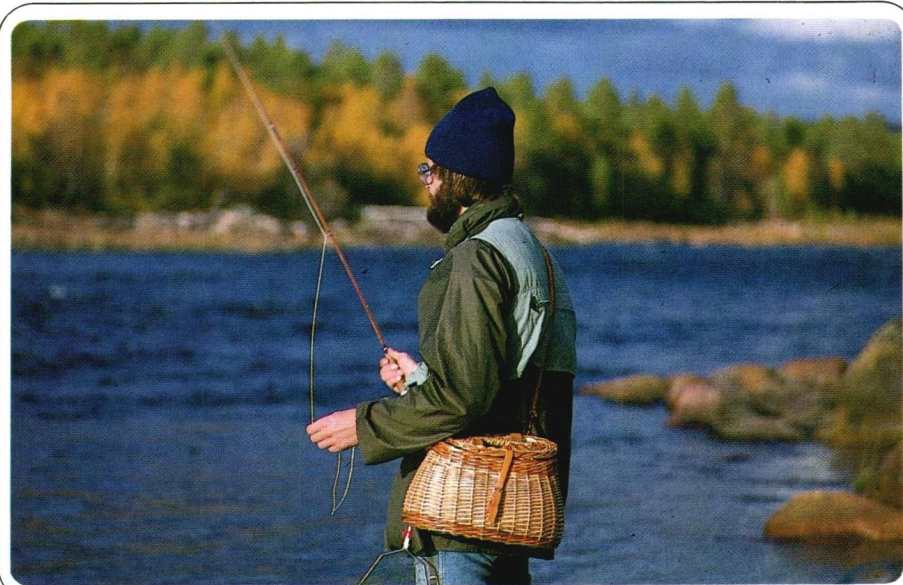
minuter. Den första vägde 6,5 hg och den andra likaså.

Bortsett från några av mina fjällfisker så var det här septemberfisket mitt livs bästa fiske. Aldrig någonsin hade jag tagit så många och stora fiskar vid ett tillfälle. Innan jag packade ihop för kvällen och cyklade hem hade jag haft ytterligare två stora fiskar, som tagit Påfågelnymfen och slitit av tafsens. Det hela var fantastiskt, inte minst beroende på att jag var ensam vid vattnet. Stora turistströmmen var över för året och nu pågick stora algjakten, som sysselsatte de flesta människorna i landet på ett eller annat vis.

Så är det vid de flesta fiskevatten i september–oktober. Öringfisket är slut, men det går att förlänga säsongen tack vare harren.

En fisk för hösten

Hur rätt hade inte engelsmannen och harrfiskaren Pritt, när han för nästan etthundra år sedan skrev om harren som höstens fisk. Harren och öringen kompletterar varandra på ett utmärkt sätt. På våren lekar harren och ligger en bit efter öringen i kvalitet och styrka. I mitten av sommaren börjar sedan harren komma i kapp

Solen värmer skönt, men det gäller ändå att vara välklädd så här sent på säsongen.

öringen. Därefter skiljs de bägges vägar åt. I senare delen av augusti när lektiden börjar närma sig för öringen blir den allt svårare att ta på fluga. Harren däremot, som "är en fisk för det åldrande året" når nu sin höjdpunkt. Leken ligger långt bakåt i tiden, och den har ätit sig fet och stark på sommarens smörgåsbord. Höstens harrar har därför små huvuden och ryggen brant stigande upp mot ryggfenan medan buken sväller på motsvarande sätt.

Samtidigt som man jämför med vårens och försommarens fisk får man också en jämförelse mellan årstiderna. Båda är lika fantastiska men på olika sätt. Finns det något ljuvligare efter en lång och kall vinter än majvärmen, de gula sälgnopparna och björkens ljusgröna musöron, alla återvändande flyttfåglar och hela fiskekommaren framför sig, lång och innehållsrik med alla sina spännande fiskefärder?

Finns det samtidigt något, som är så storslaget och häpnadsväckande vackert som hösten med sin färgprakt och friska, klara luft. Sländlivet håller visserligen på att tunnas ut, men det gör inte harren mindre hungrig, tvärtom. Nu är också tiden kommen för den allra lättaste fiskeutrustningen i klass 4 och 5 med långt eller kort spö, tunna tafsar och små flugor.

Vattendragen är smalare och grundare och det dämpade ljudet av strömmen är en del av friden i höstlandskapet. På samma gång som man befinner sig i flugfiskesäsongens höjdpunkt är man medveten om att dagarna har blivit kortare och att vintern närmar sig och att det kan dröja sju, åtta månader, åtminstone för oss här uppe i norr, innan vi får ta fram flugspöet nästa gång.

Några harrar får följa med hem för att avnjutas vid en läcker supé...

...men många fler får gå tillbaka. De kommer att bjuda på nytt fiske nästa år.

Nya insekter och flugor

Höstens insekter är oftast mindre än försommarens och sommarens, och då blir det naturligt att flugfiskarens flugor får samma storlek. Borta är de stora nattsländorna och de yviga hackelflugorna, som ett par nummer för stora brukar få harren att vråka sig över dem. Nattsländan, i alla sina stadier, är så dominerande i juni, juli och en bit in i augusti, att den ligger överst på harrens matsedel, men när så individantalet sjunker och börjar bli jämförbart med allt det andra i insektsväg så är det lättare att ta nymfer och nykläckta dagsländor, som rör sig långsammare än de nervöst irrande
forts på nästa sida

Jag knöt på en flymf och fettade sedan in den för att fiskas som torrfluga.

Spara några semesterdagar och ägna dem åt säsongens andra höjdpunkt: höstens harr-jakt!

forts från föreg sida

nattsländorna och deras snabba puppor.

En annan trevlig sak med hösten är att fisken vakar oftare än under sommaren. Med det sjunkande vattenståndet slätas vattenytan i den hårda, snabba strömmen ut. Den blir blankare och långsammare och allt syns mycket tydligare, kanske också från fiskens synvinkel.

Det bästa fisket har man vindstilla, soliga dagar. När höstmorgonens tjocka dimma börjar lösas upp på förmiddagen, då är det dags att knyta på en liten dagsländerepresentation. Om go'vädret sedan håller i sig kan man ha säsongens bästa torrflugfiske sent in på eftermiddagen. När dagen börjar bli kväll och temperaturen ändras är det dags för torrflugan att bli avlöst av våtflugan. Fortfarande kan också korta intensiva kläckningar av nattsländepuppor förekomma och ge

ett mycket intressant fiske strax före mörkret och några timmar framåt.

När vattnet gradvis svalnar, lämnar harren de grunda strömmarna och söker upp de djupare partierna eller se-len. De vanliga heta fiskeplatserna är plötsligt en dag tomma. Långa sträckor kan vara fisklösa om de inte har några djupare partier.

Där strömmen rinner ut i ett sel

Förra hösten då september var kall och regnig gick harren ut tidigare än vanligt. Jag hade fiskat omväxlande med våtfluga och torrfluga utan resultat och insåg så småningom att en av de intressantaste platserna i strömmen måste vara där den rinner ut i selet. Precis när jag kom ner revs en springa upp i molntäcket borta i väst-

er och släppte in den lågt stående solen. Hela höstlandskapet lystes upp i de mest fantastiska nyanser och fick mig att häpna över färgprakten.

I djuprännan vakade en fisk hårt och snärtigt med jämna mellanrum. Det var en underbar syn som värmde min själ; att så här i slutet av säsongen efter många dagar med regn och hård vind plötsligt få se en blank vattenyta badande i sol, med vakringar på!

Jag studerade strömmen för att se vad fisken åt. Det var inte mycket jag såg, en och annan dagslända, en nattslända fladdrade tätt över vattnet och så fanns där mindre, knappt skönjbara insekter. Jag tog upp min flugask och valde ut en läcker flymf, som jag tidigare fått av Gunnar Johnson, denna tidnings redaktör. Den hade en olivgröngrå kropp, ett askgrått, mjukt hackel riktat lätt bakåt och två spräckliga stjärtspröt. En allmäninsektsliknande fluga, en nymf, som

Väl påpälsad vadar jag ut inom kasthåll för fisken. Höstprakten får mig att häpna och jag gläds åt att än en gång få se en blank vattenyta, badande i sol, med vakringar på!

ligger i vattenytan och håller på att kläckas eller en nykläckt dagslända, en "dun", eller en... Jag har ofta förvånats över att flymfen också fungerar som torrfluga och flyter så bra och så länge, trots att den är bunden med hönshackel i stället för det som en torrfluga "måste ha", ett styvt glänsande tupphackel. Hemligheten med flymfen är att kroppen vilar på hela hackellängden och inte bara på spetsarna. Dessutom ligger den håriga impregnerade kroppen på vattenytan, som en flytboj, bunden på den lättaste av torrflugekrokar.

Jag knöt på flymfen, fettade in den och vadade försiktigt ut i vattnet tills jag befann mig inom kort kasthåll från fisken. Flugan landade två meter ovanför den sista vakringen och flöt opåverkad av tafs och lina i den svaga strömmen. Från min synvinkel förvillande lik en nykläckt dagslända där det grå hönshacklet representerade sländans mörka vingar. Vattenytan bröts häftigt och flugan försvann. Jag lyfte spöet och krokade fisken. Den var stark och det var skönt att känna hur spöet böjdes. Den här fisken skulle jag för ovanlighetens skull frysa in utan att ta ur den, eftersom jag har så nära hem. I början av november när första snön fallit skulle jag ta fram den, rensa den och fjälla den. En lördagssuppe skulle dukas fram på slagbordet framför brasan i den öppna spisen: smörstekt harr med nykokt potatis och sås gjord på smält smör och hackat ägg, givetvis tillsammans med ett halvtorr Rhenvin.

Förläng säsongen – ta höstsemester!

Tack vare harren kan säsongen förlängas för oss flugfiskare, hela september och en bit in i oktober, kanske hela månaden tom, om vädret är bra. Normalt stänger strömmarna den första september i fjällen och samma sak gäller tyvärr en del strömmar i skogslandet också, men en del är öppna. Här i Jämtland har man fiskat i september och oktober i Nedre Härkan och Ammerån nedströms Överammer. I år har Länsstyrelsen tagit ett principbeslut och Länsfiskestadgan tillåter fiske i strömmande vatten efter harr i september. Sedan får varje fiskevårdsområde eller förening besluta om man skall hålla öppet eller inte. I år öppnar Gimdalens Fiskevårdsområde hela sin sträcka av Gimån, och man säljer fem fiskekort per dygn till "turister" i september. Bästa

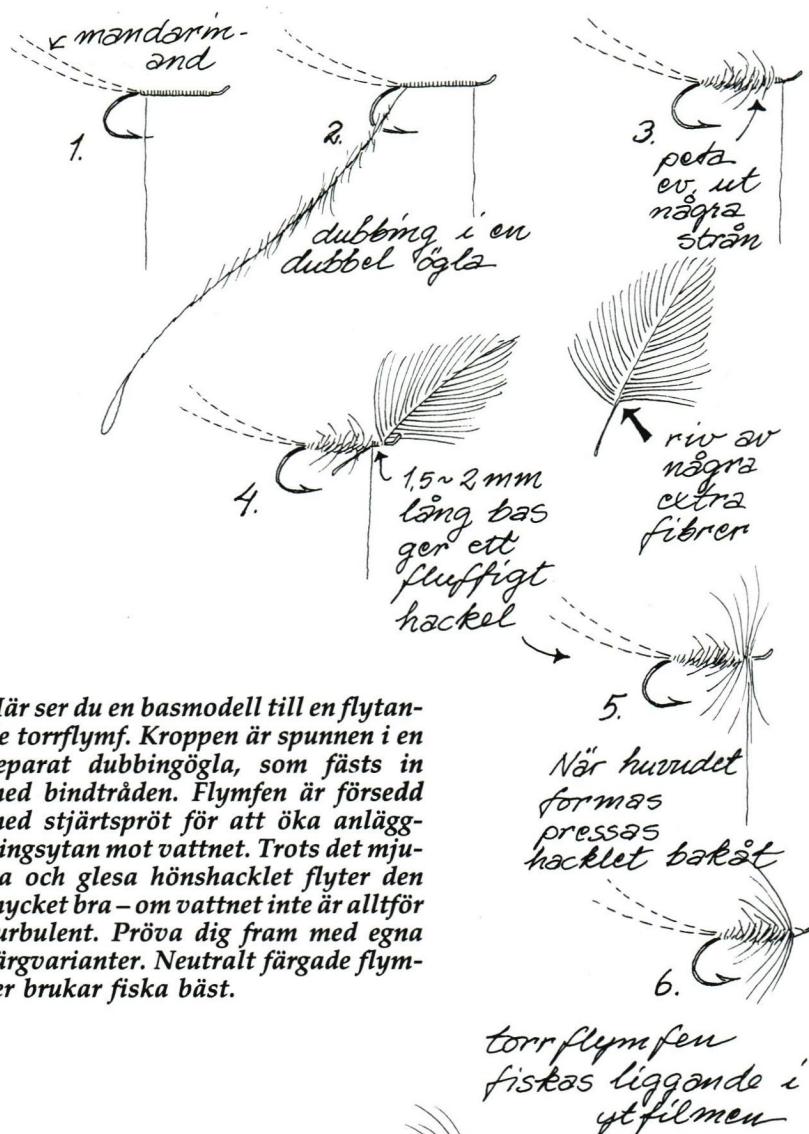
sättet att ta reda på var man kan fiska under hösten är att ringa till fiskekortsförsäljare, kanske där man fiskade under sommaren, för upplysningar.

Men det finns också många andra bra harrvatten: Klarälven i Värmland, Mellan-Ljusnan i Hälsingland, ovan nämnda nedre Härkan och nedre Ammerån i Jämtland och Råneälven och Kalixälven i Norrbotten.

Älgjägarna firar sin julafton i september. Då inträffar årets höjdpunkt. Det finns ingen anledning att vi flug-

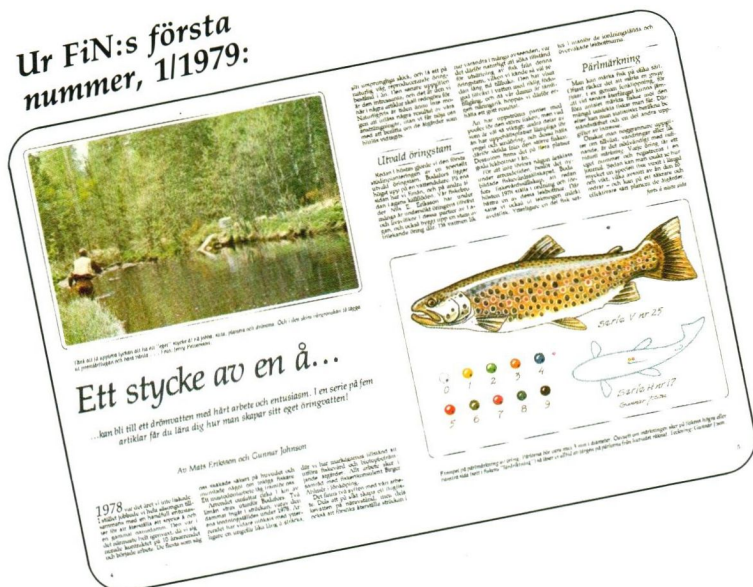
fiskare inte skulle skapa vår egen traditionella "älgjaksvecka" i september. Vi kan spara några semesterdagar för att ensamma eller i sällskap med goda vänner upptäcka att flugfiskesäsongen inte bara har en höjdpunkt vid midsommartid, utan också en andra, som infaller under den tiden "när höstdagens morgonsilver blandas med skogarnas färg av rödbrunt och bärnsten, som ingenting annat väntar på än det förtrollande middagsljuset för att blomma ut i guldfärg."

Så binder du en flytande torrflymf

Här ser du en basmodell till en flytande torrflymf. Kroppen är spunnen i en separat dubbingögla, som fästs in med bindtråden. Flymfen är försedd med stjärtspröt för att öka anläggningsytan mot vattnet. Trots det mjuka och glesa hönshacklet flyter den mycket bra – om vattnet inte är alltför turbulent. Prova dig fram med egna färgvarianter. Neutralt färgade flymfer brukar fiska bäst.

Ur FiN:s första nummer, 1/1979:

Hur gick det sedan?

Av Gunnar Johnson

För snart sju år sedan – i FiN:s första nummer – berättade vi om de entusiastiska medlemmarna i Bodafors Fiskevårdssällskap, som arrenderade ett stycke av Emån i Småland. Med liv och lust gick de in för att restaurera och återskapa ett stycke å till ett produktivt och spännande öringvatten.

Här får du veta hur det gick sedan. Om motgångar och glädjeämnen, om fina fiskestunder och om hårt arbete, om hur en liten grupp fiskevårdsintresserade nådde ett resultat, som många i dag kallar unikt!

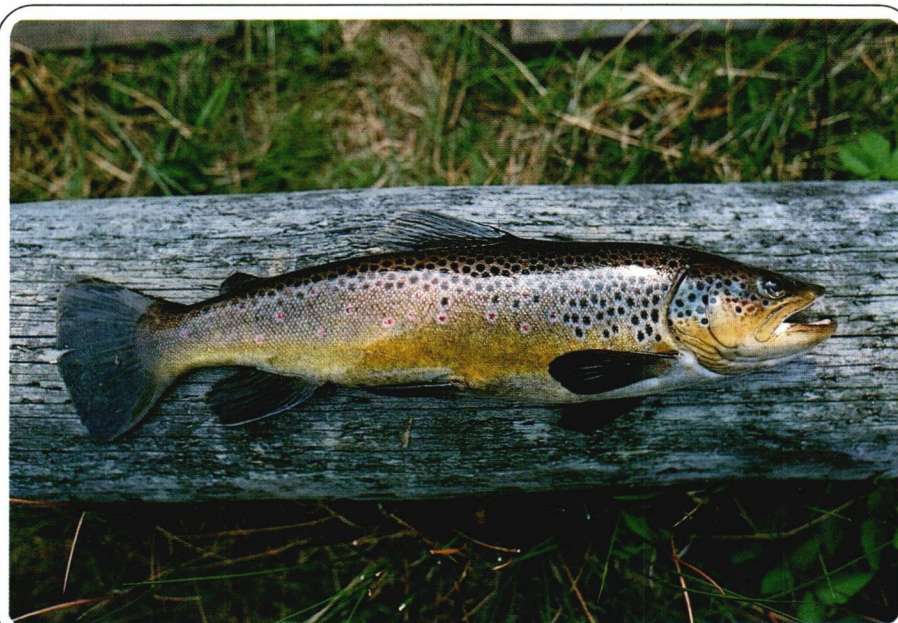
I FiN:s allra första artikel i vårt allra första nummer 1979 berättade vi om fiskevårdsarbetet i ett stycke av Emån utanför Bodafors i Småland. Mycket vatten har runnit sedan dess, och idag kan vi utvärdera en del av resultaten – både bekymmer och glädjeämnen. Bland de förra kan nämnas uppslamning och igenväxning av vissa partier. Bland glädjeämnena den fina framgången med god tillväxt av öringstammen.

Men anledningen till den här artikeln är att vi vill berätta om hur en liten grupp fiskevårdare på förhållandevis kort tid faktiskt kan se uppmuntrande resultat av sina ansträngningar – och det med små, begränsade ekonomiska förutsättningar kompenserade med insatser i form av eget arbete.

Genom att vi idag har ett lyckat resultat att visa upp, så har vi också lyckats få fram medel till större sats-

ningar i andra delar av Emån. Så har till exempel under 1984 ytterligare sträckor iordningsställt, men denna gång med hjälp av olika bidrag på

tillsammans cirka 170 000 kronor. Våra första år med den ursprungliga sträckan kostade oss endast 50–100 kronor per år och medlem...

Även en liten å kan ge stor öring som ett resultat av målmedvetet fiskevårdsarbete. Den här mätte 48 cm.

Kan man erhålla tillstånd till elfiske, har man en ovärderlig hjälp i planeringen av det fortsatta fiskevårdsarbetet.

I en tid då mycket andas pessimism, när det gäller att påverka öringens miljö, betyder positiva exempel på att enskilda personer med sina händers hjälp kan vända utvecklingen för ett vattendrag mycket. Det kan gå om man vill!

Vi ville restaurera ån

Men, låt oss gå tillbaka till 1978, då arbetet med Emåns källflöde vid Bodafors påbörjades. Bodafors Fiskevårdssällskap fick arrende på några kilometer av ån strax utanför samhället. Området tillhör en utlöpare av den så kallade Almesåkraformationen, vilket gör att berggrunden innehåller olivin, som är buffrande och ger ån en relativt god pH-situation. Förutsättningen för ett gott resultat av vårt arbete var därför stora. Arbetet kom därför att inrikta sig på att bygga upp olika typer av "lokaler" i ån, så att vi skulle få maximal trivsel för olika åldersgrupper av fisk.

Genom äldre människor visste vi, att ån tidigare hållit ett gott bestånd grov öring. Detta hade slagits ut ge-

nom igenväxning av ån och igenslamning av lekbottnar. Men liksom på andra håll i landet, så hade vattenkvaliteten förbättrats genom att ett nytt och effektivt reningsverk tagits i drift. Ån var således någorlunda "avgiftad" sedan några år, och vi visste att vattenkvaliteten inte längre var något problem.

Vi visste också att de kvarndammar, som numera var raserade, tidigare hade fungerat som tillväxtmagasin för den grova öringen, medan själva ån hållit medelstor fisk. Dessutom fanns platser, vilka var typiska barnkammare, men som inte längre höll småöring, eftersom de bästa lek-områdena låg begrävda under djupa slamlager – försyndelser från den tid, då en stor del av avloppsvattnet fått gå direkt ut i ån.

Enkel grundidé

Vår idé var tämligen enkel. Vi ville dela in vårt stycke av ån i olika partier för olika åldersklasser av fisk och vi ville skapa "naturliga spärrar", som

gjorde att öring av olika storlek inte skulle behöva konkurrera med varandra. Översatt till människosamhället skulle jämförelsen kunna bli: ån skulle ha BB, barnkammare, lekskola, ungdomslokaler och vuxenområden. På lekskolan finns till exempel bara småbarn. Om de ger sig in på ungdomsgården, så kan de inte göra sig gällande längre utan trängs bort. Översatt till öringssamhället, så får en mindre öringunge svårt att växa till sig i ett revir, vilket är lämplig uppehållsplats för en något större fisk. Den större och starkare öringen tar obönhörligen över en sådan plats, medan den mindre öringen klarar sig bra så länge den stannar kvar i sin barnkammare – ett område, som då ska utformas så att det inte blir attraktivt för den större fisken.

Genom att dela ån i sektioner, får därför varje åldersklass endast konkurrera med sig själv – till gagn för hela populationen. Vi får en starkare ålderspyramid.

I praktiken finns det inga absolut täta skott mellan åns olika sektioner,
forts på nästa sida

Spänn upp en snubbeltråd mot hägern – då kan man leda den bort från vattnet!

forts från föreg sida

men vi ser ändå ganska tydligt hur olika partier främst håller fisk i en viss storlek. Vi kan också se hur ån idag håller betydligt större mängd fisk, och fisk med snabbare tillväxt och medelvikt. Vår idé har därför burit frukt, och den borde kunna tillämpas också i andra mindre vattendrag. Ett strömvattens storlek är nämligen en avgörande faktor för den här typen av fiskevårdande åtgärder. Det är naturligtvis betydligt lättare att kontrollera ett litet källflöde, jämfört med samma vatten, då det vuxit sig stort och brett strax innan det når havet – något du måste ha i minnet, när du fortsätter läsningen av den här artikeln. Långt upp i ett källflöde finns dessutom statistiskt sett inte lika många riskfaktorer vad avser utsläpp på uppströmssidan, som det gör längre ner i systemet. Det har ju med vattnets transporterande egenskaper att göra. Vår idé är därför inte direkt tillämpbar i alla typer av strömvatten. I större åar får man komplettera arbetet med restaurering av bäckar och andra biflöden, där man kan åstadkomma de förbättrade biotoper, vilka vi kunnat skapa direkt i huvudfåran.

No-kill och hullinglöst

Till övriga åtgärder har vi också infört no-kill på de aktuella sträckorna.

All öring har återutsatts med några få undantag. Själv har jag endast behållt två öringar under perioden 1979–1984. I båda fallen har det gällt fisk, som blött ur gälarna på grund av att flugan suttit för djupt i svalget. För att underlätta återutsättning, måste alltid hullinglös krok användas, och all fisk ska tas in så snabbt som möjligt för att undvika höga värden av mjölk-syra.

Det finns många synpunkter på catch and release, och jag ska i en senare artikel återkomma till den problematiken. Låt mig emellertid nämna, att jag personligen är förespråkare för no-kill i vatten där det är biologiskt motiverat. I andra vatten kan det istället vara en välgärning att fiska hårt och behålla all fisk – även de minsta. Jag ser det som en biologisk styrning av fiskbeståndet. Den etiska sidan av no-kill lämnar jag i det här sammanhanget helt åt sidan.

Egna ertarenheter visar också att fisken mycket väl kan återutsättas och klara sig bra – under förutsättning att den hanteras varsamt och att vattentemperaturen inte är alltför hög. Så gjorde vi till exempel för några år sedan ett spöfiske med hullinglös krok för att samla ihop och flytta över öringar till ett annat vatten. Fisket skedde under en cirka tre veckor lång period, och de infångade öringarna förvarades i en stor sump med ge-

nomströmmande vatten. Sammanlagt fångades 90 öringar, som fick gå i sumpen. De första gick under kontroll under tre veckor, de senast fångade under en knapp vecka. Ingen öring avled som en följd av behandlingen under dessa veckor.

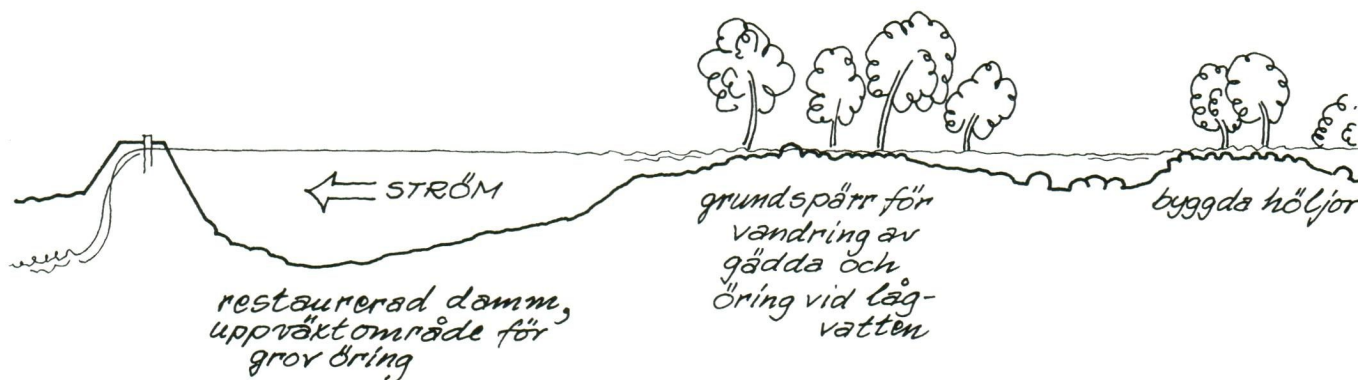
Naturliga fiender

Genom att vår del av Emån inte har beskattats under de senaste åren, så har ett naturligt bestånd fått tillfälle att utvecklas. Bland yttre fiender finns främst lake, gädda, häger och mink.

Laken är en svår romätare och bör därför hållas efter. Gäddan däremot är närmast en tillgång i vattensystemet. Den tar främst mört, abborre och annan småfisk, och hjälper därför till att hålla nere bestånden av dessa – till gagn för öringen. Mört och abborre är nämligen näringskonkurrenter till öringen. Genom att dessa bestånd hålls nere, så blir det mer mat över till det öringbestånd vi vill ska växa sig starkt.

På samma sätt håller hägern efter mört och gädda, medan den mer sällan tar öring. På vissa partier av ån kan emellertid hägern ställa till med åtskillig skada.

Nu är det emellertid så, att hägern

Enkel principskiss över hur Bodafors Fiskevårdssällskap har disponerat en knapp 2 kilometer lång sträcka av Emåns källflöde för att bygga upp en stark öringstam.

– Varför rensar ni inte upp och bygger en hölja här, frågar ibland besökande flugfiskare, här finns ju inte en chans att svinga ett spö! Det är inte meningen heller. Det här är ett uppväxtområde. Vegetationen ger skydd från luften och skugga under varma sommardagar. Det grunda vattnet är samtidigt en spärr för större fisk och ger också större kontaktyta med luften, vilket i sin tur ger bättre syresättning åt nedströms belägna partier.

alltid går ner på land – aldrig i vattnet. Dessutom behöver den "vingutrymme" för att snabbt kunna ta luft om

den blir skrämmd. Genom att spänna en snubbeltråd några decimeter ovanför marken utefter stranden, så

kan man få hägern att gå längs tråden istället för att kliva ner i vattnet. Man forts på nästa sida

skuggande vegetation

för medelstor öring

spärr

uppväxtområden för öringungar. De överböjda grenarna ger gott skydd, samtidigt som skuggan ger bättre sommartemperaturer i vattnet. Även de grunda stryken (spärrarna) är viktiga som temperaturreglare och för vattnets syresättning.

naturligt stopp för vidare uppströmsvandring

spärr

handbyggda lekbottnar

forts från föreg sida

kan alltså styra bort fågeln från känsliga strandavsnitt. På samma sätt kan nedböjda grenar över barnkammarens grunda vatten avhålla hägern från ett besök.

Minken är däremot den stora faran. Den tar sig fram överallt och stannar gärna tills den nära nog har rensat ett parti av ån. Har den dessutom ungar, så går det åt mycket öring.

Eftersom minken är en sen invandrare i vårt land, så har den inhemska öringen inte utvecklat något riktigt försvar mot den. Sedan urminnes tider har öringen sökt skydd mot sina fiender genom att smita in under en sjunken trädstam, en håla i strandbrinkens rotsystem eller genom att kila in mellan ett par stenar. Liksom strutsen, så tycks öringen också ha uppfattningen, "att ser jag inte faran, så ser den heller inte mig". Med andra ord en försvarsmekanism, som i allra högsta grad gynnar minkens sätt att jaga. Jag har själv åtskilliga gånger "handtailat" skrämde öringar, vilka stått med huvudet gömt mellan ett par stenar – men med hela kroppen väl synlig utanför. Om det är så lätt för en människa att ta en öring med handen, hur enkelt ska det då inte vara för minken? Den är därför ett klart hot mot varje försök att bygga upp en stark öringstam i varje vatten.

Elfiske

Vi har följt upp arbetet i vår del av ån genom att göra jämförande elfisken på likvärdiga sträckor på uppströms liggande partier. Bland andra intressanta ting har därvid framkom-

Lekbottnar med grus av rätt storlek kan ge god utdelning med liten arbetsinsats.

mit vikten av att anlägga goda lek-
bottnar. Dessa behöver inte vara
stora, men stenbottnarna ska vara av
rätt typ och storlek, och lekplatserna
ska vara strategiskt belägna, så att de
inte lockar den större fisken att stanna
kvar efter förrättat värv. Omedelbart
nedströms ska dessutom finnas
lämpliga uppväxtplatser som skydd
för yngel och ensamrig fisk. Rätt ut-
formad och placerad kan en endast
några få kvadratmeter stor lekplats
försörja en lång åsträcka.

Som jämförelse visar jag rapporter-
na från två elfisken i ån. I ena fallet
från en sträcka, där Bodafors Fiske-
vårdssällskap har anordnat lekbott-
nar. I det andra fallet hade lekbottnar-
na ännu inte tagits i bruk. Tabellerna
talar sitt tydliga språk.

Det är ytterst värdefullt att göra ett
elfiske innan åtgärder sätts in, för att
man ska erhålla en referens och kun-

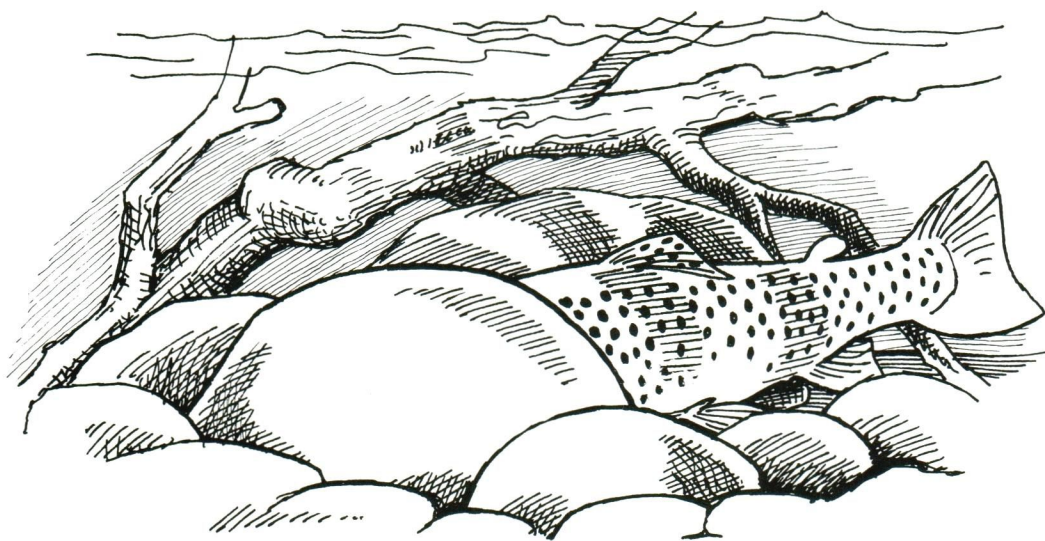
na utvärdera resultatet. Med ett så-
dant första elfiske som underlag, kan
man på en säkrare grund fortsätta de
fiskevårdande åtgärderna. Det är till
exempel kanske inte alls så, att det
behövs några lekbottnar över huvud
taget. Visar elfisket en god bas av
yngel, en- och tvåsomrig fisk, men
dålig tillväxt därefter, så är det istället
uppehållsplatser för den större fisken
man bör inrikta sig på. Eller helt en-
kelt att hålla efter minken...

Stor fisk

De första åren var en 30 cm lång
öring en STOR fisk – och allt därut-
över var ren sensation. Som jämförel-
se plockar jag fram dagboken och
bläddrar fram till den 26 oktober förra
året. Jag låter dagboksbladen berätta:

"Går en tur upp efter Emån för att
kika efter lekfisk. Åker först ner till

Öringens skydds-
instinkt att gömma hu-
vudet vid fara, gynnar
minkens sätt att jaga.
Den är därför ett all-
varligt hot mot varje
försök att bygga upp
en livskraftig öring-
stam.

partierna vid kraftledningen, där jag ser ett tiotal öringar, bland annat en på cirka sex hekto vid de gamla lekbottnarna. Dessutom några större lekfiskar omedelbart uppströms. På vägen dit upp ser jag också åtskilliga årsyngel. På vissa partier tycks de stå mycket tätt – minst en eller ett par per kvadratmeter, som jag ser – det betyder att de är betydligt fler!

Fortsätter uppströms och finner mycket grov fisk. Flera kring 60 cm långa – en ser ut att vara kring 70 cm. Jag jämför den med en gren i strandkanten, som jag sedan kontrollmäter. Totalt ser jag 25–30 öringar i storlek över 50 cm. Finner också flera lekgröpar. Några öringar ser ärriga och utlekta ut efter att ha vänt upp och ner på grusbotten, men alla har tydligen inte lekt, även om vattentemperaturen nu är tillräckligt låg."

Hade jag vetat 1978 vad jag skulle få uppleva några år senare, så hade jag inte trott mig själv. Här gick jag alltså sent i mörka oktoberkvällen med min strålkastarlampa utefter ån – och som den naturligaste sak i världen räknade jag leköringar, av vilka några närmade sig havsöringstorlek. Och allt hade skett på lite drygt fem år!

Är det verkligen unikt?

Det här är unikt, brukar gästande fiskebröder säga, när de får följa med ut till ån. Jag tror inte att de har rätt. Jag tror inte att resultatet är unikt. I själva verket tror jag att det finns mängder av små vatten runt om i Norden, som har samma potential att bli goda öringströmmar igen. Små vatten, där arbetet går att överblicka av små privata fiskevårdssällskap, och där vattenföringen är så liten, att man inte riskerar att konkurreras ut av kraftintressen.

Partiet vi arbetar med har en medelbredd av cirka 4 meter och medeldjupet ligger kring halvmeteren under större delen av året. Det är med andra ord knappt mer än en bäck, men genom utgrävning av de gamla kvarndammarna håller den lilla ån idag öring i en storlek man knappast ens vågar drömma om. Hur många sådana vatten finns det inte runt omkring oss? De ligger bara och väntar!

Läs mer i årgång 79

Vad vi gjort, och hur vi gjorde det, berättade vi om i FiN nummer 1, 2 och 3 1979. Den här artikeln är redan lång,

Emån uppströms Bodafors Fiskevårdssällskaps sträcka Dat 1984.09.09 längd 200 m bredd 2,5 m yta 500 m ²			
Parti utan tillgång till iordningställda lekbottnar Vattendjup c:a 0,4 m Fiskare: Nils E Eriksson			
Fiskslag: öring	Antal	Längdklass	Anmärkn
	1 st	22 cm	God biotop
	2	26	Lekbottnar
	1	32	ännu ej
	1	37	klara
Totalt antal		5 st	

Emån vid Bodafors, Bodafors Fiskevårdssällskaps del Dat 1984.09.16 längd 100 m bredd 3 m yta 300 m ²			
Parti med tillgång till iordningställda lekbottnar Vattendjup 0,1 – 1,0 m Fiskare: Nils E Eriksson			
Fiskslag: öring	Antal	Längdklass	Anmärkn
	86 st	8 – 10 cm	c:a 50 st
	4	15	kvidd ej
	13	16	i detalj
	7	17	redovisade
	9	18	
	4	19	
	4	20	
	1	23	
	2	30	
	1	33	
	1	34	
Totalt antal		132 st	

Dessa tabeller är utdrag ur två elfiskeprotokoll från 9.9.84 och 16.9.84. För överskådlighetens skull har en del tekniska uppgifter utgått. I ena fallet rör det sig om 500 m² åyta utan tillgång till lekbottnar. I det andra fallet är ytan endast 300 m², men med tillgång till iordningställda lekområden. Trots att ytan är mindre, finns här sammanlagt 132 öringar. Observera också hur vår indelning av ån i zoner har fungerat. I det senare exemplet är 127 av de noterade öringarna i längdklass 20 cm eller mindre. Endast 5 öringar större än 20 cm fanns inom området, och de riktigt stora saknades helt. Ett elfiske i september månad kan annars ge lite felaktigt resultat, eftersom en hel del lekfisk är på vandring i ån. På sommaren kanske det aktuella området endast skulle ha uppvisat småfisk.

och även om jag har för avsikt att komma igen med en del detaljer kring våra tankar, idéer och arbete i ett kommande nummer, så rekommenderar jag dig som har intresse för fiskevård, att bläddra tillbaka i de gamla tidningarna. Där kan du läsa om vårt projekt så som det såg ut året efter vi

hade satt igång. Nyttillkomna läsare kan kanske låna de aktuella numren av någon god vän. Årgång 1979 finns också att köpa i inbundet utförande och kan beställas från Bertil Ekholm-Erb, telefon 044/12 26 28. Tyvärr är alla lösexemplar av de aktuella numren idag slut.

Lax för vem?

Laxen är en sagoomspunnen, hårt drabbad fisk, som för sportfiskaren framstår som en utmaning – och tyvärr för de flesta också endast som en dröm. Men under senare år har laxen återkommit till många älvar och åar. Detta tack vare sportfiskare, som drivit opinionen och som stått för ett omfattande fiskevårdsarbete.

Men vem skördar frukterna? Vi accepterar naturligtvis att yrkesfiskarna gör realistiska uttag, men varken vi eller de kan stillatigande se på hur svartfiskarna under fritidsfiskets eller husbehovsfiskets täckmantel tar för sig på övriga gruppers bekostnad – samtidigt som de inte på minsta sätt bidrar till fiskevården!

Sportfiskare har redan visat att vi kan åstadkomma förändringar och uppnå resultat. Nu måste vi intensifiera arbetet för att skapa ytterligare opinion mot det sk husbehovsfisket. Tillsammans måste vi visa att detta är ett nationalekonomiskt slöseri. Laxen är alltför värdefull för att fastna i näten kring våra kuster!

Av Bengt G Johansson

Teckning: Alf Andersson

Laxen – Salmo salar – har i alla tider varit en åtråvärd och värdefull fisk. I gamla tider utgjorde den ett viktigt tillskott till den magra födan. Idag är det laxens delikata, röda kött som får människor att villigt öppna sina plånböcker för att betala de höga priser laxen betingar.

För sportfiskarna är laxen den yttersta utmaningen. Den är förhållandevis sällsynt, är erkänt svår att locka

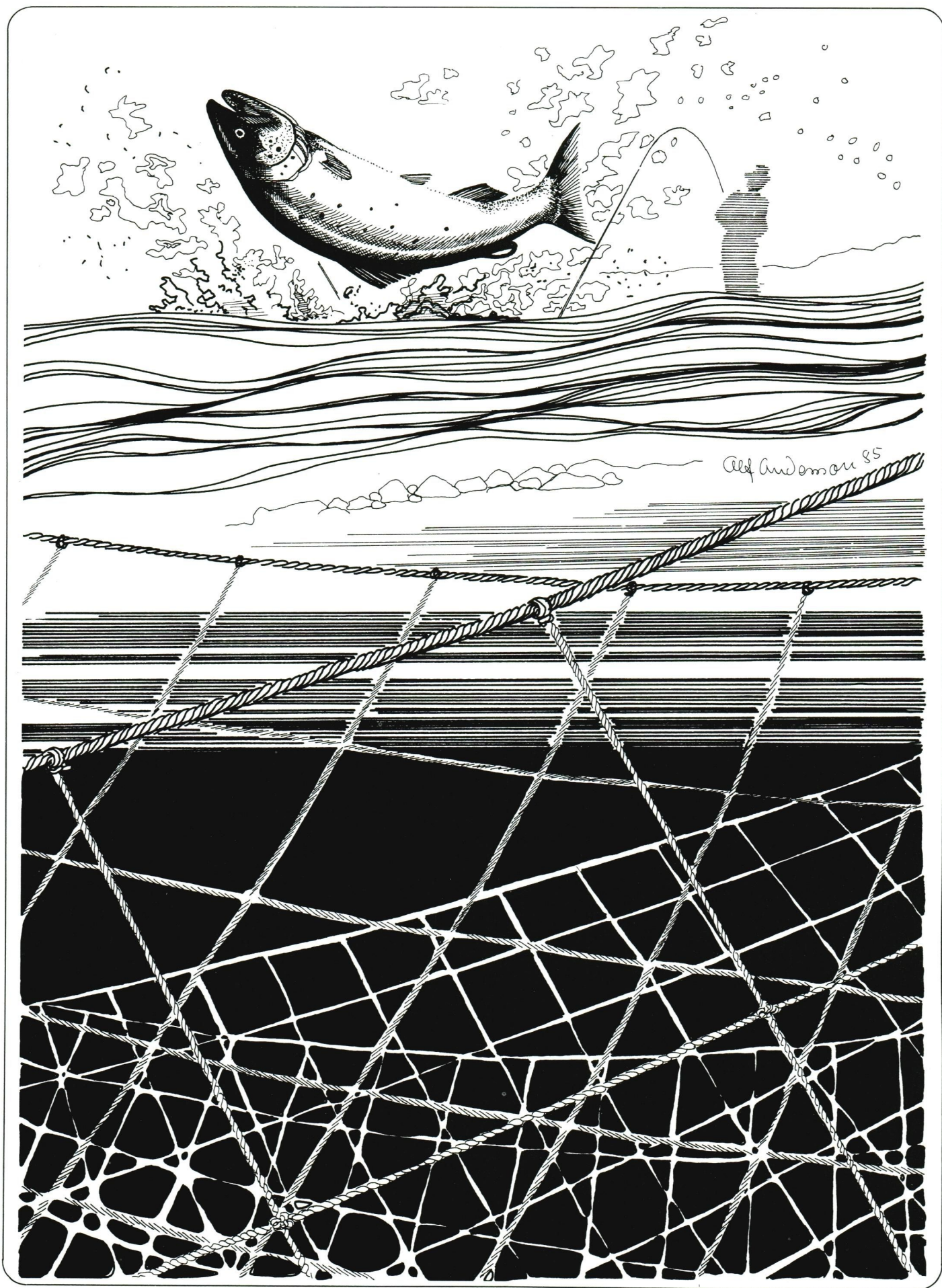
till hugg och bjuder väldig envig, när den väl lurats att gapa över en krok.

Största chansen att komma i kontakt med denna ädla fisk har skandinaviska sportfiskare om resan ställs till Norge med sina många laxälvar. Inte förrän under de allra senaste åren har ett omfattande lax-fiskevårdsarbete på den svenska västkusten börjat ge resultat.

Ätran, för många ett välkänt laxvat-

ten, producerade tex 1984 nästan 900 sportfiskade laxar. Lagan är en annan storproducent av lax, men där fisken tyvärr stiger sent på hösten. Nissan ger numera en årlig totalavkastning av runt 9 ton lax. Också Viskan bjuder åter på sportfiske efter Salmo salar. Till detta kommer att landskapet Halland har ytterligare 9 strömvatten med bestånd av lax.

forts på nästa uppslag

forts från föreg uppslag

Halland har blivit Sveriges lax-landskap nummer ett och Hallands laxvatten kan nås av omkring 8 miljoner skandinaver med mindre än en dags resa med bil.

Tyvärr har det kommit smolk i glädjebägaren. Att det ursprungliga och genuina kustyrkesfisket i Halland tar sin del av laxen är det inte så mycket att orda om. Däremot måste det ses mer eller mindre som en katastrof att vem som helst idag kan sätta laxnät – och att så många också gör det.

Nationalekonomiskt slöseri

50% av hallandslaxen fångas i nät och andra yrkesmässiga redskap av icke-yrkesfiskare, bara ynkliga 7,5% blir kvar för sportfisket. Vi sportfiskande kolleger från Finland, Norge, Danmark och Sverige, som mycket väl känner till att laxen är en alldeles för värdefull fisk för att fångas i nät, måste gemensamt agera så att denna orimliga snedfördelning upphör. Situationen är ju densamma också på andra håll i Norden. Vi, som är den grupp som mest aktivt engagerar oss i arbetet för att laxen skall fortsätta finnas i våra vatten, kan inte stillatigande åse hur människor utan ansvar hotar att utrota laxen och resultatet av vårt arbete.

Vi kan inte acceptera att husbehovsfiskare, fritidsfiskare – eller vad man än kallar sig – fångar otroliga mängder lax utan att lyfta ens ett finger för att bestånden skall finnas kvar. Det är orimligt att dessa skall skörda vad sportfiskare har sått!

Fiskevårdsarbetet i Halland har under åren 1978–1984 medfört att den totala laxfångsten har ökat från 5 till 30 ton. En 6-faldig ökning, således. Yrkesfisket har under perioden ökat sitt fångstuttag nästan 5 gånger, liksom sportfisket. Husbehovsfisket tar idag 24 gånger mer lax än 1978! Och, det allra värsta är att detta fiske ökar ytterligare!

1978 fanns knappast alls några laxnät utanför Åtrans mynning. Idag har det tidvis räknats till 300 på samma gång!

1981 fanns det 14 laxbottengarn i Laholmsbukten, där fem laxåar mynnar. Idag finns där 32 stycken!

Husbehovsfiskarna står för hela ökningen när det gäller nätfisket och den allra största delen vad gäller laxbottengarnen.

Det är en paradox, när det är fiske efter lax som är det mest åtråvärda för sportfiskare, och det är sportfiskarna själva som ligger bakom det mesta av arbetet för att skapa fler laxfisketillfällen, att det är just vi själva som förhållandevis får allt mindre lax, medan de som inte gör något för att stärka bestånden rovfiskar helt okontrollerat.

Det är en paradox, som flera utredningar har visat, att sportfisket som omsätter 15 gånger mer pengar per kilo fångad lax än både yrkesfiskad och "husbehovsfiskad" skall befinna sig i stryk-klass. Vi måste övertyga myndigheterna om att nätfiske efter lax är ett nationalekonomiskt slöseri!

Påverka opinionen!

Hösten 1985, i år alltså, skall den svenska Fiskeristyrelsen anta en ny stadga för bland annat lax och havsöring på den svenska västkusten. Glädjande nog har man aviserat vissa skärpningar avseende främst nätfisket efter lax, men de föreslagna åtgärderna räcker inte för att förse åarna med så mycket lax att sportfisket får markant större del av laxresursen.

Nordiska sportfiskare måste därför visa myndigheterna hur viktigt laxfisket är för oss. Norrmän, danskar, finnar och svenskar, alla har vi en sak gemensam. Laxfisket är vår last. För laxen är vi beredda att göra stora uppoffringar både vad gäller fiskevårdsarbete, tid och kontanta utlägg. Detta för att få vistas vid ett laxvatten, se fisk, uppleva stunder av glädje men också besvikelse – och någon gång då och då lyckas landa en fisk.

Det här måste vi tala om för myndigheterna, liksom att sportfiske efter lax också är en lönsam investering för samhället. Utöver alla de kronor som fisket omsätter, skulle enligt en svensk utredning, Laxutredningen, ett fullt utbyggt sportfiske efter lax i Sverige ge 900 helårsarbeten!

De läsare som vill diskutera situationen på den svenska västkusten eller ha mer information kan kontakta artikelförfattaren under nedanstående adress:
Bengt G Johansson
Nya Möllegatan 1
314 00 Hyltebruk
Sverige

Lax i svenska älvar och åar är inte bara en svensk angelägenhet. Behovet av laxvatten ökar hela tiden. I Sverige måste vi likt norrmännen broderligt dela med oss av vårt laxfiske. Inget vore trevligare än om vi alla kunde hjälpas åt när det gäller att vårda och värna om det nordiska sportfisket. Då finge vi ytterligare en sak att samtala om när vi träffas, en sak som vi tillsammans skulle ha glädje av och vara stolta över.

Den nya stadgan för den svenska västkusten är en utmärkt anledning att starta detta skandinaviska samarbete, och ett bra sätt att göra det är att så många nordiska sport- och lystfiskare som möjligt låter den svenska Fiskeristyrelsen få veta våra krav.

Jag har i flera år studerat laxproblematiken på Västkusten och utarbetat ett förslag i fem punkter som sportfiskarna i Halland helhjärtat ställer sig bakom. Förslaget bidrager till att sportfiskets del av laxfångsten i landskapet skulle kunna öka till uppskattningsvis det femdubbla. 3000 kilo sportfiskad lax 1984 skulle kunna bli 15000 kilo kanske redan om fem år! Då blir det lönt att komma från Finland för den goda chansen att fånga hallandslax, för danska lystfiskare blir det nästan hemmavatten. Och då, äntligen, kan vi bjuda in våra norska grannar som ett litet tack för alla de laxfiskedagar svenska sportfiskare har kunnat tillbringa vid Norges laxälvar!

Skriv till Fiskeristyrelsen!

Sportfiskare i Norge, Danmark, Finland och Sverige! Skriv till Fiskeristyrelsen, Box 2565, 403 17 Göteborg, Sverige och kräv:

1. Svajgarnsfisket efter lax måste kraftigt begränsas.
2. Endast licensierade yrkesfiskare skall tillåtas fiska med laxbottengarn.
3. Laxfiske skall vara tillåtet förste mars – siste september i sötvatten.
4. Åtgärder för att i begränsnings-syfte reglera det strandnära nätfisket måste vidtagas.
5. Förbud all försäljning av icke-yrkesfiskad lax.

Skriv snarast, och tala samtidigt om att det är ett nationalekonomiskt vinnande att fånga laxen i nät. Den är en alltför värdefull resurs – både för oss och landet!

Det är i denna miljö, en typisk mellansvensk skogstjärn, som repeter-tekniken utvecklats. Förvånande ofta finner man fisken inne bland snår och bråte i själva strandkanten.

Pröva repeter-kastet!

Fisken i stilla vatten söker sin föda i strandzonen – ofta alldeles in på land. Trots det fiskar de flesta sina flugor med långa kast rakt ut i sjön, och vad värre är, man lyfter flugan ur vattnet just som den kommer in i det "heta området"!

Tillsammans med sitt fiskegång har artikelförfattaren experimenterat fram en fiskemetod, som han kallar "repeter-kastet" – och därmed inte bara fått större förståelse för sitt fiske, utan samtidigt ökat sina fångster många gånger om.

Av Carl-Johan Anderberg

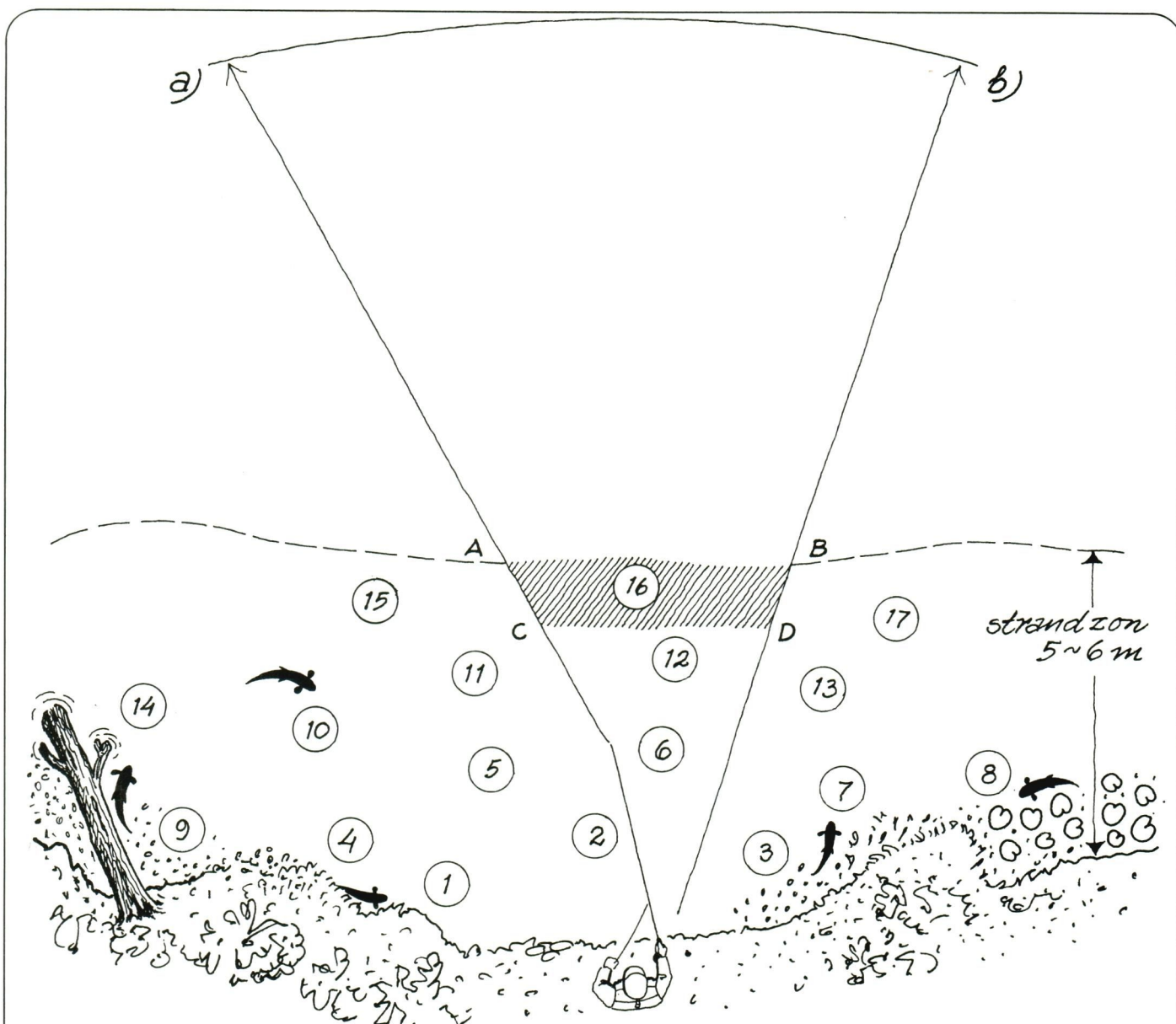
En del fiskare tycks vara födda att fånga fisk. Utan ansträngning och utan krusiduller får de alltid fisk och alltid flera än man själv lyckas få. Vad beror det på? Av tradition vilar ju mycket skrockfullhet i fiskarsinnet

och med det nöjer man sig kanske...

Men naturligtvis ligger det till på ett annat sätt, och understundom vill ödet att någon utånför "de utvaldas krets" snubblar över en möjlighet att åtminstone glänta på dörren till fram-

gång. För undertecknads del inträffade detta i samband med renodlingen av "repeter-kastet" och vad därmed följde...

Vid en sjö, den behöver inte vara
forts på nästa sida

Vanligen fiskar de flesta med 15–20 meterskast tämligen vinkelrätt ut i sjön – eller i vinkeln a till b. Sedan förnyar man kastet, när man tycker att flugan kommit för nära land och ingen fisk har huggt. I själva verket är man då just vid gränsen för det "heta området", där fisken mestadels söker sin föda, och där också många fiskar uppehåller sig stationärt, menar författaren. I bästa fall fiskar man någon eller några meter in i detta område.

På bilden visas det intressanta området, som kanske endast sträcker sig 5–6 meter ut. Det begränsas av en tänkt linje A–B. Om nu fiskaren kastar solfjäderformigt och lyfter sina flugor vid punkterna C och D – som oftast är fallet – så är det streckade, effektiva fiskeområdet försvinnande litet. På en dag blir det mycket kastande, men med liten chans att komma i kontakt med fisken.

Repeter-kastaren lägger istället sina korta kast efter de numrerade ringarna, och han täcker därmed av det strandnära området mycket mer effektivt – något som också visar sig i hans fångststatistik!

Genom att lyfta flugan i ett rollkast, som omedelbart går över i ett normalt bakkast så snart flugan lämnat vattnet, så får han dessutom mindre störning från lina och tafs och kan samtidigt snabbt ändra riktning i det nya framkastet. Ger avfiskningen ingen kontakt, så flyttar han sig omedelbart till ny fiskeplats.

forts från föreg sida

stor, tar man intryck av ytan i dess helhet. Man gör omedvetet en räkneoperation med faktorer som volym, (yta) fiskantal osv och till slut har man registrerat sjön som ett antal vattenbitar med en fisk i varje. Sedan kommer lite verklighet in i statistiken och säger en att fisktätheten bör vara större där och mindre där, men det

hjälpes inte för tårtbitstänkandet ligger kvar. Resultatet blir att man förväntar sig att regnbågstimmet (eller vad man nu har att göra med) ska uppträda varsomhelst i sjön, och nu ligger det nära till hands att man väljer att lägga sin fluga rakt ut från stranden och företrädesvis långt, rakt ut (10–20 m). Många av oss fiskar ju mestadels så, eller hur?

Men "läsa vattnet" då? Det vet ju alla, att man bör fiska vid uddar, vassbänkar etc. Helt riktigt, och därmed skulle man kunna sluta här, men nu är ju inte detta så enkelt. För varför finner man så sällan flugfiskare som metodiskt och koncentrerat fiskar av den del av vattnet, där man kan läsa den största och mest givande texten – strandkanten?

I en vanlig svensk skogstjärn torde vattnet från land och 5–6 meter ut vara den vanligaste födozonen för fisken. Här finns ju syre och växtlighet och därmed bytsdjuren.

Detta smala bälte borde vara den *lämpligaste* fångstzonen. Inte bara för att kasthålet blir behagligt utan snarare för att fiskemetoden kan begränsas till flytlina och några få flugmönster.

Hursomhelst, att strandzonen är het, påtalas då och då. I Bengt Östes artikel om "regnbågsbanor" i FiN för några nummer sedan betonas tex detta och hans iakttagelser är givetvis riktiga. Östes slutsatser blir att man lämpligen väntar ut en promenaderande regnbåge med en torrfluga som placeras i den väg som fisken själv stakat (vakat) ut, en väg som oftast går parallellt med stranden. Men vad gör man om fisken inte vakar, inte tar "torrt", inte avslöjar banan? Ja, varför inte pröva "repetet-metoden".

Ett aktivt sökande

Jag nämnde tidigare något om att "glänta på de utvaldas dörr och att snubbla över privilegier". Repetet-metoden föddes nämligen under sådana omständigheter. Det var en blåsig dag. Fisket gick trögt och fiskaren ifråga fick allt svårare att hålla humör och värme. Det blev terapi, korta kast i vinden och upprepade, ett plask här och ett plask där. Efter en stund satt där en fisk, och snart därpå ytterligare en. Hoppsan! Vilken tur! Eller var det inte tur...?

Som läsaren förstår ledde detta till eftertanke och eftertanke till visshet. Till slut låg teorin där i all enkelhet, och när den höll gång på gång så låg där en metod. En metod att "aktivt söka fisken i dess sannolikaste näringszon och på ett sådant sätt att fisken stimuleras att ta." Efterhand ramlade pusselbitarna in där de skulle. Iakttagelser, gamla som nya, såg till att metoden blev alltmer logisk...

Repetet-metoden.

Repetet-metoden, som renodlad förelegat 7–8 år, bygger på iakttagelser som jag och mina flugfiskekompisar gjort under en lång följd av år. Dessa är:

a) Strandzonen är optimal näringszon. I ett vatten (som ej är av bad-

strandkaraktär) är detta strandbälte högaktuellt från strandkanten till 7–8 meter ut – alltså mycket smalt.

b) Fisken (även regnbåge) är "stationär" i långt högre grad än man föreställer sig.

c) Fisken kan angripa från långt håll.

d) Fisken kan överrumplas att byta näringsobjekt.

e) "Vilande fisk" kan "väckas"

Kommentar: a) Tänk på hur det ser ut efter stranden. Finns där näckrosor, grenar eller tom kullfallna träd, stenar, vass, gungflyn med "hål" under stranden, mm? Här trivs insekter och även spiggen gömmer sig här.

b) "Stationär" fisk tror många vara enbart ett strömfenomen, men vi har med glädje konstaterat att detta ofta gäller även sjöar.

c) En fisk som jagar kan gladeligt attackera från 3–4 meters håll om den finner bytet värt det. Häri ligger kanske hemligheten med konstiga flugor som Mickey Finn. Huggimpulsen är så stark att fiskens förnuft blockeras då den kommer in på flugan i rasande fart.

d) Leonard Wright berättar i "Fly-Fishing Heresies" om franska professionella våtflugefiskare, vars hemlighet låg i att de plaskade flugan hårt i vattnet *bakom* fisken. Denna vände sig om för att se vad som damp ned och högg i samma ögonblick.

I Långsjön utanför Borensberg tex har vi en sjö med stationär fisk i påfallande hög grad. Ofta står den och vilar sig längs de tallar som någon gång fallit i vattnet. Vänner Ingemar Eriksson är expert på att veta var dessa fiskar står och att "väcka dem".

Vår slutsats

- Använd flytlina och "våt fluga".
- Fiska med *korta kast* (5–6 meter) och fiska metodiskt av strandområdet.
- Använd rullkast eller switcha upp linan och placera flugan omedelbart på nytt ställe 4–5 meter från det förra.
- Fiska flugan från spöet med korta handledsknyckar (ta inte in lina!!)
- Låt flugan fiska bara 3–4 sekunder på samma ställe.
- Låt flugan plaska i vattnet men inte linan (switcha upp den)
- Använd företrädesvis en fluga som är väl synlig.
- Repetera den utlagda "bombmattan" 4–5 gånger. Byt därefter plats.

Kanske synes detta envetna jagan-de läsaren både enformigt och stressigt? En lägningsfråga – nej, knappast. Man behöver nog inte vara särskilt aggressiv eller hyperaktiv av sig för att finna denna metod intressant. Då den i så påfallande grad ger resultat, är den ju enbart därigenom engagerande och ganska snart uppfattar/ uppskattar man det logiska i hela hanteringen. Man blir trossviss. Dessutom är det jakt i högsta potens. Hugget sker blixtnabbt och helt nära och man måste svara med samma medel. Mothugget är ett måste, precis som i torrflugefiske, och liksom i denna disciplin ser man fisken i huggögonblicket, genom vak eller genom att man varseblir en silverblixt där flugan är belägen eller genom att flugan plötsligt "försviner". I alla tillfällen chockerande omskakande!

Flugor?

Inget krångel här. Välj en nymf eller streamer som du har förtroende för och som du har lätt att följa i vatt-net. Kan den plaska lite är detta en fördel. Skall man rekommendera några mönster kan följande nämnas:

Ljus nattsländepuppa, Zug Bug Nymph, Muddler, vit marabou-streamer.

Den sistnämnda är ypperlig, då den syns väl och är lämplig i spiggvatten. Vår version kallar vi för "Glittertind". Förutom den vita marabouvingen har den kropp av julgranschenille och rött hackle. Gärna lite rött i stjärten också.

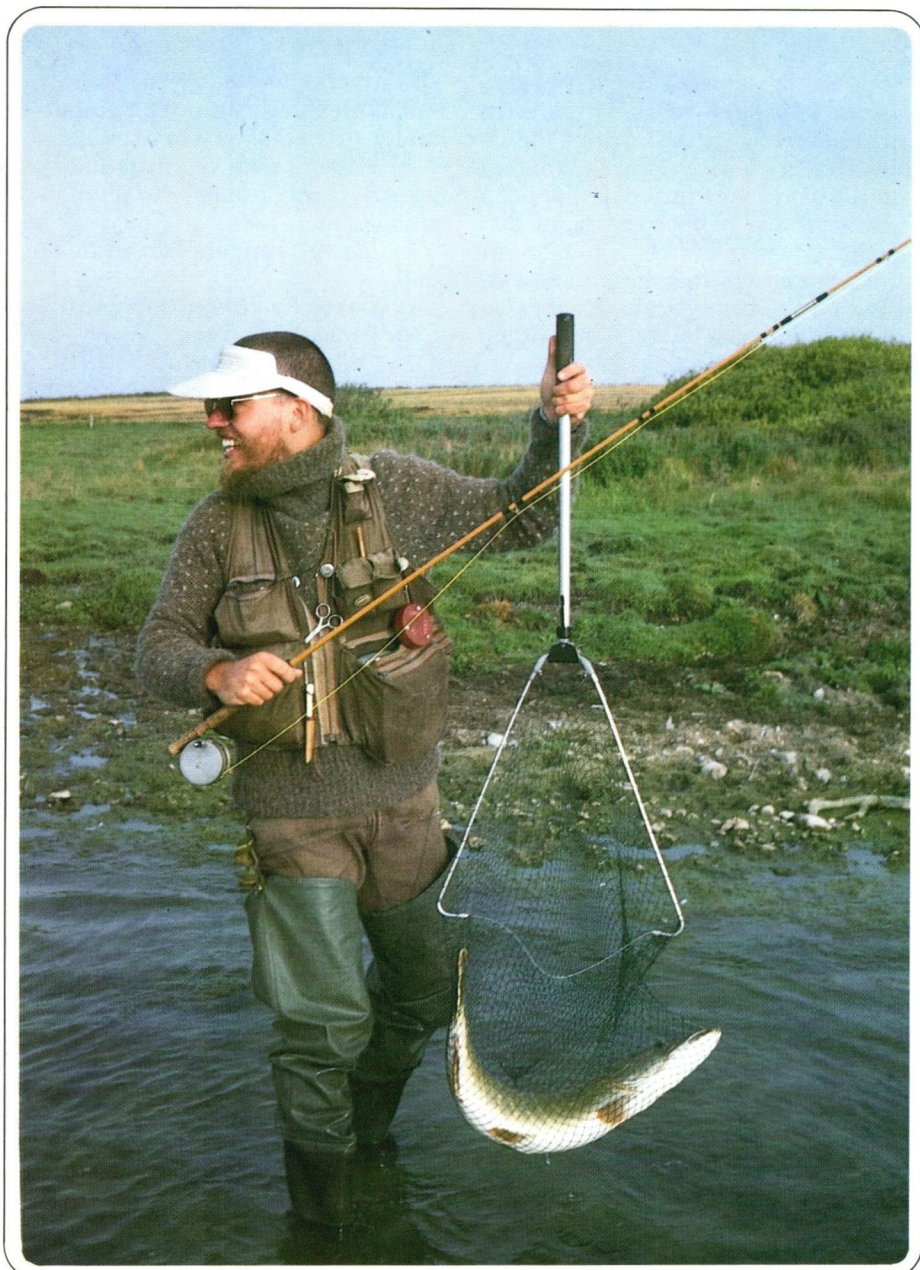
Fångstresultaten

Statistik ljuger som bekant inte alltid. En titt i fiskedagboken ger svar. De fiskare som anammat metoden har ökat sina fångstresultat med 100–200%. Resultaten blir också jämnare över tiden gällande såväl fiske-tillfälle som tidpunkt på dagen.

Metoden har använts i sjöar och tjärnar i Mellan-Sverige, allt ifrån sumpgölar till klara vatten med sandbotten och under samtliga årstider. Vädret har växlat från vindstilla till regn och blåst. Självfallet bör man gå stillsammare tillväga i finväder, men fisken tycks inte skrämmas av detta hamrande. Man får snarare intrycket att fisken dras till oväsendet.

Men se upp – metoden sliter på fluglinan!

*Gäddan är minsann
 inget surrogat för
 fiske efter mer "äd-
 la" släktingar – nej,
 tvärtom erbjuder
 den ett mycket spän-
 nande fiske under
 hela säsongen, säger
 en grupp danska
 flugfiskare, som
 medvetet satsat på
 att utveckla flugor,
 metoder och teknik
 för att lura "krokodi-
 lerna"...*

Så här glad ser man ut när fångsten väl är i nätet. Bjarne Fries med 4 kilo flugfångad gädda på enhandspö!

Danska "krokodiler"...

*Av Per Kjemtrup, Lars Rasmussen och Henrik Leth Hansen
 Foto: Lars Rasmussen, Bjarne Fries och Hansen Foto, Randers
 Teckning: Finn Ringtved*

Med stor forsigtighed vader du langs søbredden. Det skarpe sollys flimrer i det let krusede vandspejl. Pludselig kan du ane konturerne af en stor gedde. Du må anstrenge dine øjne til det yderste og kan nu tydeligt se geddens gællebevægelser og måske

de vagtsomme stirrende øjne. Den første skalle der forvilder sig for tæt på, vil blive ædt og i løbet af få timer blive opløst af geddens stærke mavesyre. Men ligesom gedden vil overliste skallen, vil du forsøge at overliste gedden ved at præsentere en flue, der

i form og bevægelse minder om en lille fisk. For gedden et lækkert og let tilgængeligt måltid.

Hurtigt får du den nødvendige line ud og hvis du kaster præcist, kan du nu med lokkende pulserende bevægelser trække "gedde-smousen" forbi

En bukett danska gäddflugor. Här finns stort utrymme för egen fantasi vid bindstället. Bind på stor streamerkrok, och välj material som blir "levande" i vattnet.

fiskens synsfelt. Med ét krummer gedden sig sammen for i næste sekund, med voldsom kraft, at kaste sig over fluen.

Der er gennem tiderne gjort mange erfaringer med hensyn til geddefiskeri. De fleste mener, at gedden i søen

bedst fiskes lige uden for sivbevoksningen, ude på barbunden og på den dybe udside af rankegrøden. Alt efter årstiden! Disse lokaliteter er sikkert også de bedst fiskbare, når der fiskes med blink, spinner eller wabler. Her er der ikke så megen grøde at hænge i

og der er vanddybde nok så isenkrammet kan arbejde.

På mange fisketure har vi oplevet lystfiskere, der på traditionel vis har dørget, er vendt hjem uden fangst. Og mens blinkfiskerne slider med
forts på næste side

forts från föreg sida

årene eller har fået mer' end nok af motorlarmen, har vi i fred og ro hygget os med fluestangen inde fra bredden. I vores sø og å kan vi fange gedder på det meget lave vand de fleste af årets måneder. Kun når isen lægger låg på, må vi indstille fluefiskeriet. Vores fiskegrejer får ikke lov til at hænge og samle støv.

I vores fiskevande er gedden seltskabeligt anlagt. I modsætning til meget "visdom", oplever vi gedden nærmest som en stimefisk. Når vi efter søgen og fiskeri fanger en gedde, har vi erfaret, at det kan være meget lønsomt *ikke* straks, at flytte til en ny fiskeplads. Efter en lille smule ro i vandet, når fisken er landet (gedder er meget gode til at plaske og lave uro under fighten) er det en god idé, med en affiskning af det samme område.

I sommer fangede en af vennerne 8 pæne gedder fra samme fiskeplads, og vi er enige om, at der sikkert stod et par stykker til! Når gedden ikke er særlig revirhævdende i vores fiskevande, tror vi at det store udbud af fødefisk har betydning. Med et altid veldækket "spisebord", har gedderne ingen grund til at bekriige hinanden.

Sök gäddan på grunt vatten

Vi tror ikke det er tilfældigt, når vi det meste af året kan finde gedden på det meget lave vand: Om foråret – umiddelbart efter at isen er brudt op, trækker gedderne ind på det lave vand i nærheden af rørskoven, først og fremmest for at gyde. Den begyndende vandopvarmning sætter gang i bla gammarus- og myggelarver, der jo som bekendt er hovedernæring for fiskeyngel, og ynglen er jo guf for gedderne.

Vores sø er som så mange andre danske søer sommeruklar; sigtbarhe-

den kan visse steder være under 1 meter. Rankegrøden og andre vandplanter har nået deres maksimale i vækst. Fra søbredden og ud til hvor rankegrøden begynder (de steder hvor der ikke er rørskov) finder vi en "rende" med relativt frit vand. Her vandrer fiskestimler med tusindvis af individer og naturligvis er det også her vi finder søens rovfisk; i dette tilfælde gedden. Vanddybden er her fra 0–150 cm, men det meste fiskeri foregår på omkring 50 cm dybde. Vores sø er ikke atypisk i forhold til mange andre danske søer, så der må absolut være lige så gode muligheder andre steder.

Sidst i august og først i september falder grøden sammen. Dagene er blevet mærkbart kortere og den stolte og op til 3 meter høje rankegrøde begynder at falde sammen pga mangel på lys. Fiskeynglens før så sikre skjulested forsvinder og den næste måneds tid bydes gedderne på et rigtigt festmåltid. Det år nu, der skal ædes inden vinterens smalhals.

I åen som er mere varmvandet end søen, bydes der på fint geddefiskeri i november og december. Her finder vi gedden i strømlæ bag trærodder, sivholme og lignende.

Specialtafs för gädda

Som det vil fremgå bruger vi ikke speciel stang, line og hjul til geddefiskeriet. En enhåndsfluestang i klasse AFTM 6–8 opfylder stort set betingelserne. Forskellen iforhold til ørredfiskeriet, ligger primært i forfangsopbygningen og fluen.

Kravene til forfanget er:

- at kunne kaste en relativ stor flue.
- at kunne modstå geddens meget skarpe tænder.

Forfanget sammensættes efter vand, vind og vejr. Typisk bruger vi følgende tapering: fra fluelinen 1 meter 0,55, derefter omkring 75 cm 0,35, der afsluttes med en løkke.

For at modstå geddetænderne, er det nødvendigt med et ca 15 cm 0,50 monofil, der afsluttes med et perfektion loop som bindes til fluerne. I den anden ende bindes der en løkke. Fluen er nu hurtigt monteret ved at sætte de to løkker sammen.

Vi synes perfektion loop'en er den mest idelle knude, da den giver fluen "bevægelsesfrihed" på trods af tøjringen i det svære forfang. Husk iøvrigt at kontrollere forfanget for tanddrifter efter hver fangst!

Finns där en så finns det fler

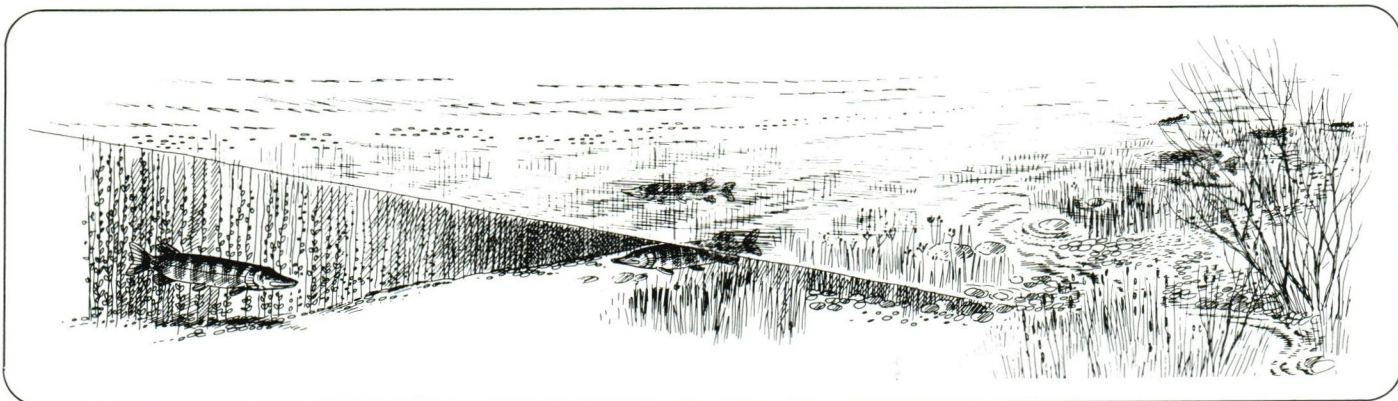
Det er en stor lettelse, at fiskeriet foregår på meget lavt vand. Uden store anstrengelser kan vi meget hurtigt overskue fiskepladsen og således ikke bruge unødigt tid med at gennemfiske "dødt-vand".

Når der er gedder i området, vil vi meget hurtigt opdage det. Omend ikke fast fisk, så vil den mindst bevægelse i vandet let kunne aflæses på overfladen, også selvom der er småbølger og krusninger. Vi kan ved dette fiskeri komme til at skræmme en del gedder. Men hellere skræmte fisk end ingen fisk.

Gedderne svømmer ikke langt væk, og hvis du et kort øjeblik vader i land, sætter dig og nyder naturen, vender gedderne snart tilbage til standpladserne. Nu ved du hvor de står.

I søen fisker vi sjældent ud for rørskoven; meget bedre er det at fiske fra stranden. Sjældent vader vi længere ud end til godt knæhøjde. Vi affisker langs med bredden i den sædvanlige vifteform. Og her må du ikke lade dig narre af dine kast mod land ikke fisker på dybere vand end 20–25 cm. Her kan – næsten usynlig – godt stå en gedde på 80–90 cm.

Inden der lægges an til nyt kast, bør fluen være så tæt på stangspidsen

Sök gäddan längs de grunda sjöstränderna.

som muligt, eller du må være helt sikker på at der ikke er en gedde i nærheden. Og alligevel bydes der på overraskelser; flere gange har vi oplevet en geddemund snappe efter fluen, netop da den skulle løftes til et nyt bagkast. En ny variant af "The Leisenring lift?"

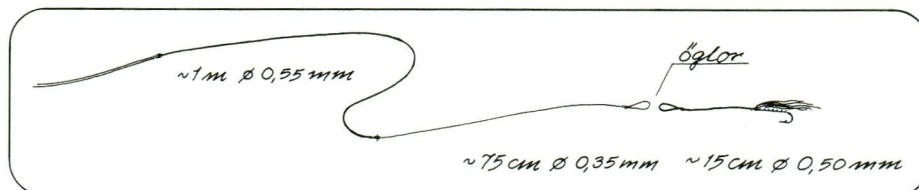
Alfa og omega ved dette fiskeri er, at få fluen til at virke så livagtig som muligt. Det er arbejdet med hjemtagningen af fluen, der giver liv. Tag f.eks. fluen hjem i 20–30 cm korte træk – ikke ryk – afbrudt af en god pause, hvor fluen får tid til at synke mod bunden.

Til tider og af grunde vi ikke kan forklare, oplever vi gedderne forfølge fluen uden bidelyst. Når vi trækker fluen op af vandet til et nyt bagkast, vender gedden sig roligt og svømmer tilbage hvor den kom fra. Denne leg kan vi normalt få gedderne til at lege med på 2–3 gange. Men da vi ikke har reelle hensigter, har vi fundet ud af, at den rette medicin i disse tilfælde er en Larry Dahlberg Diver (se Fly Fisherman 1983; september nummeret). Efter at have lokaliseret gedden, kastes diveren og trækkes ind for fuld speed.

På de fleste af vores fluer bruger vi en enkelt streamerkrog i str 2–4. Dette er selvfølgelig en modsætning til det mere traditionelle geddegrej; f.eks. wobblere med op til 4 tregrenede kroge. Men fluen skal ikke kroge gedden. Gedden kroger i de fleste tilfælde sig selv. Og det er da også den

sen trænger ind i mundvigen. Gedden er kroget og fighten kan begynde.

Ved fiskeri, som beskrevet med "diver" flue, hvor der hele tiden er fart på fluen, må du når gedde hugger et kort øjeblik lave slap line, for derefter at give et modhug.

Tafsen förses med en ögla, som sedan fästs ihop med en motsvarande ögla i den yttersta "chock-spetsen". Gäddan har många och vassa tänder. Närmast flugan måste därför tafsens vara minst 0,50 mm.

bedste krogning; helt nede i bunden af mundvigen.

Når vi fisker på streamer-manér, hugger den normalt i pausen (dette er også en af grundene til, at de bløde træk ved indtagningen af fluen). Når du begynder at foretage det bløde træk, mærkes nogen stramhed. Gedden har nu fluen i munden! Forsigtig strammes fluelinen op og du retter evt. vinklen mellem stang og line. Gedden vil af natur forsøge at få fluen på tværs i munden, og mærker nu sikkert at alt ikke er som det burde være. Gedden vil svømme væk, og først nu giver du modhug. Krogspid-

Gedden er som altid sjov at have på krogen, men normalt bliver det dog ikke til de lange udløb. Mest sikkert er det, hvis vi kan holde gedden inde i frivandet bag rankegrøden. Til tider bliver man nødt til at holde den lidt hårdt og gedden vil da ofte starte et udløb à la vandskiløber.

Vi bruger ikke gaffkrog, men et almindeligt ørrednet med en god dyb netpose. Når gedden er udrættet er det fortræffeligt at holde nettet ned i vandet lige foran fisken. Et lille rusk i stangen og gedden vil selv svømme ind i netposen. Og vi er en dejlig oplevelse rigere...

◀ *Ett tvärsnitt av en tänkt gäddström. Här lurar "krokodilerna" i växtligheten, under strandbrinken och vid stenar.*

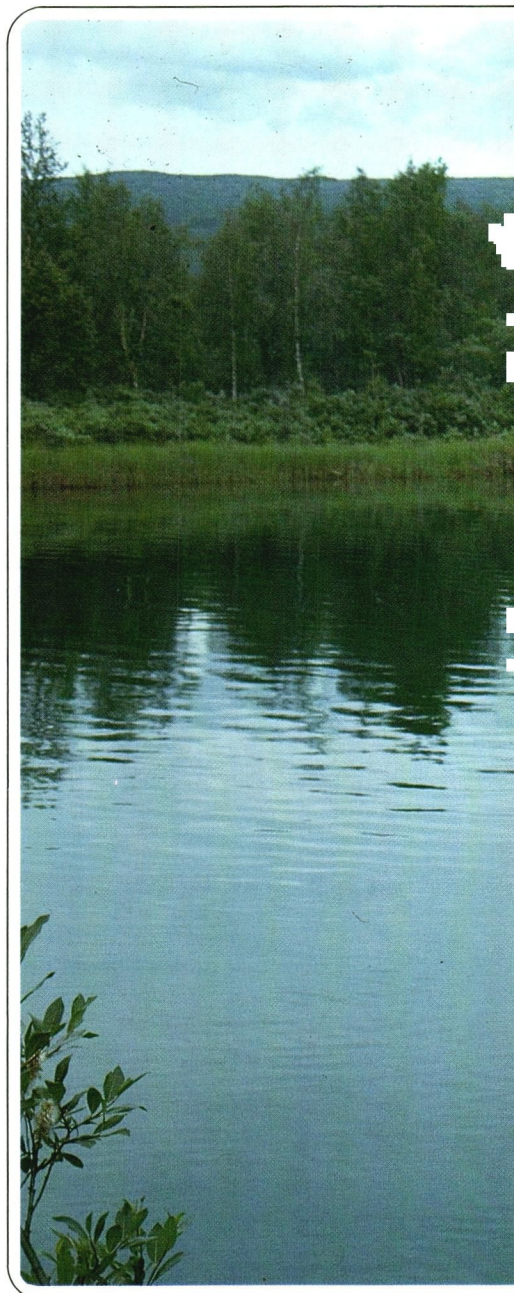
En Kolzer Spent Wing för polcirkelöringen

En Kolzer Fire Fly – men bunden spent – är rätta medicinen för öringen på nordliga breddgrader. När dagsländorna flyter spent neröver det glasklara vattnet, är de inte alls lika tunna och skira, som man föreställer sig. Ofta är de översållade med andra små insekter. Tillsammans blir det ett riktigt matpaket, som kommer flytande – inte olikt en Kolzer Spent Wing...

Av Jan Nilsson

Foto: Roland Lundberg

De lugnflytande

Att fiska efter öring vid polcirkeln är ofta väldigt chansartat. Trots detta förläggs gärna semesterns fiskeresor till vatten långt norröver. Eller är det tack vare detta, kanske. Möjligen upplever vi det som en utmaning att trotsa regn och hård vind. Vi får testa vår egen toleranströskel när värmeböljan sätter fart på snösmältningen och grumlar vattnet till ofiskbarhet. Fjällvädret lockar fram det primitivt djurlika hos oss, något som starkt kontrasterar mot den inrutade och så typiskt svenska lagomvardagen. Möjligen är det så, och gräddet på moset utgör de dagar när solen skiner och vinden enbart försiktigt böjer nacken på fjällvidet.

Jag kanske överdriver lite, men vädret har stor betydelse för fisket uppe på dessa breddgrader. En tröst i bedrövelsen är att trots ett många gånger chansartat väder så har den storslagna naturen, djurlivet och vyerna kvar sin

dragningskraft, något som får än större genomslagskraft dessa "vresiga" dagar.

Endast öring

Vid polcirkeln håller vattnet endast öring. Här finns i vattensystemens nedre delar och längre norrut stöter vi på röding.

I Arjeplogs fjällvärld, där jag sedan länge huserar, finns flera mycket fina vatten som Rånekjokk, Seildutjokk och övre delen av Laisälven m.fl. Det är strömmar som ser nästan sterila ut. Ingen växtlighet finns i vattnet, allt är bara grus och sten. Men strandvegetationen är tät och riset växer ända ut till vattnet, vilket är mest markant vid jokkarnas många sel.

FiN:s ordlista för nordiska flugfiskare

RIV UR
OCH SPAR!

En ordlista med de vanligaste flugfiskeorden på danska, norska och svenska har länge varit ett önskemål för FiN:s läsare. Vi har nu tagit fram en sådan och hoppas att den ska göra det lättare att få behållning också av artiklar skrivna på de övriga nordiska språken.

En ordlista av det här slaget kan aldrig bli helt komplett. Bland annat saknar en del ord sin motsvarighet i de andra språken – helt enkelt därför att "företeelsen" som sådan saknas. Som ett enkelt exempel kan nämnas de många norska och nordsvenska orden för olika delar av det strömmande vattnet, som saknar sin motsvarighet i Sydsverige eller Danmark. Ett annat exempel är det danska ordet *dambrug*, som visserligen kan översättas med *fiskeoppdrett* och *fiskodling*, men där orden egentligen inte täcker exakt samma företeelse, eftersom de industriella danska dambrugen drivs storskaligt i direkt anslutning till de danska åarna på ett sätt, som helt saknar motsvarighet i de övriga nordiska länderna. Ordet går att översätta, men begreppen motsvarar inte varandra...

Men ändå tror vi att ordlistan ska vara till god hjälp för Dig, när Du läser FiN. Vi har valt att placera ordlistan så att Du ska kunna ta loss och flytta över den, när Du får ett nytt nummer av FiN i Din hand. På det viset har Du hela tiden ordlistan lätt tillgänglig.

Ordlistan är
sammanställd av:
Christian B Hvidt (DK)
Terje Bomann-Larsen (N)
Jan Sekander (S)
Akvareller:
Terje Bomann-Larsen

FISKARTER

DANSK

aborre
amerikansk
sørred
bækørred
canadarøding
cut-throat

NORSK

abbor
canada-røye
bekørret
canadarøye
–

SVENSKA

aborre
kanadaröding
bäcköring
kanadaröding
strupsnittsöring

elritse
fjeldørret
flynder
fredfisk

ørkyte
røye
flyndre
hvitfisk

elritsa
röding
flundra
vitfisk

forts →

FISKARTER

forts

gedde	gjedde	gädda
havfjeldørred	sjørøye	havsrøding
havørred	sjørret	havsöring
helt	sik	sik
heltling	lagesild	siklöja
hornfisk	horngjel	horngädda, näbbgädda
hundestejle	stingsild	spigg
indsølaks (S. salar)	reliktlaks	insjölox
ishavsrøding	sjørøye	havsrøding
karpe	karpe	karp
kildeørred	bekkerøye	bäckrøding
knude	lake	lake
laks	laks	lax
lange	lange	långa
lodde	lodda	lodda
løje	laue	löja
makrel	makrell	makrill
regnbueørred	regnbueørret	regnbåge
rimte	vederbuk	id
rudskalle	sørv	sarv
sandart	gjørs	gös
sej	sei	sej
sild	sild	sill (strömming)
skalle	mørt	mört
smelt	nors	nors
stalling	harr	harr
suder	suter	sutare
søørred	innsjø-ørret	insjööring
ørred	ørret	öring

VATTENBIOTOPER

DANSK

bagvand
bred
dam
dambrug
dæmning
fald
faskiner
fjeldbæk
fos

fosnakke
grundtstryg
grøde

gydegrube
gødskning
hav/havet
havblik
høl
høl (med
langsomt flyd-
ende vand)
indløb
lille sø
mose/tørvemose
pynt
silt
spang
stemmeværk
stort høl
stryg
sø afløb

styrt

sving/slynge
syre
sø
vand
ålepass

NORSK

bakevje
bredd
dam/pytt
fiskeoppdrett
demning
liten foss
påler mot
erosjon
fjellbekk
foss

brekk
strømskval
vegetasjon

gytegrøp
gjødsling
sjøen/hav
havblikk
høl
lone

os/innos
tjern
myr
odde
søle
klopp
damluke
hå
stryk
utos/utløp

kunstig foss

elvesving
syre
sjø/vann
vann
åletrapp

SVENSKA

bakvatten
strand
damm
fiskodling
dammvall
litet vattenfall
pålar mot
erosion
jokk
vattenfall/
strid fors
forsnacke
skvalström
vatten-
vegetation
lekgrop
gödning
hav
bleke
hölja
hölja med
långsamt ström-
mande vatten
os
tjärn/göl
myr/mosse
udde
fin sand/silt
spång
dammlucka
stor hölja/hå
fors
lusp/utlopp ur
sjö
konstgjort
vattenfall
åkrök
syra
stor sjö
vatten
ålränna

INSEKTER

DANSK

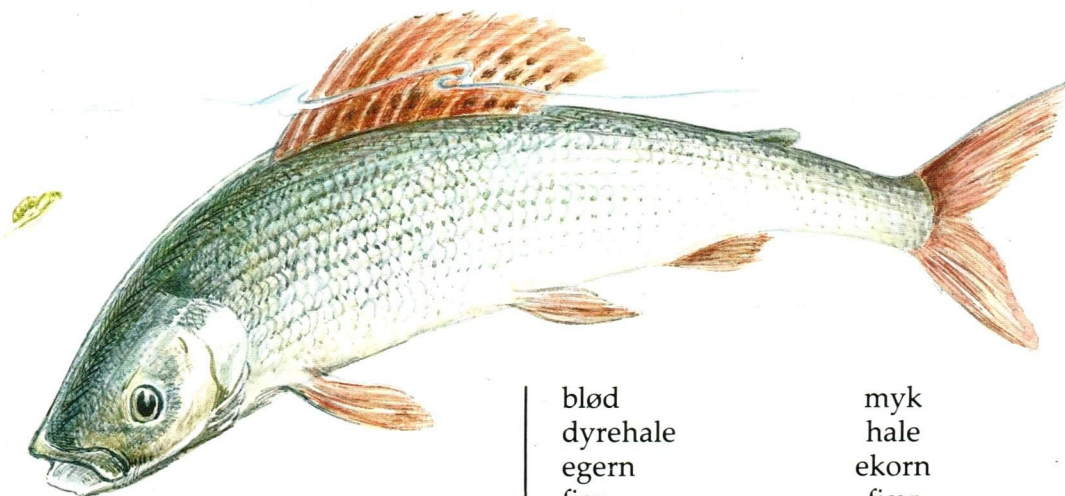
bille
bremse
bugsvømmer
dansemyg
dovenflue
døgnflue
græshoppe
guldsmed
humlebi

NORSK

bille
brems
buksvømmer
fjørmygg
mudderflue
døgnflue
grashoppe
øystikker
humle

SVENSKA

skalbagge
broms
bukkimmare
fjädermygg
sävslända
dagsslända
gräshoppa
trollslända
humla

hveps	veps	geting
hvirvler	hvirvler	virvelbagge
klæg	klegg	blinning
kvægmyg	knott	knott
majflue	stor døgnflue	stor dagslända
mariehøne	mariehøne	nyckelpiga
myre	maur	myra
måler	måler	mätarfjäril
ryggsømmer	ryggsømmer	ryggsimmare
skjøteløber	skomaker/ vannløper	skraddare
slørvinger	steinflue	bäckslända
sommerfugl	sommerfugl	fjäril
stankelben	stankelbein	harkrank
tege	tege	skinnbagge
vandkalv	vannkalv	dykarbagge
vandnymfe	vann-nymfe	flick-/jungfru- slända
vårflue	vårflue	nattslända

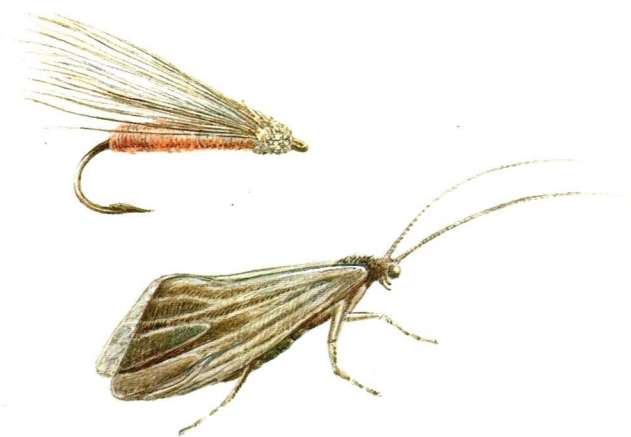
ANDRA NÄRINGSDJUR

DANSK	NORSK	SVENSKA
børsteorm	børstemark	borstmask
edderkop	edderkopp	spindel
ferskvands- bænkebider	asell	vatten- gråsugga
ferskvands- tangloppe	marflo/ grunnåte	gammarus, söt- vattensmärta
krebs	kreps	kräfta
musling	musling/skjell	mussla
orm	mark	mask
reje	reke	räka
snegl	snegl/snile	snäcka/snigel

FLUGBINDNING

DANSK	NORSK	SVENSKA
agerhøne	rapphøne	rapphöna
bevikle/ bevikling	surre/surring	linda/lindning

blød	myk	mjuk
dyrehale	hale	svans
egern	ekorn	ekorre
fjer	fjær	fjäder
fjerskaft	fjærskaft	fjäderstam
fluestikk	bindestikk	bindstäd
gråand	stokkand	gräsand
hackelklemme	hæckelholder	hackeltång
hale	stjert	stjärt
hanenakke	hanenakke	tuppnacke
hejre	hegre	häger
isfugl	isfugl	kungsfiskare
krydse	krysse	korsa
kuglekæde	kulekjetting	kulkätting
mulvarp	muldvarp	mullvad
mår	mår	mård
rype	rype	ripa
skovskade	nøtteskrike	nötskrika
skovsneppe	rugde	morkulla
skråt	skrått	snett
solsort	svarttrost	koltrast
stær	stær	stare
tørn	tørn	varv
vandrett	vannrett	vågrätt

REDSKAP

DANSK	NORSK	SVENSKA
briller	briller	(sol)glasögon
fangstkrog/gaf	klepp	gaff
ferrule	stangholk	spöholk
		forts →

REDSKAP

forts

fisketaske

forfang

hjul

hjulholder

ketcher/

fangstnet

klinge

krogskærper

line/snøre

modhage

skridtstøvler

stang

stangring

fiskeveske

fortom

snelle

snellefeste

håv

stangemne

krokbryne

snøre

mothake

vaderstøvler

stang

stangring

fiskeväska

tafs

rulle

rullfäste

håv

spöklinga

bryne

lina

hulling

vadarstövlar

spö

spöögla

DIVERSE

DANSK

mindstemål

rogn

vake/ringe

NORSK

minstemål

rogn

vake

SVENSKA

minimimått

rom

vaka

MINA EGNA ANTECKNINGAR

Här kan du själv komplettera ordlistan med andra nordiska ord och uttryck, som du lär dig och som du tror kan vara av värde, när du läser FiN!

DANSK

NORSK

SVENSKA

tierna håller de intressantaste fiskeplatserna – men oj, vad det kan vara snårigt att ta sig genom videt!

Det är också här vid dom lugnflytande partierna som jag uteslutande fiskar, och där dagsländorna i promenadtakt flyter fram på vattenspegeln. Häruppe dominerar dagsländorna i motsats till det norrländska inlandet, och möjligen är även det en bidragande orsak till att göra fjällfisket så frustrerande. Men det är ett fiske som passar mig perfekt. Tempot är lugnt, kasten korta och det blir mycket tid över till att studera omgivningen.

Vid dessa sel måste man leta rätt på öringen – att hitta dom "fiskbara sträckorna". Vid ett av mina favoritvatten – ett 2 km långt sel – finns tex endast fyra säkra platser att fiska på. En sådan säker sträcka kan vara 20–100 meter lång, och här ges, sedan man väl lokaliserat platsen, rika tillfällen att på nära håll studera skygga och kraftiga öringar. En bra plats är oftast strax före och efter där jokken kröker sig och där djupfåran följer böjens ytterkant. Där

går öringen nära ytan och "plockar" insekter – ibland så nära som 0,5 meter. Hela tiden strävar den uppströms, och när platsen är avbetad simmar den nedströms för att börja en ny runda. Platsen är väl vald och fungerar endast som matställe, men detta är inte ett bord för en ensam gäst utan här delar många på utrymmet.

Den grövre öringen betar sig dock annorlunda än sina mindre välvuxna fränder genom att för det första vilja äta ensam, men också för att den står stilla på en och samma plats. Den står strax under ytan och plockar försiktigt de sländor som kommer drivande. Antingen det är en stenig fors eller ett lugntflytande sel, så abonnerar "den grove" på den bästa platsen, där den behöver anstränga sig minst. Det är fascinerande att se när öring på ett par kilo stryker så nära land och man kan lätt föreställa sig hur skygga de är i det mycket klara vattnet. *forts på nästa sida*

Fjällöringen är inte selektiv – det är en lyx den inte har råd med på dessa breddgrader!

forts från föreg sida

Något blindfiske blir det aldrig tal om, utan här gäller det att göra så lite väsen av sig som möjligt. Visar sig ingen fisk på en säker sträcka, så kan man lugnt luta sig tillbaka mot en fjällbjörk och njuta av fjällvråkens silhuett. Förr eller senare kommer öringen tillbaka, och först då är det dags att greppa flugspöet. Men gör för all del inga häftiga rörelser, för då är det bara att sätta sig igen.

Öringens vakrytm

De första gångerna jag fiskade häruppe trodde jag att öringen var selektiv. Efter många timmars fiske med ständiga flugbyten och uteblivna hugg börjar man undra. Knappast, på dessa breddgrader har fisken inte råd med sådana olater. Att flugorna trots bra presentation blir rata- de beror ofta på att öringen har en viss rytm när den går och plockar sländor, och lägger man ut sin aldrig så välbundna fluga strax efter det att den tagit en levande slända blir det oftast nobben – man måste alltså vara i takt med öringen. Jag tror mig aldrig ha sett en stor öring vända eller göra snabba rusningar efter ett byte av den storlek det här handlar om.

Kolzer Spent Wing

Några av de mest minnesvärda fiskeresorna är förknippade med öringens förtjusning i döda dagsländor – spent wings. När jag första gången stod öga mot öga med detta förhållande, var jag, utan att egentligen veta om det, mycket bra rustad. Redan vid hemmets hård hade jag på inrådan av fiskekompisen Roland bundit några specialare. Sagde vän hävde med stor säkerhet att bästa flugval vid jakt efter polcirkelöring var en Kolzer Fire Fly. Denna, av Nils Färnström i Sverige introducerade fluga, skulle enligt

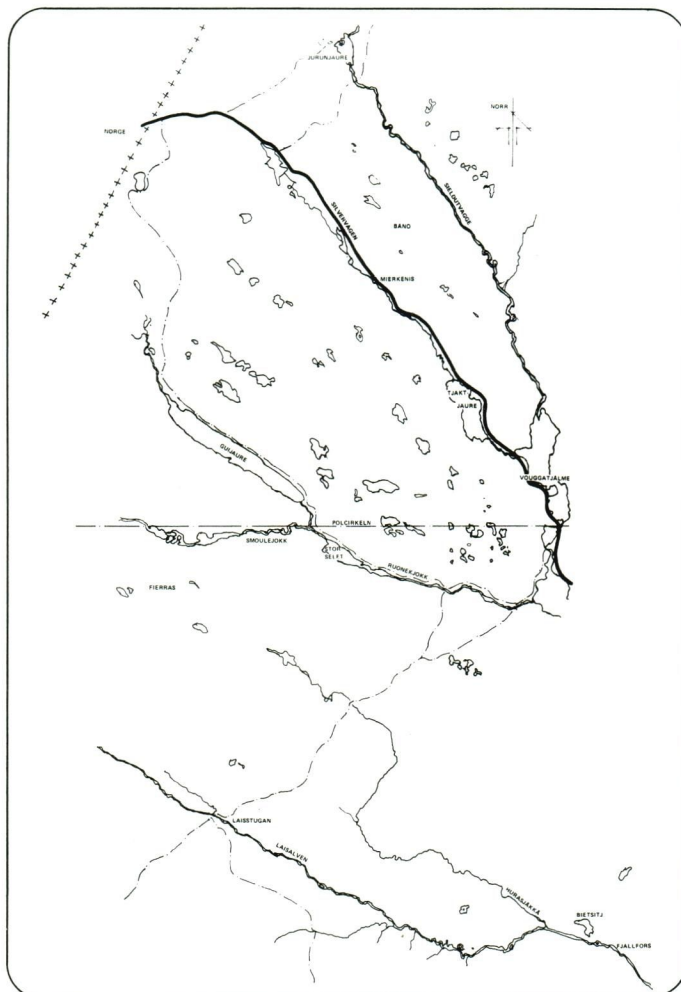
Det gäller att inte förhastas sig, utan invänta öringens vakrytm, trots att det kalla fjällvattnet kyler genom vadorna.

Roland bindas spent, vilket förvånade mig så mycket att jag flera gånger ifrågasatte rekommendationen. Jodå, originalet ska bindas spent, det mindes han alldeles tydligt. Ja, han till och med kom ihåg bindbeskrivningen och på den vägen är det.

Väl framme vid vattnet fick vi uppleva hur öringen kalasade på döda sländor. Efter att först ha provat mina vanliga varianter med mycket klen resultats, plockades denna missuppfattningens fluga fram – och så, öringen tar den utan att tveka. En fluga som för mig verkar stor, klumpig och olik en spröd död dagslända visar sig inte bara denna första gång, utan även vid senare tillfällen, så effektiv att den blivit favoritflugan nummer ett häruppe. Förklaringen ligger möjligen i att riktiga spent wings som kommer flytande ofta har en "höj" med små svarta flugor sittande på sig. Öringen tar sländan och även pålägget utan betänkligheter, och förmodligen tar sig en Kolzer Spent Wing inte alltför olik ut ett sådant ekipage.

Torrfluga i slutet av juli

För mig är fisket efter polcirkelöring ett torrflugefiske, och därför etsar det sig fast i en flugfiskarsjäl på ett helt

Lön för mödan – en gulbukig, vacker öring i håvnätet! Foto: Hans Ferlin.

annat sätt än ett fiske med nymf eller våtfluga. Jag behöver bara blunda för att befinna mig på plats och givetvis är det en vacker sommardag i slutet av juli med perfekt vattenstånd jag ser framför mig.

Jag ligger vid strandkanten och blickar slött ut över

vattnet. Solen värmer och det är svårt att hålla sig vaken. Så kommer det första vaket strax framför en björk som delvis ligger i vattnet.

Jag kryper fram och kikar så försiktigt som möjligt ut över kanten.

O du milde, vilken syn! Bara en halv meter från land och några centimeter under ytan står en grov öring och mum-sar på sländor. Det är ett tjusigt skådespel, som är svårt att slita sig ifrån. Men så kommer jag ihåg varför jag farit hit och kryper uppströms för ett första kast. En Kolzer Spent Wing knyts till tafsens.

Nu gäller det att hålla sig lugn och invänta rätt ögonblick – att bli i takt med öringen. Flugan bör presenteras så att fisken slipper göra sig besvär med en sidoförflyttning. Jag halvligger, så det är faktiskt lättare sagt än gjort. Konstigt så nervös man blir – jag formligen skakar ut några meter lina. Öringen verkar lika lugn som tidigare och flugan kommer rätt. Nu snart – ja, öringen har sett flugan – stiger den till ytan för att "klippa till". All den kyla som en lång norrländsk vinter lagrat i kroppen är som bortblåst. Jag är som en brännhet kamin och mothugget blir stenhårt och på tok för tidigt.

Det är samma visa varje år. Den första fisken missas alltid, men vem sörjer det den första dagen på en veckas fjällsemester. Tids nog hinner man smaka rökt polcirkel-öring, för jokken finns ju kvar även imorgon – och därmed också öringen.

Flugspö, nyfångad öring och sotpanna – vad kan man mer begära...

Väv en trollsländenymp

I takt med det ökade intresset för sjöflugfisket har många nya mönster utvecklats under senare år. Här får du lära dig väva en trollsländenymp – en stor fluga för jakten på stillavattenbågar.

Av Darrel Martin

De oräkneliga sjöarna i Columbia-bäckenet med sina grunda sandbottnar är rika på föda, och tidiga morgnar och sena kvällar kan man se regnbågen bryta vattenytan, då de vakar utefter stränderna.

Jag har återvänt hit upp för att testa vinterns teorier om stora trollsländenympor på de ätande fiskarna – för i dessa näringsrika sjöar finns trollsländor i mängder.

Columbiabäckenets sjöar i staten Washington har en mycket rik insektsfauna, och en av de största grupperna är just trollsländorna. Imitationer av trollsländenympor börjar så smått "erkännas" som intressanta flugor i USA, och det ökade intresset av att fiska i stilla vatten har givit dem en allt större plats i allt fler flugfiskares askar.

Många arter har nymfer – eller *naiads*, som vi kallar dem – på 30 mm längd. Bara storleken i sig gör dem intressanta att jaga för fisken. Även

om arterna skiljer sig från dem i Skandinavien, så är storlek och grundutseende desamma, och de är lätta att identifiera för flugfiskaren.

Kroppen är oftast oval eller trekantig i genomskärning. Nymforna har stora ögon, och huvudet är på undersidan försett med en underkäke omvandlad till gripverktyg, vilket kan slungas ut till minst en tredjedel av hela kroppslängden för att blixtn snabbt gripa ett byte. Trollsländenymporna är nämligen rovdjur och livnär sig på larver, nymfer och till och med mindre fiskar.

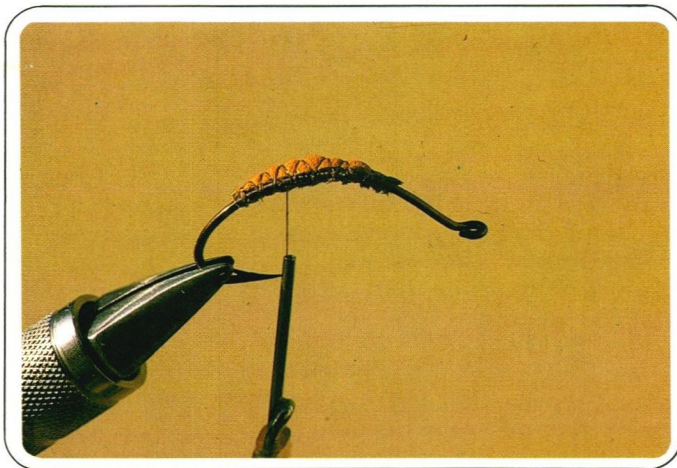
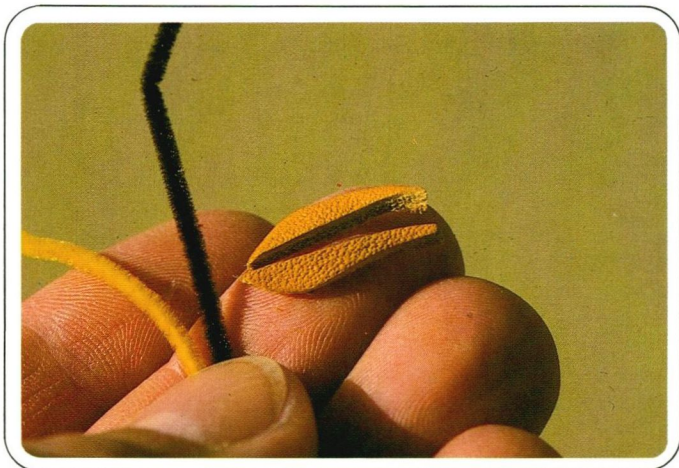
Fiskelitteraturen har hittills visat ett ganska ljust intresse för dessa stora nymfer och endast några få effektiva mönster har komponerats.

Helt vid sidan av själva bindmönstret, så måste dessutom trollsländenymporna fiskas med en teknik, som ger intryck av en simmande nymf. De stora nymforna "andas" vatten, och de kan snabbt förflytta sig genom att

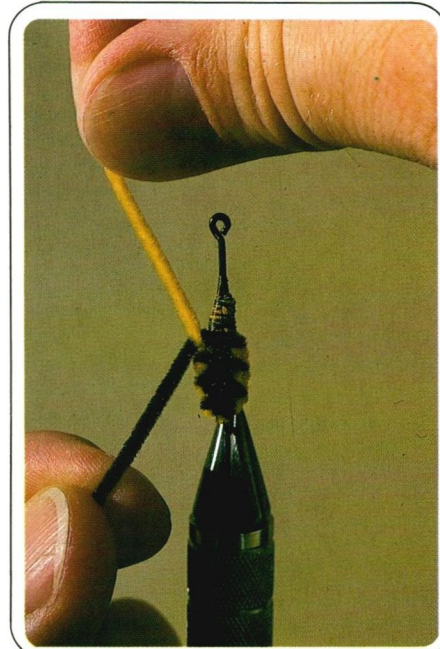
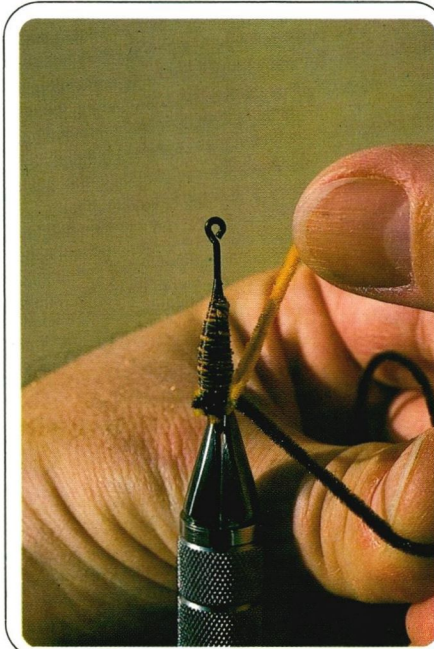
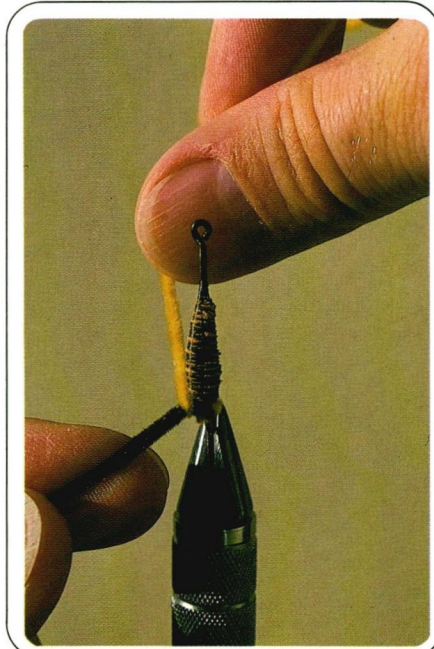
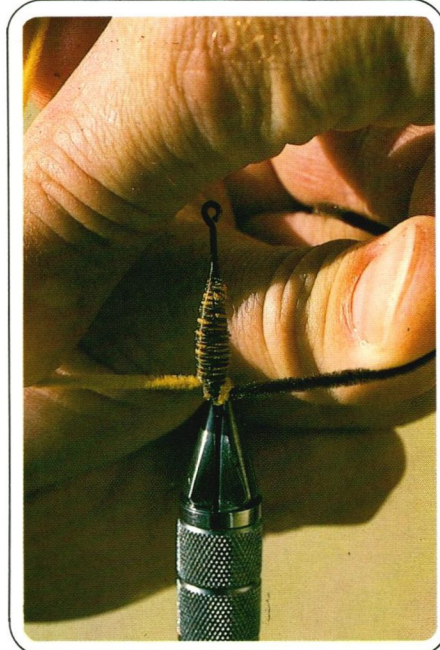
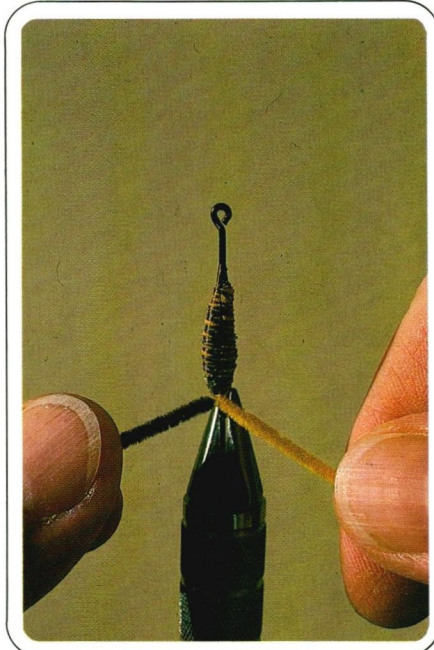
pressa ut en kraftig vattenstråle genom bakkroppen, varvid nymfen skjuts framåt i vattnet som ett reoplan.

För att riktigt kunna bestämma hur nymforna simmar, så har jag filmat dem i slow-motion. Eftersom trollsländor lever i stilla vatten, så är det förhållandevis lätt att hålla dem vid liv i ett vanligt enkelt insektsakvarium utan vattenpump eller strömsättning. Men de måste matas dagligen med levande larver, nymfer eller små kräftdjur.

Mina enkla filmexperiment gav en hel del erfarenheter. Genomsnittstorleken på nymforna var 22 mm och längden på varje "reaktionsdriven simsträcka" var 100–125 mm, vilket ger en fingervisning om hur nymforna ska fiskas in med decimeterlånga drag i linan. De håller ryggen lätt krökt och benen invikta under thorax-
forts på nästa uppslag

Chenille i två färger samt tillklippta läderbitar används för att bygga upp trollsländenympens kropp.

De sex bilderna ovan visar tekniken att väva en trollsländenymp. Se även den tecknade instruktionen på nästa uppslag!

"All flugbindning är en kompromiss längs en ryggrad av böjt stål"

forts från föreg uppslag

partiet. På filmerna kan man också se hur nymferna sjönk något mellan varje "simsträcka", för att sedan skjuta ut en ny vattenstråle, som förde dem framåt – snett uppåt.

Men det är osannolikt att de förflyttar sig långa sträckor på det här viset genom öppet vatten. Den mesta tiden kryper de omkring på vattenväxterna. Det finns också olika artskillnader – en del är typiska "klättrare", medan andra föredrar att leva mer eller mindre nergrävda i bottenslammet.

Klättrarna har oftast oval kroppsform, och de grävande formerna känns igen på att de har små, korta hår på kroppen, på vilka det fastnar alger och bottenslam, vilket hjälper till att kamouflera dem.

I de flesta fall är nymferna murrigt mörkoliva, mörkbruna eller ljust gröna och därtill kamouflerade genom mönster på kroppssegmenten. Rent allmänt är de växtlevande arterna grönaktiga, medan de grävande är murrigt brunfärgade.

Så väver du en trollsländenympf

Den vävda trollsländenympfen imiterar många olika arter beroende på hur man varierar kroppsform och färger. Man bör också ge akt på vilka lokala arter man har i de egna vattnen och välja material därefter.

Jag använder en chenille från Firma Kuhn, Vierhaus & Co AG, 4050 Mönchengladbach i Västtyskland. Det kallas Flock Yarn, men benämns också Suede Chenille eller Ultra-Yarn. Till krok väljer jag Mustad 79580, 3 X long, som jag böjer ut lite för att öka kroggapet. Dessutom böjer jag ned en tredjedel av krokskaftet framifrån räknat för att få rätt kroppsform på nymfen.

Sedan en bädd är lagd över hela krokskaftet med bindtråden, fäster jag in två tillklippta läderbitar – en på var sida om kroken – för att skapa en oval, bullig kropp.

Två stycken 20 cm långa chenillebitar fästs in vid kroböjen. Välj kontrasterande färger, eftersom nymfernas rygg är mörk medan buken är ljusare. Under vävningen förs det mörkare garnet fram och tillbaka över

ryggen, medan det ljusare garnet kommer upp underifrån och gör en ögla kring det mörkare garnet för varje "halvvarv" på vänster respektive höger sida. Det mörkare garnet får alltså aldrig passera undersidan och det ljusare aldrig gå upp på översidan, utan de möts endast i en linje utefter sidorna, där de häktas eller viks om varandra.

För att underlätta vävningen är det lämpligt att fästa in och sedan klippa av bindtråden, så att denna inte är i vägen under själva vävmomentet. Efteråt kan man fästa bindtråden igen och fortsätta binda flugan på vanligt sätt. Det är också lättare att väva, om man fäster bindstället, så att chocken med flugan pekar bort ifrån kanten och in mot bordet, och man har en hand på var sida om stället.

Nymfens ben kan tillverkas av fiber från olika fjädrar, tex mittre stjärtfjäder påasantupp. Vill man ha ben, så gör man knutar på fibrerna innan de binds in. De blir extra hållbara om de dessutom sprayas med en mjuk lack eller Acrylic Art Spray – fråga i en affär som för konstnärsmaterial.

Ett mer hållbart alternativ är ett thorax spunnet med långa hårfibrer för att imitera benen och rörelsen av ben.

Ögon kan tillverkas på olika sätt, tex av små glaspärlor, som då också förtynger nymfen. Clayne Baker har i ett tidigare nummer av FiN (nr 4/81) visat hur man kan göra "marabouögon" till stora nymfer. Man kan också göra ögon av mörk chenille, som man binder dubbla överhandsknutar på, så att det bildas en kula. Sedan viker man samman ändarna och binder in ögonen med åttabindning på krokskaftet. Ryggskölden kan också utformas av olika material, tex klippta fjädersektioner, som också sprayas för bättre hållbarhet. Slutligen dubbas tråden och förs mellan, bakom och framför ögonen för att avslutas framme vid huvudet.

Man kan naturligtvis öka naturalismen hos sina flugor med ytterligare detaljer – men det är knappast nödvändigt.

Att fiska med trollsländenympf

Även om det finns tillfällen då en färgkombination tycks vara bättre än

andra, så är fisken inte alltför kräsen vad gäller exakt imitation även i mycket näringsrika och därmed insektsrika vatten. Det handlar mer om kombinationen "rimligt trovärdig" imitation fiskad på rätt plats och på rätt sätt. Med andra ord att simulera storlek, färg, form och rörelse.

Pablo Picasso sa en gång att "konsten är en lögn som visar sanningen". Det gäller också för flugbindning. Realismen hos trollsländenympfen är en kombination av material och metoder för att skapa rörelse och liv. All flugbindning är en kompromiss längs en ryggrad av böjt stål...

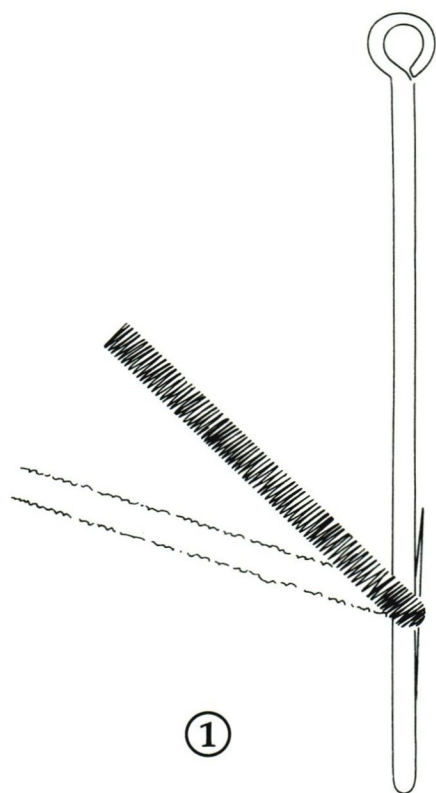
Varje mönster kräver sin egen fisketeknik. Först då är hela kedjan av enskilda delar förverkligad. Grävarympferna fiskas lämpligen längs botten. De klättrande nymferna fiskas i mellanvattenläge på grunt vatten i anslutning till växtbälten. De tas in med snabba decimeterlånga ryck i "staccato" för att presenteras som om nymfen simmade genom att pressa ut en vattenstråle genom bakkroppen.

Flytlina eller sinktip

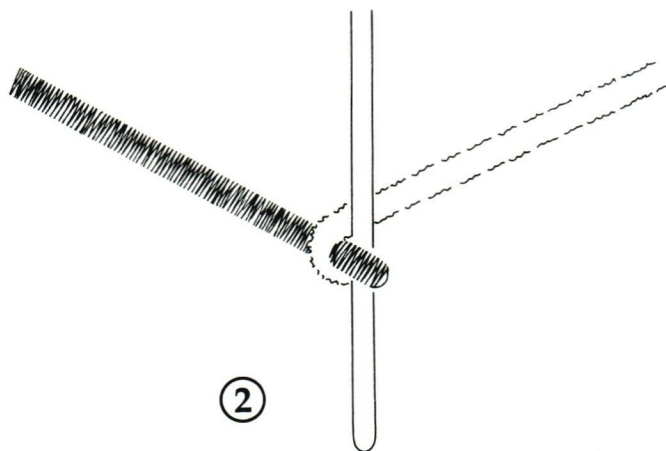
Jag använder oftast en flytlina för "klättrarympferna" och en sinktip för "grävarna". Genom att hålla spöet i riktning mot nymfen, så har man bättre kontroll över denna och kan snabbare ge mothugg – men riskerar samtidigt att tafsens slits av vid ett kraftigt hugg. Det kan därför vara lämpligare att hålla spöet i 25 graders vinkel mot linan. Det ger god kontakt, men med den lilla fjädrande fördröjning, som gör att vi krokas fisken utan att den kan slita av tafsens.

Men allt det här är teori och teknik – om än intressant sådan. Det verkliga flugfisket börjar först ute vid sjön och handlar om helt andra saker. Det kan vara möten med djur, fåglar, ljud och dofter. Det kan vara ljuset över skogen eller bergsidan när solen är på väg att gå ner. Det kan vara den totala ensamheten eller känslan att fiska tillsammans med gamla och kära flugfiskevänner. Det kan vara glädjen att se den skimrande regnbågen i det egna håvnätet – och veta att teorierna stämde.

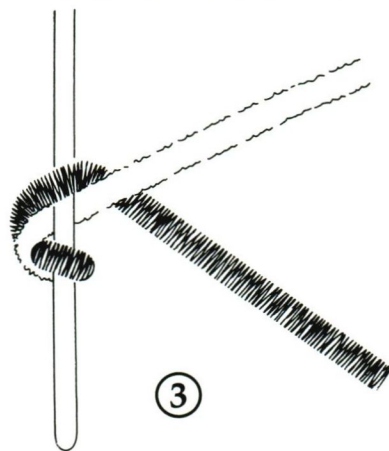
Därför är den kalla teorin och kunskapen om tekniken också en nyckel att nå flugfiskeglädje...

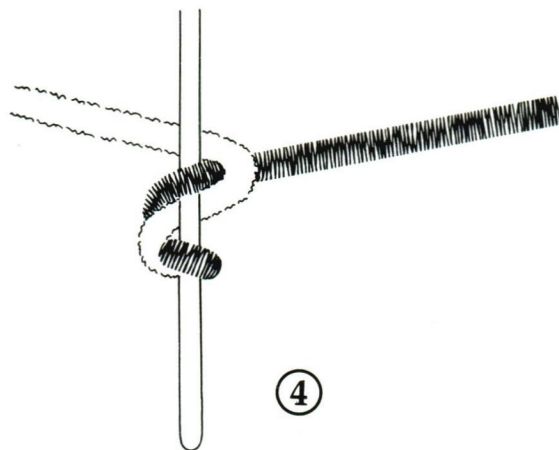
①

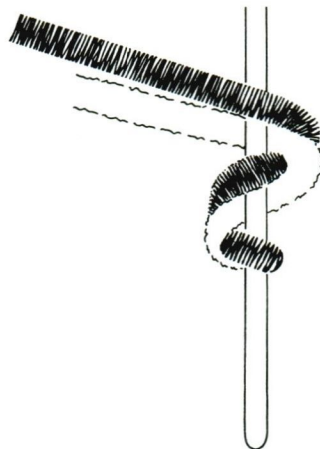
②

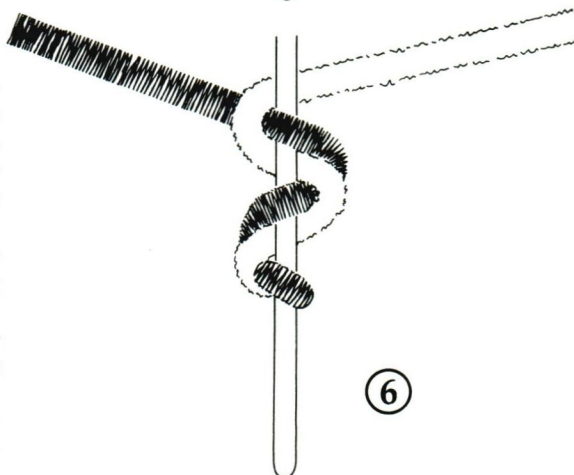
③

④

⑤

⑥

Principen för vävtekniken

På teckningarna visas för tydlighetens skull vävtekniken i lösa slingor. I verkligheten måste varje varv läggas tätt intill det föregående och med en fast och jämn sträckning av de båda chenilleändarna. För tydlighetens skull är också de båda läderbitarna, som omnämns i texten, inte medtagna.

Låt bindstädets chuck med flugan peka rakt in mot bordet, så att du får en hand fri på varje sida om kroken. Då blir bindmomenten lättare att utföra.

Se till att varje varv blir lika hårt sträckt, och att skarven mellan den mörkare ryggen och den ljusare buken hamnar på kroppens mittlinje – och att linjen blir rak.

Med den här vävtekniken får man parallella band på flugans ovansida – precis som segmenten på den riktiga nymfen.

"Korta" spön för långa resor

Delad glädje är dubbel glädje, sägs det, och nog blir man glad att konstatera hur hög kvalitet dagens flerdelade rese-spön håller. Att transportera en lång spötub kan nämligen vara en nog så frustrerande upplevelse – särskilt då man reser tåg, buss eller flyg.

Av Johnny Albertsson

V i reser mer idag – både i jobbet och på fritiden. Kanske har vi ett par arbetsdagar långt från hemorten, men vill inte tillbringa kvällarna på ett trist hotellrum. Ett rese-spö i kort tub och några flugaskar går ner också i en vanlig portfölj – och kortfiskevatten finner vi idag runt de flesta av våra tätorter. Kanske trivs vi till och med så bra med vårt spö, att det får ersätta gamla trotjänare också vid våra övriga flugfisketurer.

I USA är de flerdelade spöna oerhört populära. Många redskapsfirmor har tagit fasta på detta och börjat sälja enbart den typen av flugspön. Jag talar om Travel rods, Camp rods, Hike rods, Pack rods... ja kärt barn har många namn. I Sverige har vi inget smeknamn på dem, utan kallar dem för flerdelade flugspön.

På den för flugspömaterial "gamla dåliga tiden" byggdes alla spön av splitcane, ett material som var skört och kastade relativt dåligt och till och med blev krokigt. Man levererade därför dyrare spön med två toppar för att förlänga livet på dem. Trots detta materielhandikapp så var de flesta spön minst tredelade, skarvade med tunga metallholkar – glappande, aktionsdödande saker.

Idag är konstfiber av olika slag och blandningar det dominerande materialet. Smidiga skarvar som alltid fungerar och ringa vikt är vardagsmat för spököparen. Därmed skulle man tro, att när nackdelarna med flerdelade spön försvunnit, så skulle de bli ett starkt inslag på spömarknaden. Så har dock inte blivit fallet, åtminstone inte i Sverige. Dagens flugspön är som regel fortfarande tvådelade.

Fördelar

Vilka är då fördelarna om man funderar på att investera i ett flerdelat spö?

Ett Pack rod i högst fyra delar (den delning jag personligen föredrar) av god kvalitet är ett mycket bra spö att kasta

◀ Några rese-spön, som går att få på den nordiska marknaden: underst ett Hardy Smuggler, därefter från vänster Kingfisher T P, Scott PowR-Ply och Karpens Streamline, alla tre för lina klass 5–6. Snett över ligger ett Orvis Tight Loop för lina 4–5.

med! Kring skarven på ett spö uppstår alltid någon förstyvning av aktionen – sedan får tillverkaren påstå vad han vill om sin speciella skarv. Flera sådana punkter i ett spö ger en jämnare kraftkurva vid anspänning och urladdning av kastet. Vidare dämpas oönskade effekter i form av tex slag i spöt när linan skjuter framåt. Detta gör att ett Pack rod av bra kvalitet rollar, switchar och kastar bra och långt, vilket är viktiga egenskaper vid flugfiske. Denna action kallades på splitcanetiden för helaktion.

Att ta en standardklinga, som från början byggts för att bli tvådelad och sedan bara kapa denna i fyra ger inget Pack rod som fungerar tillfredsställande. Tidigare nämnda egenskaper får man genom att redan från början beräkna taperingen av klingan med tanke på att det skall bli ett fyrdelat spö.

Bra Pack rods är kastmaskiner med egna egenskaper och möjligheter, som alltför få har upptäckt här i landet. Mycket kanske för att våra redskapshandlare inte vågat ta hem dem.

Nackdelar...

Givetvis finns det också nackdelar. Fler arbetsmoment vid tillverkningen ger ett *högre pris* hos konsumenten. Som bekant kostar arbetskraft pengar. Att sedan många bra spön tillverkas i USA med dess galopperande dollarkurs har inte förenklat problematiken.

Mer knäp vid ihopsättningen vid fiskeplatsen. Tre och fyra delar vållar inte mig några bekymmer, men blir det flera kan jag inte uttala mig...

En aning *högre vikt* på grund av fler skarvar (att bära på), men en vikt som kan vara till hjälp vid kastandet. Dagens spön är i vissa fall en aning för lätta. Det kan bli problem att ladda klingan vid kast. En större egenvikt i klingan hjälper dig på vägen – speciellt vid kast med kortare linslängder.

Jag har på några rader pratat om goda och bra pack rods. Naturligtvis bör du lyssna på din spöhandlare när han lägger ut texten, samtidigt som du givetvis måste få provkasta med åtminstone två olika linklasser innan du bestämmer dig. Chansen är nämligen att du skaffar dig en vän för livet – och goda vänner ska man välja med stor omsorg...

TÄNK OCH TYCKT

Behåll kärnkraften!

Om några år – i början av 90-talet – inträffar sanningsens ögonblick för oss flugfiskare. Då måste man nämligen ta det formella beslutet om kärnkraftens framtid.

Många av oss naturintresserade människor var säkert "av bara farten" starkt emot utnyttjandet av kärnkraft när debatten var som hetast. Men idag är frågan om vi inte istället ska acceptera och arbeta för att våra kärnkraftsverk behålls i drift. Av två onda ting får man välja det minst onda.

Kärnkraften har ju redan bidragit till att minska förslutningen genom reducerade SO₂-utsläpp från oljeeldningen från 800 000 ton/år 1973 till 300 000 ton 1983.

Samtidigt som kärnkraften bidrar till att rädda våra försurade vatten, så är den vårt enda hopp att få behålla våra sista levande älvar outbyggda. Sanningen är att 50 miljarder Kwh kärnbaserad energi ska ersättas med något annat. Detta är 80% av all nu vattenkraftsbaserad elenergi!

Fundera igenom din egen inställning till kärnkraften. Våra kvarvarande älvar utsätts redan nu för ett starkt utbyggnadskrav – och det kravet kommer inte att minska under de närmaste åren. Såvida vi inte tänker om i kärnkraftsfrågan!

Berndt Lindgren

Ett rop på hjälp från norr

"Förnuftet ska segra, Vattenfall tar över Råneälven", behagade energiminister Birgitta Dahl naivt nog vråka ur sig i Luleå tidigare i år. Detta skulle ske genom att Vattenfall tar över Båkabs fallhöjder, och en utbyggnad skulle ge vattenrallarna jobb mellan

1988 och 1995 – men sedan då? Samtidigt behåller och tryggar Vattenfall sin så kallade "kompetens", vilket ju ger onda aningar om företagets förmoda. Det är oroväckande om "kompetensen" är så svag, att den hela tiden måste hållas vid liv genom nya utbyggnader...

Motiven framstår alltså klart. Kompetensen består i att man håller rallarna med jobb. Men energiministern borde veta bättre än att göra sådana uttalanden innan vattendomstolen sagt sitt. Dessutom borde hon samordna sina yttranden med Olof Palme och Ingvar Karlsson, som båda har sagt, att ingen älva ska byggas ut av arbetsmarknadspolitiska skäl.

Inom Mårdsel vid Råneälven kommer *tre älvar att torrläggas* – det är sanningen! Det är Råneälven, Sörlillån och Norrlillån *med en sammanlagd längd av nära nio mil!* Så nog förstår man energiministerns vanda – alla och envar måste ju fråga sig hur det är med "kompetensen inom Vattenfall" och vad det är för "förnuft" som ska segra...

Dessutom hotas Gällivare skogssamby direkt av undergång, eftersom ett av landets största renlavsområden kommer att läggas under vatten.

Några fakta:

Man vill förstöra ett ovärderligt rekreativt område för Luleå–Boden, med ett omtalat, bra harrfiske i strömmarna – som gjorda för flugfiske – och med ett gäddfiske i kustregionen, vilket räknas till det bästa i landet. Här finns också ett stort reproduktionsområde för kistsiken. Råneälven håller också lax. Största fisken förra året var på 12 kilo, och längre upp fångas varje år öring på 5–8 kilo. Hur många sådana vatten har vi i Sverige?

Men en älva är inte bara fisketillfäll-

len. Råneälven är en vacker älva, som under sina 22 mil från fjäll till hav är påfallande orörd. Här finns utter och bäver och gott om vadare och andra vattenfåglar. Med en ordentlig turistsatsning är Råneälven en framtidsälva.

Det finns en arbetsgrupp för att värna Råneälvens framtid. Vill du hjälpa till och stödja vårt arbete, så når du oss på adress: Överlotsvägen 2, 955 00 Råneå.

Gunnar Westrin

För dåliga fiskeskribenter och redaktörer!

Befinder nordiske fiskeblade og fiskebladsjournalister sig i en drømmeverden, hvor de alvorlige problemer der truer vores fiskevande ikke eksisterer? – Eller er det redaktørernes behov for "kulørte" fiskehistorier, der udelukker realistiske reportager om dagens fiskeri? 95% af stoffet i nordiske fisketidsskrifter er beretninger om fantastiske fangster, uimodståelige fluer, natur og fiskeoplevelser – og det er jo også hvad vi alle ønsker os.

Redaktøren skal sælge sit blad – og det er forståeligt at han er bange for at miste læsere med ubehagelige artikler om forureninger, ødelæggelsen af vore vandmiljøer og nettenes rovfiskeri. Men jeg tror at fiskebladsredaktører undervurderer deres læsere!

En fiskeskribent som Jan Grünwald er en af undtagelserne, og hans artikel i FiN december nr 5/6 er ikke nogen solskinshistorie. "Upp till kamp mot näten!" er et omfattende og dybdeborende indlæg i hele netproblematikken.

Artiklen "Upp till kamp mot näten" hører til de ubehageligt realistiske, der efter redaktørernes mening ikke "sælger". Men den store overraskelse var, at allerede i næste nummer af FiN var hele to sider fyldt med læserbreve fra engagerede fiskere, der havde oplevet nættenes tyrani.

Det er altså muligt at skrive om de virkelige problemer vi møder som fiskere og engagere en større mængde læsere, end fiskebladens redaktører normalt forstiller sig. Jan Grünwalds artikel og den interesse den vakte, viser tydeligt at fiskere er interesserede i andet end "naturromantik" og "kulørte" fiskehistorier.

Carl H Christensen, Vejle

Fiskevattensreportage på ont...

Undertecknad har med intresse följt meningsbytet mellan norska

flugfiskare och Bengt Öste angående de sk fiskereportagen.

Som svensk flugfiskare med många kära Norgeminnen måste jag tillstå den klivenhet man känner i denna fråga. Samtidigt som man sympatiserar med FiN:s värderingar, så känner jag ändå stor förståelse för de norska reaktionerna.

I denna sommar for jag förbi en del norska vatten, som på olika sätt nämnts i pressen (också i "Sportfiskaren"), och kunde då se ett fisketryck jag inte trott vara möjligt. Glädjande med så många flugfiskare, men samtidigt fick man intrycket att den rivalitet som ibland kommit till uttryck mellan folk med olika fiskemetoder nu överflyttats på flugfiskarna själva.

Det var gäng mot gäng, veteraner mot nykomlingar (dock ej norrmän mot svenskar, för de förstnämnda förekom knappast!), och man passade nog på de bästa fiskeplatserna. Vad har man då vunnit?

I och för sig sätter folk tillbaka fisk i större omfattning än tidigare (tack, FiN!), men som FiN:s skribenter nog själva märkt är inte alla flugfiskare bara för att de bär på ett flugspö och

även om folk uppträder med hyfs och förstånd måste det ändå kännas märkligt för norska fiskare med denna svenskinvasion.

Vad man kan anta vill folk ha dessa vatten-reportage, men det borde gå att undvika den fokusering som lett till överbefolkningen och svenskkolonierna vid i synnerhet norska vatten! Kunde man inte i stället ersätta dessa med betydligt fler och kortare informationsnotiser och därmed försöka sprida på oss flugfiskare en smula? Det finns ju trots allt många vatten även i Sverige, Ni norska flugfiskare, som gott kan jämföras med ett nerslittet toppvatten.

Carl-Johan Anderberg, Skenninge

...och på gott!

Det årliga besöket vid flugfiskesträckan i Heika, Pite älv, blev väl ingen stor sportslig framgång för min egen personliga del. Fisket förstördes av ett otjänligt väder och som inte det skulle ha varit illa nog skadade sig min fiskekompis vilket tvingade oss att avbryta fisketuren. Dystra i sinnet skulle man tro att vi återvände till civilisationen, men icke...

Tvärtom, hade vår korta vistelse däruppe och de synintryck den gett lindat sig som bomull runt alla värkande kroppsdelar, därför att vi i år kunde märka ett kraftigt ökat antal flugfiskare. Måntro, ifall FiN:s artikel om Heika har varit denna trevliga utveckling behjälplig...

I så fall, är det bara att glädjas. Ty i samma takt som antalet flugfiskare ökar, minskar de mask- och spinnfiskare som tidigare olovandes frekventerat vattnen – Heika är "fly only". Tidigare var där ett utbrett tjuvfiske, men med sommarens ökade antal av flugfiskare, så har maskmetarna flytt sin kos. Därför minns jag sommarens besök vid Heika som synnerligen positivt – tack vare FiN:s reportage.

Seriösa flugfiskare vid känsliga vatten är en bra garanti för deras fortbestånd. Detta sagt som en liten motvikt mot de röster, som anser att FiN inte ska skriva om olika vatten, eftersom fisketrycket då ökar. Tvärtom kan fler fiskare föra något positivt med sig – det ska vi inte glömma bort, när vi vill skydda våra egna smultronställen.

Stefan Kjell, Piteå

STOR HÖSTREA PÅ KLINGOR

Så långt lagret räcker.

	Del	Förr	Nu
Loomis 8' #4-5	2 Grafit	760:-	570:-
Loomis 8'6" #6-7	2 "	820:-	615:-

Bland det bästa grafitspön som går att få tag på. Tillv. i USA. Vi lovar att Du inte blir besviken.

Lamiglas 7' #4-5	2 Grafit	748:-	561:-	
" 8' #5-6	2 "	847:-	635:-	
" 8'6" #5-6	2 "	896:-	672:-	
" 9' #7-8	2 "	957:-	717:-	
" 9' #8-9	2 "	957:-	717:-	
" 10' #8-9	2 "	1056:-	792:-	
" 10' #7-8	2 Glas	198:-	148:-	

Lamiglas har i 25 år tillverkat spöklingsor och har alltid räknats till de bästa.

Cobra 8'6" #6-7	2 Grafit	650:-	487:-
-----------------	----------	-------	-------

Snabb aktion för långa kast.

Tri Cast 7'6" #4-5	2 Grafit	730:-	547:-	
" 8' #4-5	2 "	750:-	562:-	
" 9' #5-6	2 "	780:-	585:-	
" 9' #6-7	2 "	780:-	585:-	
" 9' #7-8	2 "	780:-	585:-	
" 10' #7-8	2 "	800:-	600:-	
" 11' #7-8	3 "	872:-	654:-	

Utmärkta klingor tillv. i England.

Pateke Morton 10' #5-6	2 del	688:-	516:-
------------------------	-------	-------	-------

Lång och långsam aktion ypperligt för strömfiske.

Daimond Back 9'6" #7-8	2 Grafit	972:-	729:-
------------------------	----------	-------	-------

Spöet för dig som fiskar Regnbåge i sjöar.

Fiba Tube 10' #8-10	2 Grafit	980:-	735:-
---------------------	----------	-------	-------

Spöet för Enhands Laxfiske och kustfiske.

Kunnan 8' #5-6	2 Grafit	400:-	300:-
" 8'6" #6-7	2 "	420:-	310:-

De mest sålda och prisvärda klingorna på marknaden.

Daimaru 8' #3-4	2 Grafit	480:-	360:-
" 8'6" #4-5	2 "	510:-	382:-

Spön för finliraren.

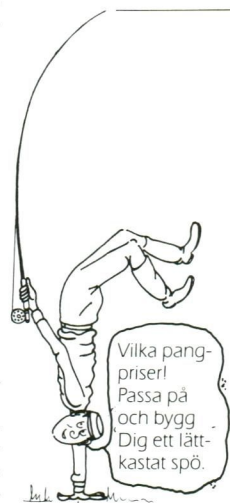
Black Habit 9' #5	2 Grafit	652:-	489:-
" 9' #7	2 "	652:-	489:-

Mycket bra och långkastande spö.

Fiba Tube 9' #7	2 Glas	280:-	210:-
" 9' #8	2 "	280:-	210:-
" 9'3" #7-8	2 "	326:-	244:-

Det absolut bästa som existerar i glas-spöklingsor.

Laxklingor			
Black Habit 14'	Grafit	1232:-	924:-
Pateke Morton 15'	"	1925:-	1445:-
Daimaru 15'	"	1630:-	1222:-
" 16'	"	1940:-	1455:-
Tri Cast 15'	"	1390:-	1045:-
Fiba Tube 13'	Glas	734:-	550:-

Ny Postorderadress: Box 9, 287 01 STRÖMSNÄSBRUK
Besöksadress: Glasbruksvägen, *Luhässel*

• Ordertel. 0433 / 215 25
215 26

BOK- BITEN

Redaktör Nore Sundin

Sportfiskarens läsande är oftast inriktat på antingen fackmässig text, där det gäller att beskriva sportens redskap och utövande, eller också mer eller mindre lyckade försök i den litterära genren, i regel med en naturromantisk och/eller humoristisk framtoning. Som Gunnar J:son så riktigt framhåller i sin ledarspalt är det emellertid nu hög tid, att sportfiskarna mer allmänt engagerar sig i fiskeribiologiska och samhällsekonomiska frågor med anknytning till vår sport. Vi kan i längden inte ställa oss utanför dessa frågor, alltmedan samhället i övrigt, i brist på verklig opposition från vår sida, ensidigt disponerar våra vattenmiljöer för andra ändamål.

Denna bokspalt ägnas därför i första hand åt två viktiga böcker, som inte i traditionell mening kan sägas vara sportfiskeböcker, men som ändå borde ha mycket att säga en modern, utåtriktad fiskare, som vill ha "något på fötterna" när han skall diskutera dessa frågor med andra människor, utanför vår krets.

För att även brasfiskaren skall få sitt, avslutas det hela med en bok av ett något lättare slag.

N S

Fiske- och miljövård för sportfiskare.

Steen Ulnits: "Fisken og vandet. Håndbog for lystfiskere og andre miljø-bevidste". Skarv naturforlag 1985. (Pris DK 122:–).

Böcker om fiskens miljö och dess biologi, om hoten och farorna mot deras fortlevnad samt om hur man förbättrar deras fortplantning – allt inom samma pärmar – är inte alltför vanliga, i vart fall inte i den formen att de sägs vara riktade till sportfiskarna i första hand. Nu har emellertid FiN-medarbetaren Steen Ulnits tagit sig för att skriva "den bog jeg selv ønsked mig for ti år siden".

I stort sett (utifrån min amatöristiska synpunkt) måste man säga att Ste-

en har lyckats väl med sitt uppsåt, nämligen att ge läsaren (den fiskevårdsintresserade sportfiskaren) en bred inblick i förhållandet mellan fisken och det ekosystem som den lever i. Det är ju i själva verket ett kolossalt stort fackområde som här har presats in på c:a 150 sidor. Att ett och annat därvid har utelämnats är ju inte att undra över – själv skulle jag ha satt värde på en kortfattade genomgång av olika metoder för biotopvårdande åtgärder i strömmande vatten (med exempel och bilder) – ett ämne, som ledigt skulle kunna fylla en hel bok!

I den ibland motsägelsefulla debatten om återutsättning av fångad fisk noteras tacksamt att författaren så entydigt tar ställning för denna metod. Man kan naturligtvis inte okritiskt hävda att all fisk överlever, hur den än behandlas före återutsättningen; allt beror givetvis på en snabb landning och varsamhet i behandlingen av bytet. I dessa delar har Ulnits gjort en bra sammanfattning av för- och nackdelar med olika framgångssätt.

Innehållsmässigt är boken indelad i ett par huvuddelar. Den ena har tyngdpunkten lagd på fiskarnas utvecklingshistoria, fysiologi och anatomi. I en annan del granskar författaren vattenmiljöns fysiska och kemiska egenskaper. Några avsnitt handlar om föreningar av olika slag samt om möjligheter att rena och återställa vattenmiljön. I ett intressant sista avsnitt behandlas, förutom återutsättningsproblematiken, teorier och praktik beträffande elfiske samt utsättningsplanering och transatlantiska erfarenheter med "No – kill-vatten" och "Trophy-vatten".

Avslutningsvis vill jag säga, att denna bok, trots att den naturligtvis i första hand riktar sig till en dansk publik, även bör kunna läsas med stor behållning av de andra nordiska sportfiskare, som vill ha en bra och lättläst introduktion i detta komplicerade ämnesområde.

N S

Sportfiskesociologi

Ingemar Norling: "SPORTFISKE FÖR ALLA. En studie över sportfiskets omfattning, värden och utvecklingsmöjligheter". Sportfiskarna. (Pris SEK 43:– medlemspris hos Sportfiskarna).

Att Sportfiskarna satsar på bredd i sin serie "Fiskeboken" är väl ganska naturligt. Med den senaste boken i raden, "Sportfiske för alla", har man kommit in på ett område som tidigare är mycket lite berört, men som för den skulle inte är mindre angeläget. Boken är en sammanfattning av ett mångårigt arbete av docent Ingemar Norling vid Göteborgs Universitet, och belyser på ett enkelt sätt sportfiskets stora samhälleliga betydelse.

Att våra motiv för fiske ändrats under det här århundradet är inte så konstigt. Vi fiskar inte längre för att skaffa mat åt familjen, utan av helt andra orsaker, vilka redovisas i boken. Motiven för vårt fiske har alltså ändrats, medan intresset bara ökat så att nu var fjärde svensk sportfiskar årligen. Att sportfisket, jämfört med andra fritids- och friluftaktiviteter, hamnat i strykklasse bekräftas i boken. Idag satsas stora summor på anläggningsbaserade aktiviteter (ishockey, fotboll osv.), trots att 80 procent av den vuxna tätortsbefolkningen föredrar en satsning på friluftsliv.

En intressant del av boken behandlar sportfiskets utvecklingsmöjligheter. Här kommer författaren med många värdefulla synpunkter. En jämförelse görs också mellan sportfisket i Kanada och Norden. Kanada är nog det land näst Holland som har den mest utvecklade och omfattande organisationen för sportfiske. Sedan lång tid är fiskeribiologer, ekonomer och samhällsvetare engagerade i utvecklingsarbetet. Här finns alltså erfarenheter att ta del av. Frågan är bara om den politiska viljan finns. Och det är just här som bokens värde ligger. För att bli tagna på allvar när vi konfronteras med politikerna måste vi ha kunskaper, och här fyller boken en stor funktion. Den ger intressanta fakta för varje sportfiskare, men framförallt borde våra valda politiker ta del av den för att förstå värdet av ett fungerande sportfiske. Efter att ha läst boken kan de inte undgå att förstå att då det gäller sportfiske så är Sverige i många avseenden ett uland.

Jan Å Fritzson

En flugfiskares år

Nick Lyons: "The Seasonable Angler" Winchester Press. (Pris SEK 112:- från Fly-Dressing, Huskvarna).

Den amerikanska sportfiskelitteraturen uppvisar ett mångfasetterat ansikte; alltifrån berättelser om tuffa storviltfisker utanför Florida i Hemmingwaysk "hard-boiled" stil till stilla meten i små dammar efter panfish i de östra staterna. Ofta finns ett genomgående drag av humor och ironi.

Nick Lyons, som är professor i en-

gelska, har utgivit ett tiotal böcker om flugfiske. Många har säkert läst hans stående kolumn i slutet av Fly Fisherman magazine, där han medverkat under många år.

"The Seasonable Angler" är hans resa genom ett flugfiskeår, ifrån spänningen inför årets premiär tills dess hösten färgar löven gula och röda. Det är en mjuk och försynt skildring fylld av just den amerikanska humorn som gör den så lättläst. Det är ett utslag av waltonskt filosofiskt fiske med drag av Traver och Mark Twain.

Bokens händelser utspelar sig i de klassiska flugfiskevattnen Beaverville, Willowemoc, East Branch och Au Sable.

Det är inte jakten på de stora fiskarna, som är väsentlig, oftast rör det sig om öring och bäckröding på 25–30 cm. Nej, det är hela upplevelsen av att få fiska, livet i naturen runt omkring och människorna som blir det ledande motivet.

Boken mår bäst av att läsas i små bitar framför brasan under vintern. Den skall avnjutas som småkakor.

Claes Hederstierna

Sy en "mini-väst"!

Från Ingo Karwath har FiN fått en hemmasydd, lätt "mini-väst", som han menar kan vara ett gott alternativ till den vanliga västen vid vissa tillfällen. Och visst är det åtskilliga gånger man suckat över en allt för tung väst under varma sommar dagar, eller konstaterat att den vanliga västen blivit blöt i underkanten vid djupvädning eller fiske från flytring.

De, som läst Art Lees bok *Fishing Dry Flies for Trout on Rivers and Streams*, har också sett författaren rekommendera "saddle-bags" som ett alternativ till fiskevästen. De bärs med ena väskan på bröstet och den andra på ryggen – och med ett band som hängsle över vardera axeln.

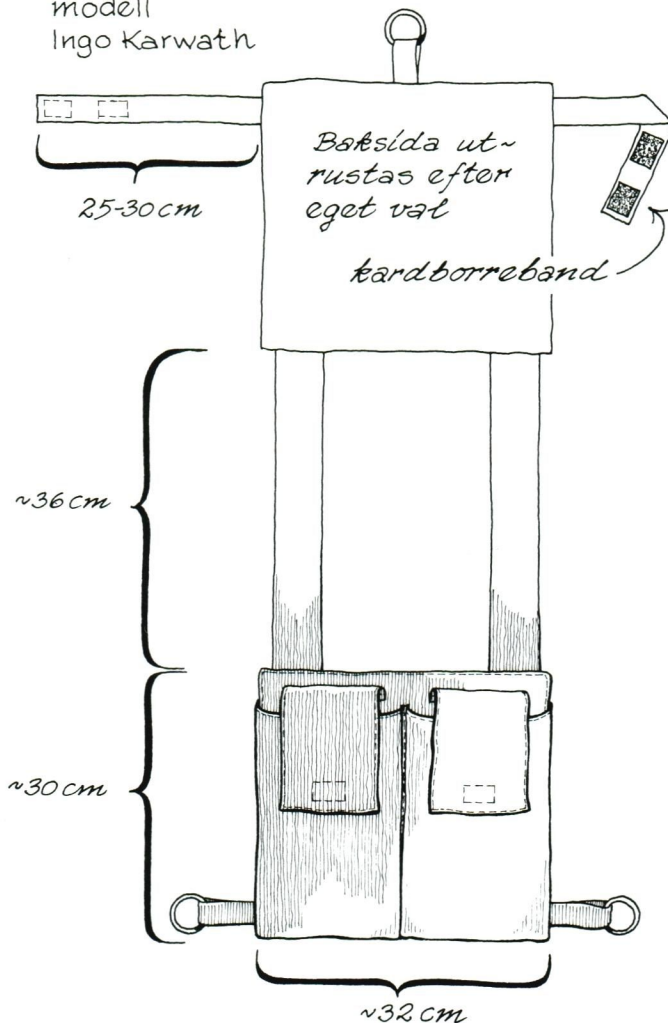
Ingo Karwaths mini-väst bygger på samma idé. Här intill finner du ett grundmönster, vilket naturligtvis kan varieras efter eget tycke och smak. Tanken med västen är ju att den ska vara lätt. Välj därför en tunn bomullspoplin eller annat motsvarande tyg. Bröst- och ryggstycke bör vara dubbelt för att ge mini-västen tillräcklig stadga. I övrigt behövs kardborreband (alternativt knappar eller dragkedjor), ringar, sadelgjordsband, nål och tråd.

Red

TIPSRUTAN

"MINIVÄST"
modell
Ingo Karwath

NYTT PÅ MARKNADEN

Redaktör
Bengt
Öste

Box för stora tuber

Hur man skall förvara tubflugor och Waddingtons har, för de allra flesta flugfiskare, alltid varit ett litet bekymmer. Själv har jag provat tex lammskinnssetuier av plånbokstyp (som deformerar flugorna) och den modell av "okrossbara" plastaskar som har sex 65 mm långa fack – den senare har egentligen bara en nackdel, att den inte kan ge plats för de allra största tubflugorna.

I nr 5/6 hoppas jag kunna berätta om en ny och bra lösning på tubflugeproblemet, för den som inte själva lyckats knäcka nöten. Men tills dess kan läsarna grunna på en tysk lösning, av två flugfiskare från Bremen, Axel Blindow och HJ Hilbich – askar kan beställas från HJ Hilbich, Mittelbauer 4, 2804 Lilienthal, Västtyskland.

Deras tubflugeask, eller snarare box, är en elegant liten möbel i ädelträ med fack för träramar, som var och en

har 17 fasta plasttuber, vars längd kan varieras efter tubstorleken. Flugorna stoppas ned i tuberna, med huvudet först, och kan då förvaras med rätt krok fäst i plast- eller gummihiylsan. Reservkrokarna fästs i ett särskilt, korkklätt fack.

Boxen finns i tre storlekar, för en, två eller tolv ramar, alltså 17, 34 eller 204 tubflugor. De bägge minsta är tänkta för fiskeväskan, den större som "möbel" för basförrådet där hemma... Pris: från 56 DM och uppåt.

Bengt Öste

Mer "flash" i flugan

Det populära "glittermaterialet" Flashabou har fått konkurrens, även på den svenska marknaden. Nyheten heter Lureflash och distribueras här av Elgeco i Västra Frölunda och Fly Dressing i Huskvarna.

Lureflash finns i 16 färger eller färgblandningar, från pärlemor till glittersvart, och säljs i buntar där varje

"strå" är cirka 25 cm långt. Priset per förpackning eller bunt ligger under 20 kronor och tillverkarens avsikt är att Lureflash skall kunna användas till avsevärt mycket mer än den traditionella inblandningen i större hårvinge-flugor. Varje "strå" är förstärkt med två mycket tunna trådar av heldraget syntetmaterial, vilket gör det möjligt att använda materialet även till kroppar för mindre flugor, till vingsäckar och om man tvinnar materialet, till ribbing på även mycket små flugor.

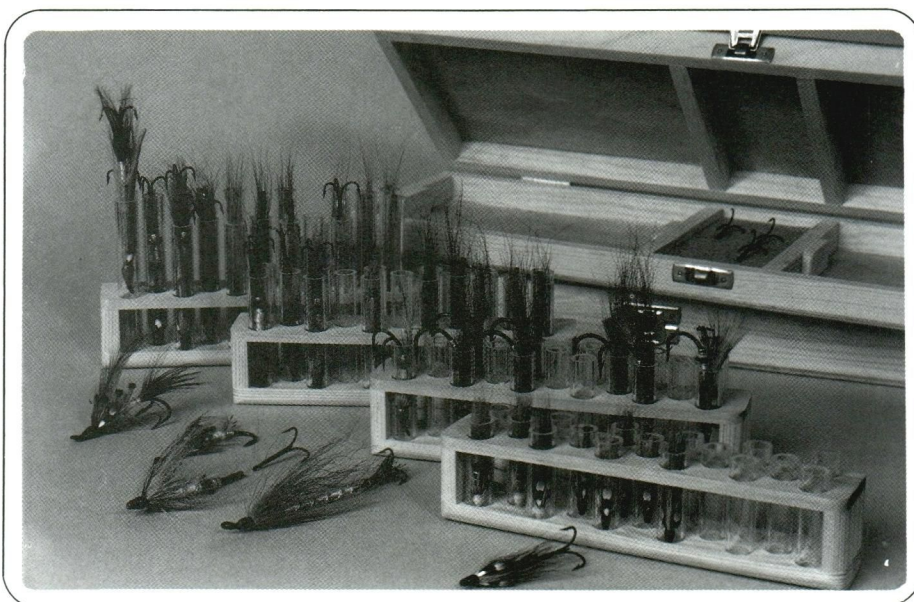
Och det fungerar faktiskt, det nya materialet är starkt – och styrka är vad jag själv efterlyst hos det "glitter" jag hittills provat, och av vilket det numera inte finns mycket kvar på de flugor jag använt flitigt. Men, vill jag tillägga, dessa slitna flugor fiskar faktiskt lika bra för det, om inte bättre – allt slags "glitter" bör användas sparsamt, utom möjligen i en del "julgranspjäser" för gäddfiske.

Bengt Öste

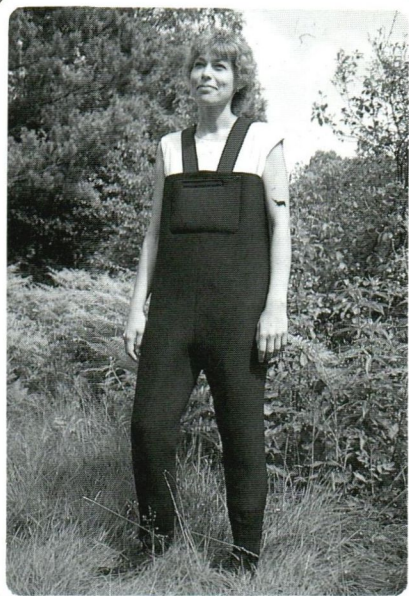
Hur länge håller neoprenvadarna?

Man måste ställa vissa krav på neoprenbyxor – alldeles särskilt med tanke på att de egentligen är "värda sin vikt i guld". De är med andra ord tämligen dyra i inköp, och man borde få glädja sig åt dem i många år. Det är just i detta påstående, som varje test har sina brister. Det är sällan vi kan testa vissa saker under tillräckligt lång tid. I fjol inköpte FiN ett par neoprenvadare av märket CLAN från ADEXA. Dessa provades från i höstas tills fram i slutet på juli 1985 och synes under den tiden har motsvarat förväntningarna väl. Det rör sig om skotskstillverkade neoprenvadare i 6 mm tjocklek, beskiktade på in- och utsidan. Det sägs att tillverkaren även gör dykardräkter till dykare på oljeplattformar i Nordsjön, så man kan utgå ifrån att de vet, vad de sysslar med.

Det behöver knappast sägas att dessa vadare tillfredställer alla krav på god värmeisolering i mycket kallt vatten. Även under sommarens heta dagar har de varit förvånansvärt behagliga, om man nu över huvud taget kan påstå, att vadarbyxor kan vara behagliga i värmen. Kondensen har inte varit alltför besvärande eftersom det mjuka innerskiktet tycks absorbera fukten väl. Ingen onormal förslitning har märkts, ingen läcka i fogarna

Tysk tubflugeask – tuberna förvaras i plaströr, som är fästa i träramar.

Fiskarflicka klädd i Clan neopren-vadare – hur länge håller de?

har kunnat konstaterats under de helt normala betingelserna, som dessa vadare har använts, dvs vid fiske en till två gånger i veckan i rinnande och stillastående vatten samt i havet.

Vårt testexemplar saknade grus-skydd, vilket vi kompenserade genom att bära kraftiga yllesockor mel-

lan vadarfot och ytterstövel. Dessa vadare var alltså av sk strumpmodell, vilket tvivelsutan underlättar torkningen. Då vi hade viss erfarenhet av neoprenvadare från tidigare försök, valde vi en något större storlek än den normala, vilket gjorde att byxorna verkligen räckte ända upp under armhålorna och att det var enkelt att ta på dem. Väljer man för trånga neoprenvadare, får man lätt problem med att "trä på dem". Å andra sidan satt de såpass tätt in på kroppen att de inte kändes fladdriga – nåja, det finns väl inget som kan "fladdra", när materialet är 6 mm tjockt – och är det kallt, får man plats med en tröja under.

Priset för dessa vadare kommer att ligga omkring kr 2000:-, utan tvekan ett mycket högt pris. Men för den som är rädd om sin hälsa, är det med all säkerhet vettigare att lägga mera pengar på ett par rejäla vadarbyxor än på tex ett flugspö. Ett trasigt flugspö går alltid att ersätta, förlorad hälsa inte!

Med den erfarenhet vi har av CLAN vadarbyxor från ADEXA kan vi rekommendera dem dock med det förbehåll, att vi givetvis inte vet, hur länge de kan hålla. Kanske vi kan återkomma om några år.

Bertil Ekholm-Erb

SVENSKTILLVERKAD FLUGFISKEVÄST

TILLVERKAS AV GRÖN MILITÄRSÄTIN
MED NAPPASKONINGAR

"ALTA SPECIAL" 10 fickor fram
varav 2 med
dragkedja
2 innerfickor
1 ryggficka 650,00
"DRIVA"
Västen för djup-
vadning och flyt-
ringen
4 fickor fram 300,00
RAKA BYXOR 6 fickor 375,00

VÄSTARNA FINNS NU ÄVEN HOS VÄL-
SORTERADE REDSKAPSHANDLARE.

SÄLJES ÄVEN MOT POSTFÖRSKOTT
VARVID FRAKT TILLKOMMER

BLIXT Sport

Storgatan 87 UMEA 090-11 40 70

FISKESPECIALISTEN!

RST – kvalitetsspöna för den kräsne

RST är en västtysk spöserie för den moderne, kräsne flugfiskaren.

En mängd modeller finns i längder från 7'5" till 15'.

Även rikt urval av spinnspön.

Samtliga spön levereras med tygfodral och aluminiumtub.

Spöna finns även som "blanks".

Här hittar
du ditt
RST-spö:

Fly-Dressing

Box 2003

561 02 Huskvarna

Tel. 036-13 41 97

Strömvalls Sportfiske

Östra Larmgatan 16

411 07 Göteborg

Tel. 031-11 55 72

Fiskarnas Redskapshandel

St Paulsgatan 4

102 61 Stockholm 4

Tel. 08-41 82 14/44 21 29

Scandinavian Sportsmen

Drottninggatan 60

251 21 Helsingborg

Tel. 042-14 67 76/12 16 21

Även:

Hovslagaregatan 1 a

291 54 Kristianstad

Tel. 044-12 75 70

Fluga & Flöte

Fersensväg 16

211 42 Malmö

Tel. 040-11 80 95

3 favoriter

Under den här vinjetten presenterar vi kända och okända favoritflugor. Har du ett eget specialmönster – sänd in en fluga till redaktionen plus bindbeskrivning och gärna lite "kött på benen"!

När Elons fluga fastnade i mattan blev den en äkta "killer"...

Elons lilla röda

Fiskelitteraturens allra första fluga fiskar nog så bra än idag – åtminstone i Elon Petersens tappning.

Elon Petersen från jylländska Ansgar har många fina vatten att blöta sina flugor i. Eller vad sägs om en nyfångad öring, gulbukig och grann och på strax över 3 kilo, som han kunde visa FiN:s redaktör vid ett besök i maj månad i år...

Elon fiskar gärna med mycket enkla flugor, men han vet *hur* han ska fiska dem! Hans egen favorit, 'Elons lilla röda', som vännerna döpt den till, är enklast tänkbara dunkrok.

"Den är egentligen inte ens min egen fluga, fast jag hittat på den", säger Elon. "I själva verket är det den första fluga vi känner till", fortsätter han, "fiskad redan vid tiden för Kristi födelse, då man berättar om en fluga med rött kläde och en vaxfärgad fjäder från tuppens hals".

Om de gamla makedoniernas fluga är identisk med Elons, vet vi inte – men nog låter det så, och vi kan anta att det är ett väl beprövat mönster.

"Flugan kom för min egen del till av en slump", berättar Elon. "Jag hade bundit en vingad våtfluga, men tappade den på heltäckningsmattan, där kroken fastnade. Då jag försökte ta loss den gick vingen av. Kvar hade jag 'Min lilla röda', som visade sig fiska väl så bra. Till och med bättre ju glesare

och mer sliten den blir. Flugan på fotot här intill är lite för nybunden för att fiska som bäst".

Elk Hair Caddis Variant

Elk Hair Caddis har blivit mångas favorit under sommaren som gått. Här får vi en variant på den populära flugan.

"Min fluga är knappast någon ny innovation", säger Janne Lundquist i Långshyttan. "Nej, den är närmast en blandning av flera mönster, och ska ses som en variant av den fina flugan Elk Hair Caddis. Harr och öring både i norska Glomma och i norra Dalarna har redan sagt sitt om min fluga – den är effektiv!"

Orsaken till att jag ändrade ursprungsbindningen var att jag retade mig på avslutningen, där det avklippa hjorthåret spretade vid huvudet. Därför vände jag hjorthåret med spetsarna framåt, när jag fäste in det. Sedan vek jag spetsarna bakåt och fäste med bindtråden. Tekniken är densamma som på en del amerikanska gräshoppsmönster.

Kroppsmaterialet kan naturligtvis varieras. I bindbeskrivningen på nästa sida ger jag min egen favorit. Om man vill förse sin Caddis Variant med antenner, så rekommenderas sådana av Chinese Boar. Gå till färgaffären och köp en pensel med kinesiska

borst i blandade färger. Över huvudet taget finns det många intressanta material i vanliga målarpenslar".

Johans nattslända

Enkla syntetsmaterial blir allt vanligare i vår flugbindning. De ger nya tekniska lösningar, som resulterar i nya flugmodeller. En sådan fluga har komponerats av Johan Andersson.

"Här kommer en beprövad, lätt och 'levande' nattsländeimitation med mjukt hackel och kropp av skumgummi", skriver Johan Andersson från Täby i det brev han bifogat sina flugor.

"Skumgummit kan färgas med Pantone-pennor, men man får se upp vid impregneringen, så att inte färgen löses upp. Ett annat alternativ är att färga skumplasten med vanliga Dylon-färger.

Det är viktigt att fetta in flugan, för att den ska fiska bra. Genom att flytkraften finns i plasten, så kan man använda ett mjukt hackel. Det rör sig mer och ger flugan ett levande utseende.

Plasten klipps till så att profilen samtidigt bildar både kropp och vingar. Den träs därefter upp på en lätt krok och fästs framme vid huvudet, där också ett glest hönhackel lindas. Med andra ord en mycket lättbunden fluga gjord av enkla och billiga material".

Elons lilla röda

Krok: våtflugekrok 8, 10, 12

Bindtråd: svart

Kropp: rött ullgarn

Hackel: ljusbrun eller brun höna

Elk Hair Caddis Variant

Krok: M 94833 storl 12–18

Kropp: Fly Rite nr 39 (eller eget val)

Rib: Stubbet Blue Dun tupphackel (eller eget val)

Vinge: Elkhår eller hjorthår

Antenner: Chinese Boar

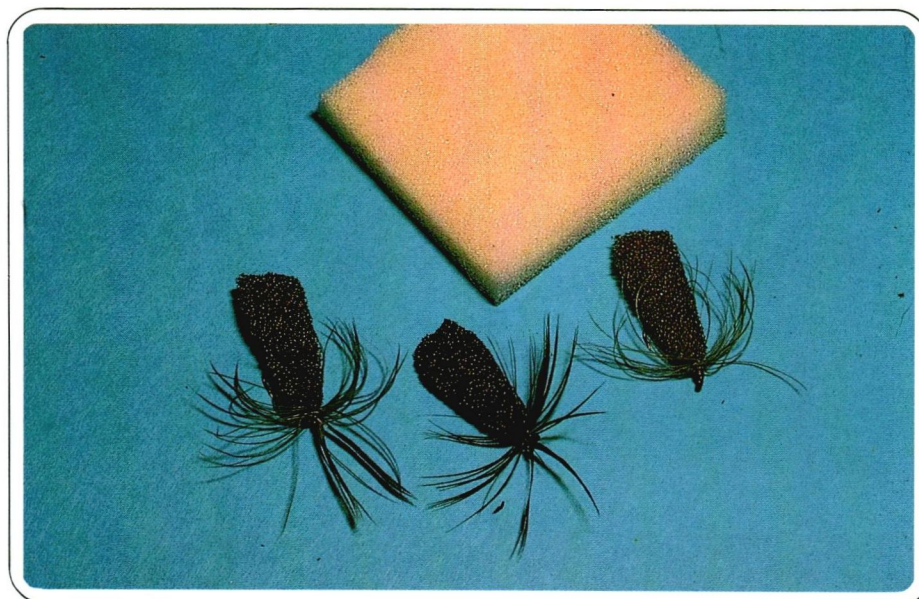

Johans nattslända

Krok: lätt krok storl 12

Kropp och vingar: färgad skumplast

Hackel: mjukt, långfibrigt hönshackel

TIPSRUTAN

Så limmar du stövlar på latexvadarna

Många föredrar latexvadare, eftersom de är så bekväma att ha på sig, men tycker samtidigt att det är bökit att snöra på de vadarkängor som behövs. De förser därför sina byxor av strumpmodell med ett par vanliga gummistövlar. Stövlarna ger bättre skydd för smalbenen och samtidigt har metoden den fördelen, att de då kan välja stövlar med den typ av sulmönster, som de föredrar – eller själva förse stövlarna med filtsula.

Så här går du tillväga för att limma de avklippta latexvadarna på ett par gummistövlar:

1) Byxbenet och stövelskaftet måste ha ungefär samma bredd. Helst skall byxan vara något smalare än stövelskaftet. Bild a.

2) Rugga upp ytorna som skall limmas.

3) En tom fotbollsblåsa, badboll, innerslang till bil-däck eldyl förs ner i stövelskaftet.

4) Byxan dras ner 6–7 cm över stöveln. Bild b.

5) Fotbollsblåsan blåses upp, så att byxan spänner

över stöveln.

6) Vik upp **undre hälften** av den del av byxan, som är neddragen över stöveln – c:a 3 cm. Bild c.

7) Limma på kontaktlim (bättre än solution) på stöveln och den uppvikta delen av byxorna. Vänta tills limmet nästan torkat, c:a 20 min.

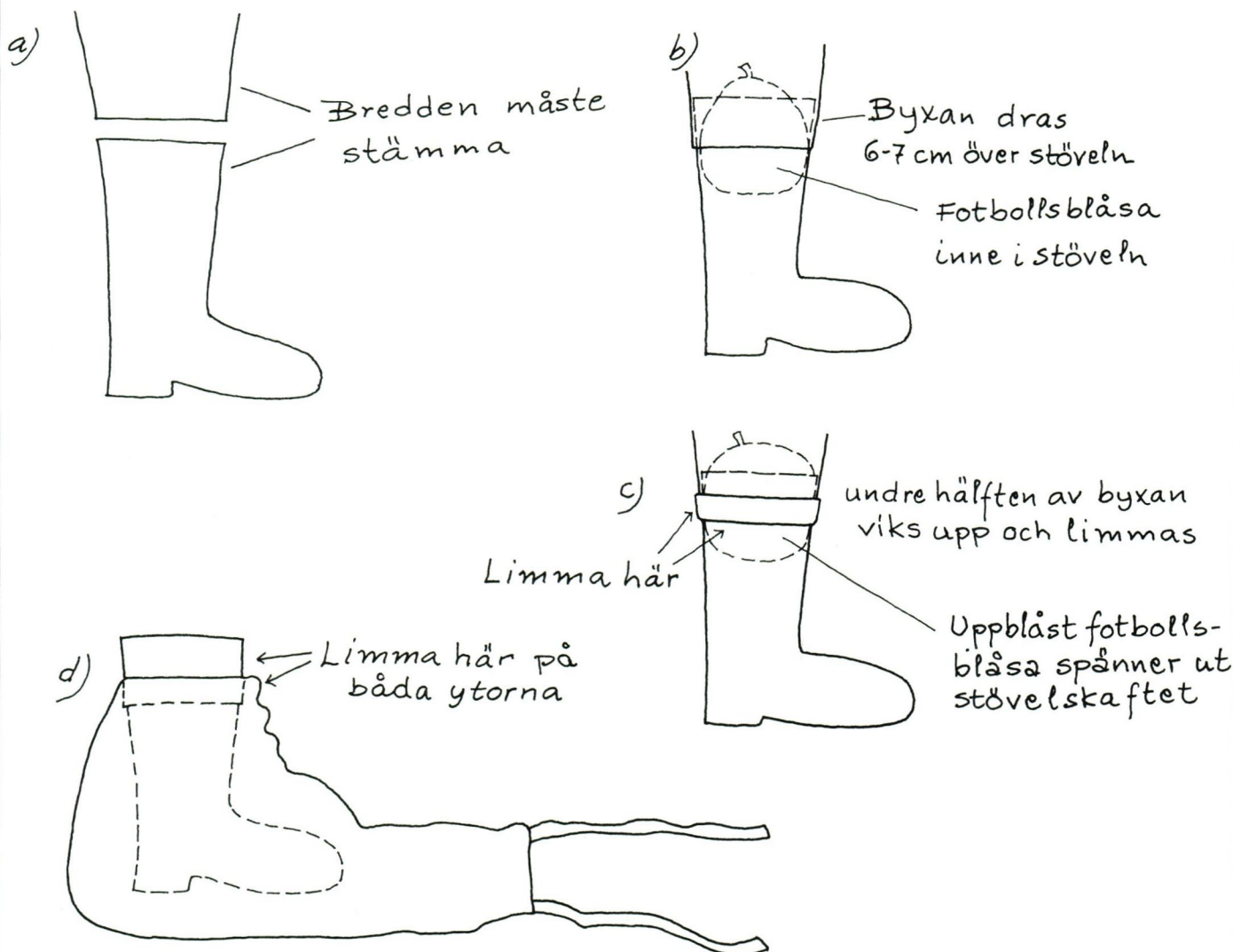
8) Sätt bägge händerna runt byxbenet och för långsamt ner den uppvikta kanten. **Limmet biter direkt och det är därför svårt att ändra om byxorna kommer snett eller om det blir bubblor i latexen.**

9) Vik ner resten av byxorna över stöveln.

10) Limma på samma sätt den del av skaftet som sticker upp och själva byxbenet närmast stöveln. Vänta tills limmet nästan torkat.

11) Vik upp byxbenet genom att sätta bägge händerna runt stövelskaftet underifrån och sedan sakta föra uppåt.

Erik Erlandson

EN HÖGST MÖJLIG FLUGA...

ADEXA

461 37 TROLLHÄTTAN
tel 0520-377 30

ADEXAs produkter finns
i de flesta specialbutiker.

OBS! KÖP ENDAST VAROR
MED VÅR ORIGINAL-LOGOTYPE!

Att binda
en klassisk
laxfluga är ej
lätt. Det räcker
inte med teknik-
en – du ska också
ha de rätta verktyg-
en och materialen.

Tekniken får du lära själv
– resten kan du få från ADEXA!

Vi har mer än 1.500 olika bind-
material, städ och bindverktyg...!

Nästa gång det kliar i fingrarna: använd grejor
från ADEXA. Då blir ingen fluga omöjlig...

Titta efter
den här dekalen!

HÄR KAN DU KÖPA
Flugfiske
i Norden

Följande välsorterade red-
skapshandlare säljer
FLUGFISKE I NORDEN
i lösnummer:

Göteborg

Strömvalls, Ö:a Larmgatan 16
EL-GE Sportfiske, Gustav Dahlsngatan
13
Ghillies – Fiskehuset, S:a vägen 36

Helsingborg

Scandinavian Sportsmen, Drottninggatan
60

Kalmar

Vapencentralen AB

Karlstad

Vidars Fiske, Kvarnbergsg. 44

Kristianstad

Scandinavian Sportsmen,
Hovslagareg 1 A

Kristinehamn

Fisk & Hobbyhörnan, Spelmansg. 16

Lund

Sportfiskehuset,
S:a Esplanaden 20

Malmö

Fiske & Fiskar, Köpenhamnsv. 7
Wobbler Sportfiske, Tessins väg 6

Mörrum

Mörrums Fiskeriförvaltning

Smedjebacken

Claeson Cykel o Sport, Risgatan 2

Stockholm

Karpens, Vallhallavägen 46
Royal Coachman, Kungsholmsg. 12
Utters, Kommendörsgatan 11

Sölvesborg

Fiskehörnan, V. Storgatan 21

Tidaholm

Fiskelyckan, Barkvägen 4

Umeå

Blixtsport, Storgatan 87

Uppsala

Malens Sportfiske, St. Olofg. 37

Vetlanda

Vetlanda Vapen & Fiske

Västerås

Sportfiskar'n, Klockartorpsg. 28

Örebro

Östlunds Sportaffär, Stortorget 11

Östersund

Sportfyndet

Danmark

Jagt & Fiskerimagasinet, Vester Voldgade
10, Köpenhamn
Jock Scott, Silkeborgv 162, Århus C
Pandion Split-Cane, Helsingørsgade 34,
Hillerød
Sport-Dres, Fredriksundsvej 20, Köpen-
hamn NV

Norge

Fly Fisher A/S, Baldersgt. 26, Oslo
NOR Sport A/S Trondheim

Finland

Perhopörssi OY, Sandviksgat 18, Helsinki

Släng inte gamla fluglinor....!

Av Michael Larsson

Släng inte gamla utslitna fluglinor. Gör flugkroppar av dem istället. En bit flytlina i flugan bidrar till ökad flytkraft. Jag ska här visa hur man binder en flytande nymf. Den här flugan kallar jag rätt och slätt "Flytis", och den har gått mycket bra vid regnbågsfisket.

Naturligtvis är den här nymfen bara ett av många exempel – kanske kan en stor flytnymf också vara bra då *Ephemera danica* kläcker. Den experimentsugne kan säkert finna många egna varianter. Med den här tekniken kan man också bygga upp en underkropp på andra stora flugor, som behöver stor flythjälp, eftersom de blir tunga att binda på en stor krok. Som exempel kan nämnas stora gräshoppor.

Det är viktigt att man förseglar ändarna på linstumparna med lack. Annars kan den flätade kärnan inne i linan börja suga vatten efter en stunds fiske – och då har underkroppen närmast fått motsatt verkan.

Min egen flytande regnbågsnymf binder jag på följande sätt. Bindtråden är gulgrön.

På bild 1 har jag fäst in fyra 14 mm långa bitar av en kasserad flytlina på en tunn streamerkrok nr 10. Eventuellt kan nymfen nu förses med stjärtspröt, men de kan också utelämnas.

Därefter dubbar jag bakre delen av flugkroppen med harull. För att ytterligare öka flytkraften binder jag in en bunt hjorthår som bild 2 visar. Den ska sedan bli ryggsköld.

Sedan fortsätter jag att dubba främre delen av krokskaftet, viker fram hjorthåret (bild 3) och avslutar med huvudet.

Slutligen petar jag fram lite av dubbingen, så att flugan blir fluffig och läcker. Den som önskar, kan också kamma dubbingen eller borsta den med en uttjänt tandborste.

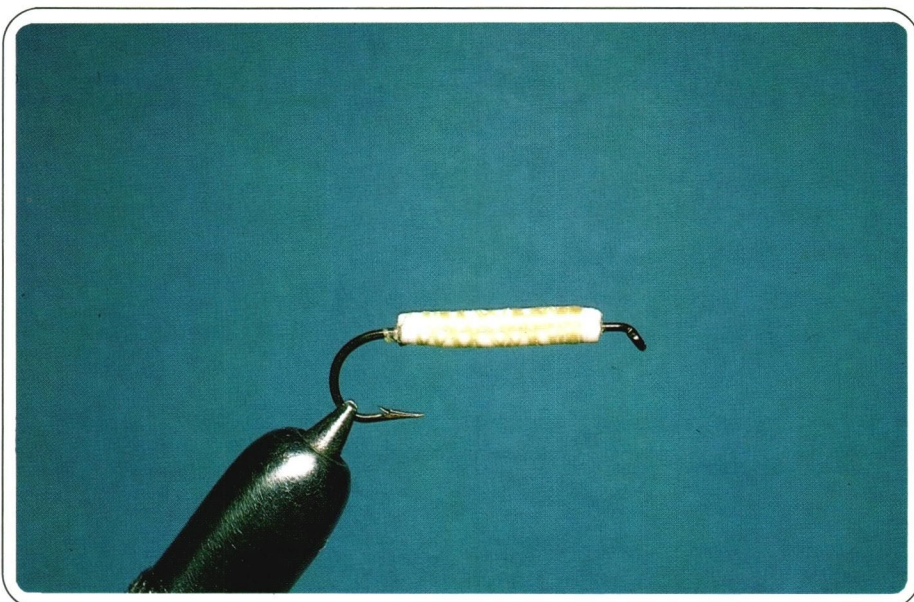

Bild 1: Fyra bitar kasserad flytlina har fästs kring krokskaftet.

Bild 2: Hjorthårsbunten binds in.

Bild 3: Den flytande "flugline-nymfen" är färdig.

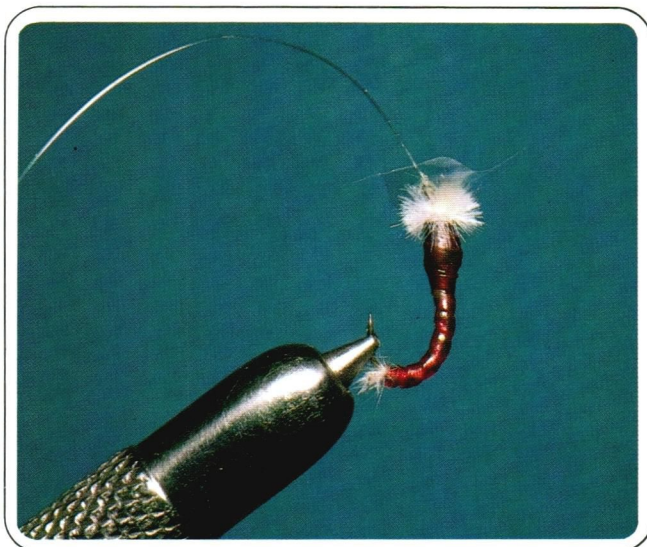
TIPSRUTAN

Sätt plastkrage på puppan

Jag skulle gärna vilja delge läsarna min lösning på hur man får en kläckare att hänga i ytan. Idén går ut på att utnyttja ytspänningens bärkraft. Man klipper ut en till krokstorleken passande bit av plastfolie. Därefter görs i mitten av plastfoliebiten ett hål genom vilket man trär tafsspetsen.

När man har förenat tafs och fluga i en knut ser man till att *spara den utstickande nylonstumpen*. Genom att hålla tafs och stump parallellt tätt intill varandra kan man förankra plastbiten genom att föra den ned mot kroköglan över knuten. Den utstickande nylonstumpen hjälper sedan till att hålla plastkragen på plats, även sedan den klippts ner till några mm längd.

Samtidigt skulle jag vilja rekommendera Flashabou för ett helt nytt användningsområde. Det är alldeles utmärkt som "underkropp" på tex myggpuppor. Om

man lindar ett lager "regnbågsfärgad" Flashabou på krokskaftet och sedan lägger ett glest eller tunt lager av något traditionellt kroppsmaterial ovanpå, så kommer Flashaboun att lysa igenom och ge puppan ett mycket transparent utseende – precis som på den riktiga insekten. Det framgår inte så tydligt på blixtbilden här ovan, men blir desto tydligare, om man håller upp puppan mot ljuset – och det är ju så fisken ser den.

Johan Andersson, Täby

Vilka fluglinor väljer du?

Ultimate fluglinor ger dig valfrihet!

Du kanske t o m väljer två eller flera linor för att bättre kunna anpassa ditt fiske – Ultimate ger dig råd till det.

Hög ytfinish och ypperlig sträck- och skjutförmåga är kännetecknande för linorna. Kvaliten prutar vi aldrig på.

Valet är ditt!

ultimate

Ultimate 75	Longbelly. Ca pris i butik 220:–
Ultimate 85	Normalflytlina. DT 178:– WF 199:–
Ultimate FS	Sinktip. DT 178:– WF 199:–
Ultimate 140	Sjunklina. DT 178:– WF 199:–
Ultimate 160	Snabbsjunkande. DT 199:– WF 220:–

AGENT
SPORTAG
MALMÖ

KÖP SÄLJ & BYT

Köp, sälj och byt-annonserna är gratis endast för FiN:s prenumeranter. En annons per nummer i mån av utrymme, bestående av högst tre utannonserade artiklar, plus namn och adress får Du gratis. Köp, sälj och byt-marknaden avser endast PRIVAT annonsering. Företag och firmor kan ej annonsera under denna vinjett.

Skicka Ditt annonsmanus (maskinskrivet eller tydligt textat) till Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg

Säljes: Ej använda ur samling, Hardy LRH 14 fot 2, toppar, 2.300 kr. Falcon Peregrine 15 fot, tätbindat, 2.100 kr. Lamiglas 10 fot klass 6, 1.000 kr. Stig Rodman, tel 046/511 55 eller 586 33.

Säljes: FiN komplett 1979–1984 helt fräsch, 750 kr plus frakt. ABU Diplomat 178 med extra spole och Scientific Angler Sinkttip, 275 kr. Bo Lertoft, tel 08/25 77 57.

Säljes: Walton Powell 9 fot 6 tum, AFTM 4–7, Kolfiber, 2 toppar. Lennart tel 08/766 51 69.

Köpes: Sharp Swelled Spliced 14 fot i fint skick. Magnus, tel 035/12 68 90.

Säljes: Orvis Impregnated Nymf, 8 fot, AFTM 4. Orvis Seven/Three, 7 fot, AFTM 3. Hardy Phantom, 8 fot, AFTM 5. Hardy Palakona, 7½ fot, AFTM 6. Hardy Marvel, 7½ fot, AFTM 4. Lars Davidson, tel 010/34 24 09 eller 0322/114 28.

Spöbyggare: Jag är bambubyggare med ganska lång erfarenhet, men eftersom jag bor lite avsides önskar jag få kontakt med andra spöbyggare för utbyte av erfarenheter. Carl-Johan Anderberg, Bjälbogatan 10, 596.00 Skenninge.

Köpes: Pezon et Michel PPP 7,6 fot klass 5. Spöet skall vara i gott skick. Ej över 600 kr. Christer Svensson, 0430/253 36.

Säljes: Farlow Sharpe Spliced 13 fot. Farlow Sharpe Spliced 14 fot. Tel. 0454/151 29.

Säljes: Orvis Limestone Special AFTM 6 med två toppar, 1.800 kr. Tel. 0755/440 46.

Säljes: Bruce & Walker 10,5 fot glasfiber klass 7–9, 200 kr. Bruce & Walker CFR Salmon and Seatrout 10 fot klass 7–8, 800 kr. Loomis 9 fot klass 4–5, 1.000 kr, hembyggd. Tel. 0430/506 40 eft kl 17.00

Säljes: Orvis Midge-Nymph i originalstand med tube. Ubetydlig bruks. Inge Sætran, Norge tlf 032/672 53.

Säljes: 1 eller 2 toppar till Hardy Palakona, 8,5 fot, AFTM 7. Claes Hederstierna, tel 0346/100 42.

Köpes: Leisenring – Hidy: The Art of Tying The Wetfly & Fishing The Flymph. Dessutom Flugbindarbrevet om Hidy-flymfer av Gunnar Johnson. Tel. 0171/343 66, Mats Augustinsson.

Säljes: Hardy Feather Weigh 4–5 ny, oanvänd, 450 kr. Hardy Marquis 7 ny, oanvänd, 370 kr. Orvis Boron/Grafite 9,5 fot, 6–7, 1650 kr. Arjon Universal, cane spinn/fluga, 250 kr. Div helt nya linor DT-WF från klasserna 5 och uppåt. Ring Raul 0410/193 25 efter 17.

Vi söker nya medlemmar till vår flugfiskeklubb i Skåne (Malmö). Vi planerar många aktiviteter. Ring och meddela ditt intresse till: 040/93 82 04 eller 040/49 93 34 (kvällstid)

Gamla fiskeredskap köpes. Spec. intresse: Flugrulle av trä. Spinnlina i silke. Tel. 08-765 01 03. Sven Hallman.

Köpes: Hörgårds laxrulle i hyfsat skick. Bernth tel 0490/611 77.

Fiskeintresserade i Timrå med omnejd. Gå med i SFK Strömslåndan. Egna fiskevattnen, båt och stuga vid Indalsälven, månadsmöten, hobby och fiskeresor. Ring Egon Rongdén, tel 060/57 68 83.

Säljes: Lidmanböcker – Lax i Mörrum, Den sjungande dalen, Sommardagar, Fina Fisken, Det gula ögat. Börje Gilling, tel 013/14 73 25.

Säljes: Hardy Grafit 10 fot, AFTM 9–10 och 6–7, Walther Brunner "Gebetsroither Super" 2 M, AFTM 5 med två toppar, "Cherie" 1,85 M, AFTM 5 – nytt eller i nyskick. Claes Blidberg, tel 0303/506 91.

Köpes: Laxspö Hardy Graphite Salmon 16" eller 18". Svar på ty el eng till Karl Kullmann, Mozartstr. 44, D-2390 Flensburg. Tel 00949-461-644 82.

Säljes: 1) Orvis Spey 15' m. Sic-ringar. Egenbygge. 2) Spö Sharpe Aberdeen 14" m 2 mittdelar och 2 toppar. 3) Rulle Orvis Salmon (saltwater) medium Anti reverse m 2 x-spolar. Karl Kullmann, Mozartstr. 44, D-2390 Flensburg, tel. 00949-461-644 82 (ty el eng).

Säljes: Kunnan flugspö 8 fot, klass 5–6, 250:–kr. Vadarbyxor Ocean, använda två ggr, 250:– kr. Tel. 0456/133 13.

Säljes: Vadarstöver "Viking" storlek 45 som ny 150:–. Tel. 0155/100 25.

Säljes: 60 hårvingede havørred/lakseflu-er, garanteret holdbare, bundet af Tage Jensen. De kendte mønstre på laksekrog i str 2 til 6. Pris pr stk 10 dkr. Anders Jensen. Tlf. DK 08-13 87 47.

Säljes: Orvis Battenkill 8½ fot, 6–7, 1800:–. Hardy Prince ny 600:–. Daiwa Garfitkeular 8½ fot lina 5–6 nytt 700:–. Air-Celultra DT-4-F ny 150:–. Cortland DT-5-5 ny 150:– + div andra prylar. Ingvar Nilsson, tel 0586/365 20.

Säljes: Bruce and Walker expert 16' AFTM 10–12 använt 2 ggr, 1800 kr. Byggsats King Salmon Splitcane 14' AFTM 10, färdigt handtag, 1500 kr. Masterline Revolution Heavyweight i originalförpackning AFTM 12–15, 225 kr. Hans-Åke, tel 044-814 00.

Säljes: Orvis Graphite 13½ ft AFTM 10 kr 2.300:–. Sage Graphite 16 ft 3-del AFTM 11 kr 2900:–. Lee Wulff "Ultimate" impr bambu i en längd, 5 ft 10¼ tum AFTM 5–6, kr 350:–. Samtl spön i nyskick. Hardy "LRH Lightweight" 3 3/16 kr 350:–. Hardy "Uniqua" 3 3/16 ca 1930 kr 400:–. Bägge obet begagnade. Bogdan flugrullar Salmon och Steelhead modeller köpes eller inbytes. Tel. 0250-132 31.

Säljes: Laxspö Orvis Spey 15 fot AFTM 11–12, 1800 kr. Sage GFL 9 fot AFTM 4–5 (oanvänt) 1800 kr. Peter Erlands-son, tel 0456/133 13.

Säljes: Mitchell 7750 – lättviktsrulle i kol-fiber, som ny för bara 198 kr. ABU Carbo-lite 67 8,5 fot – mycket underskattat spö med "lång" aktion. Lämplig linklass 5–6. Nyskick, 350 kr. Lina Sci Anglers Wet Cel II WF7S anv en gång säljes för 175 kr el bytes mot samma lina i klass 6, alt Borcast WF6S. Ev bytesobj bör förstås även vara i nyskick. Lars Scherman 0501-188 32.

Säljes: Splitcane spö. Walter Brunner serie "Wildwasser", typ "Gebetsroither" 2,12 m 95 gr. AFTM 5–6 end provka-stad, 2500 SEK. Flugrulle ABU Diplo-mat 156 med extra spole, som ny, 300 SEK. Erich Freudenthaler tel 054/16 11 03 efter 17.00.

Säljes: Elbe Expert DT9S, aldrig använd, pris 125:–. Berkley Sink Tip WF 10, an-vänd 6–7 ggr, pris 140:–. Elbe Royal DT 10F, aldrig använd, pris 140:–. Telefon 0346-154 07.

Säljes eller bytes: ARJON SILVERBOW 9 fot 3 delad med 2 toppar AFTM 6–8. Pris 1600 SEK. Eller bytes mot Två-handsflugspö i kolfiber klass 9–11, 14–15 fot. Tel 040/851 51.

Köpes: Lisenring/Hidy "Art of tying the wet fly and fishing the flymph". Sten Höglund, tel 019/14 48 57.

ÄNTLIGEN!

Nu har jag mitt NYA diaprogram klart! Jag ställer gärna upp på klubbträffar, kurser, etc med mitt program, som innehåller entomologi, fisketeknik, nya flug-mönster mm.

**Hör av er snarast!
Begränsat antal kvällar.**

För vidare information, ring eller skriv till:

LENNART BERGQUIST
Brunnsvägen 7
671 00 ARVIKA
tel: 0570-154 79

FLUGFISKARE med höga krav

kan med förtroende vända sig till oss. Vi har ett stort sortiment av allt, flugfiskaren behöver för ett lyckat fiske.

Vår målsättning är högsta kvalitet.

Ring eller skriv till oss!

Vi för Hardy, Scientific och Orvis' fluglinor.

NORDISK FLUGFISKE SERVICE

Generalagent för HÖRGÅRD

Långgatan 40, 814 00 Skutskär
Tel. 026/767 44 – 794 19

Flugfiske i Norden

Nr 4 okt 1985

Årgång 7

Redaktör:

Gunnar Johnson

Ansvarig utgivare:

Nore Sundin

Layout och grafisk utformning:

Jerry Pettersson

Redaktionskommitté:

Kenneth Boström

Preben Torp Jacobsen

Gunnar Johnson

Jerry Pettersson

Nore Sundin

Bengt Öste

REDAKTION: Gunnar Johnson, Box 22, 570 20 Bodafors, Tel 0380/311 25. OBS! Nytt tel.nr!

ANNONSER och PRENUMERATIONER (även uteblivna tidningar, lösnummer etc): Bertil Ekholm Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad, tel 044/12 26 28.

Prenumerationspris: för 1985 Helår 155:– svenska kronor. Du tjänar ett nummer på att prenumerera jämfört med lösnummerpriset! Vårt postgironummer är 10794-6.

Prenumerationspriset för 1986 blir 180:– SEK. Ökningen beror helt på höjda porto- och framställningskostnader!

Utländska betalningar per check ska ställas på: Sparbanken Kronan 8169-5, konto nr 713380278-0. Därmed tillkommer ingen extra debitering för bankavgift.

Payment from abroad by eurocheque or international money order in Swedish crowns payable to Flugfiske i Norden, Box 11062, S-250 11 Helsingborg, Sweden.

GLÖM EJ ADRESSÄNDRA NÄR DU FLYTTAR!

Redaktionen tar gärna emot artiklar, reportage och bilder från läsarna. För ej beställt material ansvaras icke.

Eftertryck eller annat mångfaldigande av innehållet i denna tidning, helt eller delvis, är ej tillåtet enligt lagen om upphovsmannarätt.

Flugfiske i Norden utges av Förlagsaktiebolaget Flugfiske i Norden, Box 11062, 250 11 Helsingborg. Tidningen utkommer med sex nummer om året, fördelade på tre på våren och tre nr på hösten/förvintern.

Tryckt 1985 hos Abetryck, Helsingborg.

ISSN 0349-3849.

Nummer 5/6 av Flugfiske i Norden 1985 beräknas utkomma i dec.

Tankar på strandkanten

Under den här vinjetten kan kända och okända gästkrönikörer med-arbeta. Små filosofiska funderingar, arga åthutningar, tankar och reflexioner kring det där med flugfiske – allt är välkommet. Skriv högst 1,5 A4-papper och skicka in till redaktionen.

Införda gästkrönikor belönas med ett signerat konsttryck av Gunnar Johnson.

I huv'et på en knölsvan...

Omkring en mil söder om Livingstone i Montana ligger DePuys Spring Creek. Stället heter Call of the Wild Ranch och gränsar i öster till Yellowstone River. På ranchen ligger sex dammar, som håller grov regnbåge och öring. Ett fiskekort kostar femton dollar per dag och detta – plus att fisken ibland kan vara fruktansvärt selektiv – har hjälpt till att hålla antalet fiskegäster nere.

Familjen DePuys hem är en herrgård med vita pelare, precis som i filmen Borta med Vinden. Framför huset ligger en stor damm, där ett trettiotal knölsvanar huserar som herrar på täppan. Kanadagäss och andra simfåglar får hålla till godo med ett hörn av dammen, precis som de kinesiska djonkerna i Hong Kongs hamn, då drottningens flotta ankrat upp där. En liten flock får betar på gräsmattan och håller den samtidigt grön och välklippt.

Från en gammal, välkänd och ganska pålitlig källa hade berättats om det fantastiska fisket i trakten av Livingstone. Det tog mig därför inte lång tid att övertala min fiskekompis, Ross Gonzales, att det inte skulle vara helt knäppt att bila åttio mil för att fiska en enda dag. Vi stuvade in våra fiskegrejor och flytringar i Ross Subaru och satte kurs mot Yellowstone.

Följande morgon knackade vi på dörren till den magnifika herrgården och löste våra dagskort. Sedan fiskade vi i Spring Creek från nio på morgonen till en bit in på eftermiddagen. Fisken gav tusan i de flugor man hade rekommenderat, och det var väldigt dåligt med kläckande insekter. Då och då fick vi syn på en dagslända, men den fick i lugn och ro driva nerströms utan att öringen "rörde en fena".

Det började bli mer och mer frestande att pröva flytringarna i DePuys dammar. Man hade berättat, att det gick storöring i dammen vid huset. I sportfiskeaffärerna i Livingstone hade man sagt oss, att det inte var särskilt många i trakten som hade flytring och mycket sällan hade använt dem i dammarna. Vi pumpade upp våra ringar och klev i.

Fåren, som betade i lugn och ro på grässlätten, drog sig misstänksamma mot huset oroligt undrade över de små konstiga båtar som sakta gled fram på dammen.

Inte minst svanarna tyckte illa om att bli störda. En av dem, kanske ledaren, reste sig och flaxade med sina stora vingar, som om den försökte blåsa iväg oss. Så lyfte hela flocken som på en given signal. De var så stora att de behövde över hundra meters startsträcka, och deras simfötter piskade vattnet till skum.

De steg högre och högre och försvann så småningom genom en glänta i skogen kring Yellowstone River. Några minuter senare kom de tillbaka. I tät formering kretsade de över dammen på knappt tjugo meters höjd. Nu flög de långsamt över oss, som satt där helt aningslösa. En hagelskur av bruna kulor bombarderade vattnet runt oss. En del träffade Ross och mig och våra flytringar. Svanarna hade i ordets rätta bemärkelse "gjort ner" oss.

Var det bara en ren naturens slump? Knappast. De hade flugit gott och väl en kilometer över trädtopparna och haft gott om tid att sköta om magen. Varför väntade de tills de var rakt ovanför oss...

Jag själv vet inte så mycket om fåglar, men en vacker dag skall jag sätta mig ner och prata med en expert på sjöfåglar och ta reda på hur klyftiga de här pippiarna egentligen är.

För egen del tror jag att de haft lång träning av några lokala Montanaflugfiskare, som avskyr utsocknes flugfiskare som pes-ten. Men kanske är det istället så, att de rackarna hade funderat ut och skickat iväg ett meddelande till oss människor, som vi nog aldrig riktigt kommer att fatta. Fan vet.

Clayne F Baker

PRESENTTIPS FRÅN FiN

Söker du en överraskningspresent till bästa kompis, en perfekt julklapp till en fiskande familjemedlem, något att pryda din egen vägg, bilen, spötuben, västen eller fiskehatten med, eller saknar du gamla FiN-årgångar i din bokhylla? Allt kan du hitta här bland FiN:s utbud av presenter och prylar:

FiN:s broderade tygmärke.

GAMLA ÅRGÅNGAR AV FiN i lösnummer: år 1982; 110:–, 1983; 120:–, 1984; 140:–. Priserna inklusive porto.

ENSTAKA LÖSNUMMER finns endast i mycket begränsad omfattning. Kontakta Bertil Ekholm-Erb (adress se nedan) och hör vad som finns.

INBUNDNA ÅRGÅNGAR AV FiN: år 1979 och 1981 kostar 250:–/st (porto tillkommer). År 1980 tyvärr helt slut! År 1982, -83 och 84 kostar 270:–/st (plus porto).

INDEX Ovärderligt för dig som vill hitta en speciell artikel eller leta efter artiklar inom ett visst ämnesområde. Täcker alla FiN-artiklar från 1979–84. Pris 25:–.

TYGMÄRKE med gyllene slända på oliv botten. 15:–.

EMALJMÄRKE med gyllene slända på turkos botten. 35:–. Med kråsnål eller "fastener" – ange vad du vill ha.

FiN-DEKALER för bilen, spötuben etc. Med svensk eller dansk text. 10:–/st.

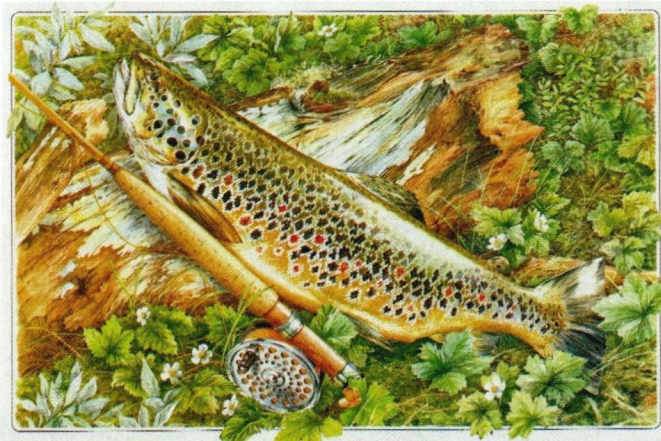
PÄRMAR, vinröda med "Flugfiske i Norden" i guldskrift på ryggen, inget årtal. 35:–/st.

VYKORT med välkända flugmönster. Lev. i ark med 16 bilder. Kan monteras helt eller delas till vykort. 55:–/ark.

GÅVOPRENUMERATION för 1986. Pris 180:–.

STORÅÖRING. Thommy Gustavssons uppmärksammade akvarell i förnämligt konsttryck. Begränsat antal finns kvar – skynda och beställ! Numrerad och signerad av konstnären. Pris 300:–. Levereras i papptub. Frakt och porto ingår i priset.

KUNGSFISKARE. Konsttryck av Gunnar Johnsons akvarell. Specialgjord för amerikanska marknaden – vi har dock ett litet antal kvar till försäljning i Norden! Pris 220:– inkl frakt och porto.

Storåöring. Akvarell av Thommy Gustavsson.

Kungsfiskare. Akvarell av Gunnar Johnson.

SÅ HÄR GÖR DU: Sätt in pengarna på vårt postgiro 1 07 94-6 och skriv på talongen vad beställningen avser. Glöm inte fullständig avsändaradress! Alla priser är i svenska kronor. Vill du veta mer om våra artiklar, ring eller skriv till: Flugfiske i Norden, c/o Bertil Ekholm-Erb, Ridhusgatan 4, S-291 31 Kristianstad. Tel 044-12 26 28. Ska du beställa ngt av våra konsttryck – ring först och kolla så de finns kvar! Välkommen med din beställning!

FiN:s emaljmarke.

Har Du
HARDY
 då har Du!

Inget namn inom flugfisket är så prestigeladdat som Hardy.

The House of Hardy har lett utvecklingen av förstklassig utrustning under mer än hundra år och det finns ingen tillverkare i världen som kan matcha detta.

Hardy's rullar och spön står i en klass för sig. Det vet alla som sysslar med flugfiske.

Om Du är ute efter det optimala, oavsett typ av flugfiske, så väljer Du naturligtvis Hardy – det finns ingenting bättre!

Nor **mark**®
 Box 74, 782 00 Malung. Telefon 0280/125 65 växel